

T.C.
İZMİR ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İşletme Yönetimi Bölümü

**3308 SAYILI KANUNA GÖRE İŞYERİ AÇACAK OLANLARDAN İSTENEN
USTALIK BELGESİNİ, MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE EĞİTİM VE
DENKLİK YOLUYLA ALANLARIN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ VE
İŞYERİ AÇACAK OLANLAR İÇİN DENKLİĞİN ÖNEMİ**

“İZMİR İLİ ÖRNEĞİ”

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Necmettin ADANAŞ

İzmir - 2014

T.C.
İZMİR ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İşletme Yönetimi Bölümü

**3308 SAYILI KANUNA GÖRE İŞYERİ AÇACAK OLANLARDAN İSTENEN
USTALIK BELGESİNİ, MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE EĞİTİM VE
DENKLİK YOLUYLA ALANLARIN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ VE
İŞYERİ AÇACAK OLANLAR İÇİN DENKLİĞİN ÖNEMİ**

“İZMİR İLİ ÖRNEĞİ”

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Necmettin ADANAŞ

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. A.Ahu GÜZEL

İzmir - 2014

T.C.
İZMİR ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İşletme Yönetimi Anabilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Necmettin ADANAŞ
	Numarası	124004024
Anabilim/Bilim Dalı		İşletme Yönetimi
Fakültesi		Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sınavın	Tarihi	27/05/2014
	Günü	Salı
	Saati	16.30
SONUÇ		
☒ Oybirliği ☐ Oyçokluğu		☐ Kabul ☐ Ret ☐ Düzeltme

Izmir Üniversitesi Lisansüstü Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 20. Maddesi* uyarınca yapılan **Yüksek Lisans Tez Savunma Sınavı** gerçekleştirilmiş ve adayın durumu bu tutanakla tespit edilmiştir.

Yrd.Doç.Dr.A.Ahu GÜZEL	Jüri Başkanı (Tez Danışmanı)	.....
Prof.Dr.Sabri TEKİR	Asil Jüri Üyesi	.....
Yrd.Doç.Dr.Hüsnü TURANLI	Asil Jüri Üyesi	.....
Prof.Dr.Muzaffer DEMİRCİ	Yedek Jüri Üyesi	.....

* Madde 20 Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla, kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi reddedilen öğrenci, müteakip tez sınavı döneminde yeniden sınava alınır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrenciler ile tezi reddedilen öğrenciler hakkında, yeni bir tez hazırlanıp teslim edilene kadar 2547 sayılı Kanununun 44.ve 46. maddesi hükümleri uygulanır.

ÖZET

Çıraklık Eğitimi, gerekli şartları taşıyan herkes için zorunlu bir eğitim olmasına rağmen ülkemizde birçok kişi henüz bunun farkında değildir. Zamanında çıraklık eğitimini almayanlar daha sonraki süreçte mutlaka bu eğitime ihtiyaç duymaktadır.

Çıraklık Eğitimi geniş bir uygulama alanına sahiptir. Bugün 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na göre 31 meslek alanı ve 152 meslek dalı bu kanun kapsamındadır. (Sigortacılık meslek dalı, 24. Mesleki Eğitim Kurulu kararıyla, çıraklık eğitimi uygulama kapsamında kademeli olarak çıkarılmasına karar verilmiştir.) Kanun kapsamındaki bir alan veya dalda işyeri açacak olanlardan, belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar ustalık belgesi istemek zorundadır. Meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemektedirler.

Çalışanlar için büyük önem taşıdığına, genç nüfusun iş bulmasına katma değer sağlayacağına inandığım mesleki eğitim ve ustalık belgesini eğitim yoluyla alamayanların denklik işlemleriyle alabileceklerini göstermek ve denklik işlemlerinin önemini vurgulamak amacıyla bu çalışma yapılmıştır. Çalışma sonucunda da görülmüştür ki 2012/2013 Eğitim Öğretim Yılı'nda İzmir ilinde 3923 kişi kalfalık ve ustalık belgesi almış, bunlardan 2030'nun eğitim yoluyla geriye kalan 1893'nün ise denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Çalışmamızın hareket noktasını, toplumun ihtiyaçları ve istekleri oluşturmuştur. Çeşitli sebeplerle eğitim imkânından yoksun kalmış bir kesimin, yaşamlarını sürdürebilmeleri için onlara gerekli olan bir işin bulunmasının şart olduğu bilinmektedir. Bir işyeri açabilmeleri veya çırak öğrenci olarak istihdam edebilmeleri için onlara gerekli olan ustalık belgelerini denklik yoluyla almalarının sağlanması gerekir. 2012/2013 Eğitim Öğretim Yılı'nda İzmir ilinde 1893 kişiye denklik yoluyla belge verilmiştir, Belge alanlardan 403'ü kalfalık belgesi 903 ise ustalık belgesi almıştır. Ustalık belgesi alındıktan sora kişilerin işyeri açmaları ve çırak, kalfa çalıştırmaları önünde engel kalmamaktadır.

Araştırmanın evreni İzmir ilindeki on yedi Mesleki Eğitim Merkezleri ile sınırlı tutulmuştur. ‘‘3308 sayılı kanuna göre işyeri açacak olanlardan istenen ustalık belgesini, Mesleki Eğitim Merkezlerinde eğitim ve denklik yoluyla alanların karşılaştırmalı analizi ve işyeri açacak olanlar için denkliğin önemi’’üzerinde çalışmalar yapılmıştır.

Araştırmada kullanılan veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen bilgi formlarıyla İzmir ilindeki on yedi Mesleki Eğitim Merkezi aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmada istatistik yöntemi kullanılmıştır. Toplanan veriler istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiştir.

İşyeri açacak olanlar için denkliğin önemi hakkında ise, veri toplama tekniklerinden görüşme tekniği kullanılmış ve toplamda 719 kişi ile görüşülmüştür. Görüşmeye katılanlar arasında Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi’nden denklik belgesi alan 144 kişi ve İzmir iline bağlı Mesleki Eğitim Merkezi müdürleri de bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Denklik İşlemleri, Mesleki Eğitim Merkezi, Çırak Öğrenciler, 3308 sayılı Kanun, Kalfalık Belgesi, Ustalık Belgesi, İşyeri,

ABSTRACT

Although apprenticeship training is mandatory for everyone who fulfil the needed conditions, most of the people are not aware this in our country. When people are not accepted to apprenticeship training they will be needed this training in the future of their career.

Apprenticeship Training has a wide range of applications. Today According to the Vocational Education Act 3308 , 152 occupations in 31 occupational areas are covered by this law.(Apprenticeship training has decided to increase gradually the scope of application with the decision of Insurance Profession branch which is 24. division of by the Council of Vocational Training). Municipalities and other institutions authorized to give permission to the workplace and organizations must request mastership certificate from the people who want to open a workplace any brace under the laws and Document chambers are seeking master certificates from people who wants to apply for workplace membership as workplace owner. Chambers are also seeking master certificate for them to register themselves as business owner

When we focus on the main aim of our study is to take attention for people who do not take vocational training and skill document by training can take them by equivalence operations. Some people have some difficulties such as poverty to get job and this study also consider and give solutions to this gap. Because these certificates are really important for our country as they are contributing young generations by providing them work area or for woring for society. According to the results of study which was done in 2012/2013 academic year, 3,923 people in İzmir have received a journeyman and master document. 403 of people has received the certificates by training programs got the journeyman document and the rest 903 got master certificate so these people has no barrier to work by themselves or for other workplaces.

When we look at the starting point of our study, it is considering the needs and desires of the community. Some part of the society has no opportunity for these kind of training programs for some different reasons. It is known that these people are needed to be find work area for these people for them to continue their life. Therefore skill cettificates must be provided for them by equivalence operations so that they can open a business or to be able to employ apprentices. 2012/2013 academic year, 1,893 people in İzmir document are given by equivalence operation. 403 were certified journeyman's

certificate and 903 of them were certificate with skill certificate. As these people got Mastery of the documents has received they have no handicap to not open a business.

The research population in the province of Izmir is limited to 17 Vocational Training Centres. According to Law No. 3308 , comparative analysis were conducted for the mastery certificate of people who want to open a business , analysis were made between the certificates has gotten by equivalence operations and gotten from the vocational training centers.

The data used in the study was collected by 17 Province Vocational Training Centre in Izmir with the form of information which were developed by the researcher. Statistical methods In the study were used. The collected data were analyzed by statistical methods. The interview technique of data collection techniques were used for workplace equivalence operation for people who want to open a business. In total 719 (see footnote 78.) people were interviewed. 144 people who got equivalence certificates from the Seferihisar 11 Eylül Vocational Training Centre and Director of the Center for Vocational Training in Izmir were included in the interview as well.

Key words: Equivalency Operation, Vocational Training Centre, Apprentice Students, Law No. 3308, Journeymen Certificate, Certificate of Mastery, workplace,

ÖNSÖZ

Her yıl Türkiye’de sayısız öğrenci çeşitli nedenlerden dolayı (devamsızlıktan kalma, sınıf tekrarından kalma, disiplin olaylarından dolayı atılma veya ayrılma, örgün eğitime devam edememe gibi) örgün eğitimin dışında kalmaktadır.

Bu öğrencilerin çoğu ilk yıllarda ne yapacaklarına bir türlü karar verememektedir. Kaybedilen zamanın telafisi mümkün olmadığından günü geldiğinde bu kişilerin ellerinde bir mesleğin olması için, başta öğretmenlerin ve eğitim camiasının bu konuda önemli projeler üretmesi ve adımlar atması gerekir.

Ülkemiz dünyada genç nüfusu çok olan birkaç ülkeden birisidir. Bu genç nüfusun mesleki eğitimle tanışmasını ihmal etmemek gerekir. Ayrıca ülkemizin, diğer alanlarda olduğu gibi sanayi alanında da önemli gelişmelere sahne olması ancak iyi yetiştirilmiş çırak, kalfa, usta, usta öğreticiler ve diğer çalışanlarla sağlanacaktır.

Kurumlardaki çırak, kalfa öğrencilerin iyi yetişmesi için, devletimiz her türlü çabayı göstermelidir. Eğitim ve kültür seviyelerini yükseltmek için adımlar atmalıdır. Unutulmamalıdır ki; varlıklarını sürdürmek isteyen toplumlar, kalkınmanın gerektirdiği sayıda insan gücünü yetiştirmek için mesleki eğitime değer vermek mecburiyetindedir.

Öğretmenler, öğrencilerin meslek seçimine yardımcı olmalı ve çırak öğrencileri sevdiği ve ya seveceği mesleklere yönlendirmelidir.

Çırak, kalfa zoraki değil, işinden zevk alarak çalışmalıdır. Sevdiği bir işte çalışmayan çırak öğrenci işi yaparken zorlanır, sıkılır, performansı düşer ve mutlu olamaz. Çırak, kalfa öğrencilerin çalışmaktan hoşlanması ve zevk duyması için mesleğini, yeteneklerine uygun ve kuvveti ile uyumlu olarak seçmek gerekir.

Araştırma konusunu belirlerken üzerinde en fazla düşünülen kısım, işyerlerinde sayısız insanın belgesiz çalışıyor olmasıydı. Bu kişiler bir şekilde işe alınmış ve ya işyeri açmış fakat daha sonra kendilerinden kalfalık/ustalık belgesi istendiğinde nasıl bir yol izleyeceklerini bilemediklerinden sıkıntıya düşmüşler. Gördük ki; işyerinde çalışan insanlar belgelerini almak istedikleri halde ne yapacaklarını ve nereye gideceklerini bilmiyorlar.

Bu çalışma ile işyeri açacak olanlar ve açtığı işyerinde çırak, kalfa, usta istihdam edecekler için daha işin başında iken ne yapacakları, hangi belgeleri alacakları konusunda bilgi verilmesi ön görülmüştür.

Bu çalışmada Mesleki Eğitim Merkezlerinde görev yapan idarecilerin denklik seminerlerine alınmalarının ne kadar önemli olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Ayrıca denklik işlemlerinden dolayı bu kurumlardaki iş yükünün çok fazla olduğu ve denklik işlemleri için ayrıca idareci normunun olması gerekliliği görülmüştür.

Bu araştırmanın temel amacı; örgün eğitim dışına çıkmış olan gençlerimizi hayata hazırlamak ve toplum içinde yerlerini almalarını sağlamaktır. Bunu yapabilmek için de daha işin başında iken gerekli çalışmaları yapıp örgün eğitim dışına çıkanları Mesleki Eğitim Merkezlerine yönlendirerek hem okumalarını sağlamak hem de meslek alanlarında kendilerini yetiştirmektir.

Bu çalışma süresince yardımlarını gördüğüm, emeği geçen herkese teşekkür eder ve saygılarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

Jüri Üyelerinin Onay Sayfası	ii
Türkçe Özet ve Anahtar Kelimeler.....	iii
Abstract.....	v
Önsöz.....	vii
İçindekiler.....	ix
Kısaltmalar Listesi.....	xv
Tablolar Listesi	xvi
Şekiller Listesi	xvii
Ekler Listesi.....	xviii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA

1.1.Araştırmanın Problemi.....	3
1.2.Araştırmanın Amacı.....	4
1.3.Araştırmanın Önemi.....	5
1.4.Varsayımlar.....	8
1.5.Sınırlılıklar.....	8
1.6.Tanımlar.....	9

İKİNCİ BÖLÜM

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ İLE İLGİLİ MEVZUAT

2.1.Kanunlar

2.1.1. Milli Eğitim Temel Kanunu.....	11
2.1.2. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.....	12
2.1.2.1.İşyeri açma	16

2.1.2.2.Denetleme ve ceza	16
2.2.Yönetmelikler	
2.2.1. Mesleki Eğitim Merkezleri Ödül ve Disiplin Yönetmeliği.....	17
2.2.2. Mesleki Eğitim Merkezlerinde Parasız Yatılı Çıracak Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlar İle Pansiyonların Yönetimi Yönetmeliği.....	17
2.2.3. Meslekî ve Teknik Eğitim Yönetmeliği.....	18
2.3.Yönergeler, Genelgeler, Diğer ilgili Mevzuat	
2.3.1. 3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanununun Geçici 1'inci ve 2'inci Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönerge	19
2.3.2.3308 Sayılı Kanun Kapsamı Dışındaki Mesleklerin Eğitimi ve Belge Veri Tabanı Oluşturulması.....	21
2.3.3.Meslek Kursları İle Geliştirme ve Uyum Kursları.....	21
2.3.4.Mesleki Eğitim Merkezlerinde Modüler Öğretim Programlarının Uygulanması.....	22
2.3.5.Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşlarınca Yapılacak Mesleki Eğitim Uygulamalarının Düzenlenmesine Dair Yönetmelik.....	22

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞYERİ AÇMA

3.1.İşçi, İşveren ve İşyerinin Tanımı.....	24
3.2.İşyeri Personeli.....	24
3.3.İşyeri açılması.....	25
3.4.İşyerinin Bildirimi.....	29
3.5.Ruhsatın Düzenlenmesi.....	29
3.6.İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının Kesinleşmesi.....	29
3.7.İşyeri Açarken Gerekli Olan Belgeler	30
3.7.1. Esnaf Sicil Kaydı İçin Gerekli Evraklar.....	30
3.7.2. Oda Kaydı İçin Gerekli Evraklar.....	30
3.7.3. Vergi Dairesinden İstenen Belgeler.....	30
3.7.4. İlgili Meslek Odasından İstenen Belgeler.....	30
3.7.5. Bağ-Kur'dan İstenen Belgeler.....	31

3.7.6. Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü'nden İstenen Belgeler.....	31
3.8.Belediyeden Ruhsat, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları.....	31
3.9.İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı Verilmesi Sırasında İşyerlerinde Aranacak Asgari Ortak Şartlar.....	32
3.10. Umuma Açık İstirahat Ve Eğlence Yeri.....	33
3.11. Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Müracaatları İçin Gerekli Belgeler.....	33

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE ÇIRAKLIK VE KALFALIK EĞİTİMİ

4.1.3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu Çıraklık Eğitim Uygulamaları Kapsamındaki Alan ve Dallar.....	35
4.2.Mesleki Eğitim Merkezlerinde Çıraklık Şartları.....	43
4.3.Aday Çırak ve Çırakların Statüleri.....	43
4.4.Aday Çırak ve Çırakların Eğitim ve Çalışmaları.....	43
4.5.Çıraklara Sözleşme Yapılması.....	46
4.6.Çırakların Çalışacağı İşletmede Usta Öğretici Bulundurma Şartı.....	47
4.7.Kalfalık İmtihanı.....	49
4.8.Kalfaların Ustalık Eğitimi.....	49
4.9.Ustalık Sınavı.....	51
4.10. Meslek Lisesi Mezunları İçin Ustalık.....	52

BEŞİNCİ BÖLÜM

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE DENKLİK İŞLEMİ (BELGE VE DİPLOMALARIN DEĞERLENDİRMESİ)

5.1.Denklik.....	53
5.2.Denklik İlkesi.....	53
5.3.Değerlendirecek Belgeler.....	53
5.4.Değerlendirmenin Genel Esasları.....	53

5.5.Değerlendirme Yetkisi.....	56
5.6.Çıraklık Eğitimi Sisteminde Kazanılan Bilgi ve Becerilerin Ortaokul ve Meslek Liselerine Geçişte Değerlendirmesi.....	56
5.6.1. Kalfalık ve Ustalık Belgelerinin Açık Öğretimde Değerlendirmesi.....	56
5.6.2. Kalfa ve Ustaların Açık Öğretim Ortaokulu Mezunu Olabilmesi	56
5.6.3. Kalfa ve Ustaların Mesleki Açık Öğretim Lisesi Mezunu Olabilmesi.....	57
5.7.Çıraklık Eğitimi Sistemi Dışında Kazanılan Mesleki Bilgi ve Becerilerin Bu Sisteme Geçişte Değerlendirmesi.....	57
5.7.1. Yurt Dışında Alınan Kalfalık, Ustalık ve Dengi Belgeler.....	57
5.7.2. Çıraklık Okulu Diplomalarının Değerlendirilmesi.....	57
5.7.3. Meslek odalarından alınan belgelerin Değerlendirmesinde istenecek Belgeler.....	58
5.7.4. Yetki Belgelerinin Değerlendirilmesi.....	58
5.7.5. Meslekî ve Teknik Yüksek Öğretim Kurumlarınca Verilen Diplomaların Değerlendirilmesi.....	59
5.7.6. Çıraklık Eğitimi Sistemi Dışında Alınan Diğer Meslekî Eğitim Belgelerinin Değerlendirilmesi.....	59
5.8.Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Programlarının Ara Sınıflarından Ayrılanların Çıraklık Eğitimi sistemine Geçmesi.....	60
5.9.Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Programları Mezunlarına Ustalık Belgesi Verilmesi.....	61
5.10. Çıraklık eğitiminde ara sınıflardan ayrılanların kalfalık sınavları ve başka bir daldan kalfalık ve ustalık belgesi alınması.....	62
5.11. Meslek Lisesi Mezunlarına Ustalık Belgesi Verilmesi.....	62
5.12. Çıraklık eğitimi sistemine geçişte istenecek belgeler.....	63
5.13. Meslekî ve teknik orta öğretim ile yükseköğretim mezunlarından iş yeri açma ve ustalık belgesi için istenecek belgeler.....	63
5.14. Meslek odalarından alınan belgelerin değerlendirilmesinde istenecek belgeler.....	64
5.15. Kalfalık ve Ustalık İmtihanlarına Girecekler İçin Yetiştirme Kurslarının Düzenlenmesi.....	64

5.16. Meslek Lisesi Mezunları İçin Ustalık Eğitimi Kurslarının Düzenlenmesi.....	65
5.17. Meslekî Bilgi ve Becerilerinin Çıraklık Eğitimi Sisteminde Değerlendirilmesi İçin İstenecek Belgeler.....	65
5.18. Ustalık Belgesi Almak Üzere Başvuran Meslek Lisesi Mezunlarından İstenecek Belgeler.....	66
5.19. Çıraklık Eğitimi Sistemi Dışında Kazanılan Mesleki Bilgi Ve Becerilerinin Bu Sisteme Geçişte Değerlendirmesi.....	66
5.19.1. Yurt Dışından Alınan Kalfalık Ustalık Ve Dengi Belgeler.....	66
5.19.2. Türkiye Esnaf Ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK) Tarafından Verilen Belgelerin Değerlendirilmesi.....	67
5.20. Denklik Değerlendirmesinde Göz Önünde Tutulacak Hususlar.....	71
5.21. Çıraklık ve Mesleki Eğitim Denklik Belgesi için Kullanılan Formlar....	73

ALTINCI BÖLÜM

YÖNTEM

6.1.Araştırma Modeli.....	84
6.2.Evren ve Örneklem.....	85
6.3.Veritoplama Aracı.....	86
6.4.Verilerin Çözümü ve Yorumu.....	87

YEDİNCİ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

7.1.Kalfalık Belgesini eğitim ve denklik yoluyla alanlar ile ilgili bulgular ve yorumlar.....	90
7.1.1. Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların sayısı ve karşılaştırmalı analizi.....	92

7.1.2. Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların yaş durumları ve karşılaştırmalı analizi.....	93
7.1.3. Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların öğrenim durumları ve karşılaştırmalı analizi.....	95
7.2.Ustalık Belgesini eğitim ve denklik yoluyla alanlar ile ilgili bulgular ve yorumlar.....	96
7.2.1. Eğitime devam ederek ustalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların sayısı ve karşılaştırmalı analizi.....	96
7.2.2. Eğitime devam ederek ustalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların yaş durumları ve karşılaştırmalı analizi.....	99
7.2.3. Eğitime devam ederek ustalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların öğrenim durumları ve karşılaştırmalı analizi.....	101
7.3.Kalfalık belgesi alanların meslek alanlarına göre dağılımı ve karşılaştırmalı analizi.....	103
7.4.Ustalık belgesi alanların meslek alanlarına göre dağılımı ve karşılaştırmalı analizi.....	108
7.5.Mesleki Eğitim Merkezlerinde dönemlere göre açılan sınav sayısı ve karşılaştırmalı analizi.....	114
7.6.Mesleki Eğitim Merkezlerinde ustalık eğitimi süresi olan iki (2) yıllık süreyi doldurup açılmayan kurslardan dolayı beş (5) yıllık süreyi bekleyen ustalık eğitimi öğrenci/kursiyer sayısı ve karşılaştırmalı analizi.....	115

SEKİZİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

8.1.Sonuçlar.....	117
8.2.Öneriler.....	123
Kaynakça.....	126
Ekler.....	130
Özgeçmiş.....	148

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.e.	: Adı Geçen Eser
a.g.k.	: Adı Geçen Kanun
a.g.y.	: Adı Geçen Yönetmelik
ATL	: Anadolu Teknik Lisesi
Bkz.	: Bakınız
BY	: Bay
BYN	: Bayan
ÇEM	: Çıraklık Eğitim Merkezi
ÇED	: Çevresel Etki Değerlendirme
ÇPL	: Çok Programlı Lise
ÇYEGM	: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü
EML	: Endüstri Meslek Lisesi
MAB	: Meslek Alanı Belirtilmeyenler
MDBO	: Mezuniyet Durumu Belli Olmayan
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MESEM	: Mesleki Eğitim Merkezi
MYK	: Mesleki Yeterlilik Kurumu
R.G.	: Resmi Gazete
s	: Sayfa
SSK	: Sosyal Sigortalar Kurumu
TESK	: Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu
TL	: Teknik Lise
vb	: ve benzeri
vd	: ve diğerleri
YBO	: Yaşı Belli Olmayan

TABLOLAR LİSTESİ

- Tablo 1.1: Meslekî Eğitim Merkezleri Öğretim Programları, Meslek Alanları
- Tablo 1.2: Meslekî Eğitim Merkezleri Öğretim Programları, Meslek Alanları ve Dalları
- Tablo 2.1: En az ilköğretim mezunları çıraklık dönemi öğretim programı haftalık ders çizelgesi ortak dersler
- Tablo 2.2: En az ilköğretim mezunları çıraklık dönemi öğretim programı haftalık ders çizelgesi alan ortak dersleri
- Tablo 2.3: En az ilköğretim mezunları çıraklık dönemi öğretim programı haftalık ders çizelgesi dal ortak dersleri
- Tablo 2.4: En az ilköğretim mezunları çıraklık dönemi öğretim programı, Toplam Eğitim Süresi
- Tablo 3: Usta Öğretici Belgesi İçin açılacak olan kursta görülecek dersler ve süreleri
- Tablo 4.1: Ustalık Dönemi Öğretim Programı, Ortak Dersler,
- Tablo 4.2: Ustalık Dönemi Öğretim Programı, Dal Meslek Dersleri,
- Tablo 4.3: Ustalık Eğitimi Toplam Eğitim Süresi,
- Tablo 5: Kalfalık Belgesi Alanların Sayısı ve Kurumlara Göre Dağılımı,
- Tablo 6: Kalfalık Belgesi Alanların yaş durumları ve Kurumlara Göre Dağılımı,
- Tablo 7: Kalfalık Belgesi Alanların Öğrenim Durumları ve Kurumlara Göre Dağılımı,
- Tablo 8: Ustalık Belgesi Alanların Sayısı ve Kurumlara Göre Dağılımı,
- Tablo 9: Ustalık Belgesi Alanların Yaş Durumları ve Kurumlara Göre Dağılımı,
- Tablo 10: Ustalık Belgesi Alanların Öğrenim Durumları ve Kurumlara Göre Dağılımı,
- Tablo 11: Kalfalık Belgesi Alan Bayanların Meslek Alanlarına Göre Dağılımı ve Karşılaştırmalı Analizi.
- Tablo 12: Kalfalık Belgesi Alan Erkeklerin Meslek Alanlarına Göre Dağılımı ve Karşılaştırmalı Analizi.
- Tablo 13: Ustalık Belgesi Alanların Meslek Alanlarına Göre Dağılımı,
- Tablo 14: Ustalık Belgesi Alan Bayanların En Fazla Tercih Etikleri 5 Meslek Alanı,
- Tablo 15: Ustalık Belgesi Alan Erkeklerin En Fazla Tercih Etikleri 5 Meslek Alanı,
- Tablo 16: Mesleki Eğitim Merkezlerinde Dönemlere Göre Açılan Sınav Sayısı
- Tablo 17: Ustalık Eğitim Süresi Olan İki (2) Yıllık Süreyi Doldurup Mesleki Eğitim Merkezi'nde Açılmayan Kurslardan Dolayı Beş (5) Yıllık Süreyi Bekleyen Ustalık Eğitimi Öğrenci/Kursiyer Sayısı,
- Tablo 18: Kalfalık+Ustalık Belgesi Alanların (Bay/Bayan, Denklik/Eğitim) Sayısı,

ŞEKİLLER LİSTESİ

Çizelge 1.1:İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı

Çizelge 1.2:Sihhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formu

Çizelge 1.3:Gayrisihhî Müessese Açma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formu

Çizelge 1.4:Başvuru ve Beyan Formu Alındı Belgesi

Çizelge 2.1:Kalfalık Belgesi

Çizelge 2.2:Usta Öğreticilik Belgesi

Çizelge 2.3:Ustalık Belgesi

Çizelge 3:Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu tarafından verilen kalfalık belgesi

Çizelge 4:Hizmet Belgesi(Denklik için Başvuru Formu)

Çizelge 5:Mükellefiyetin başlangıç ve bitiş tarihini gösteren dilekçe

Çizelge 6:Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğüne Verilecek Dilekçe

Çizelge 7:Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğüne Verilecek Dilekçenin Cevabı

Çizelge 8:Form Dilekçe

Çizelge 9:Çalışma Süresi Değerlendirme Formu

Çizelge 10:Çıraklık ve Mesleki Eğitim Denklik Belgesi

Çizelge 11:Denklik Belgesi(Kalfalık/Ustalık)Düzenlenenlere Ait Bilgi Formu

EKLER LİSTESİ

- Ek-1:İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi'nden Kalfalık Belgesi alanlarla ilgili istenen veriler.
- Ek-2:İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi'nden Ustalık Belgesi alanlarla ilgili istenen veriler.
- Ek-3:İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi'nden Kalfalık Belgesi alanların Meslek Alanlarına göre istenen veriler.
- Ek-4:İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi'nden Ustalık Belgesi alanların Meslek Alanlarına göre istenen veriler.
- Ek-5:İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi'nden Kalfalık/Ustalık sınavları için açılan kurs sayısı.
- Ek-6:3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun geçici 1'inci maddesine göre kalfalık sınavı başvuru formu,
- Ek-7:İzmir İlindeki Mesleki Eğitim Merkezleri,
- Ek-8:Veri Hazırlama Araçları Formları Hazırlanmasında Katkı Sağlayanlar
- Ek-9:Kalfalık belgesi alan bayan ve erkeklerin meslek alanlarına göre dağılımı,

GİRİŞ

Yarınlarmızın bu günümüzden daha iyi daha güzel olmasını istiyorsak, örgün eğitim dışına çıkmış olan gençlerimizi iyi bir mesleki eğitimden geçirmeli ve onları hayata sağlam bir şekilde bağlamalıyız.

Geleceğimizin teminatı olarak gördüğümüz gençlerimizi eğer şimdi sahiplenmezsek, kendilerini yetiştirmelerine, kendilerini bulmalarına imkân vermezsek; yazık ki o gençlerin hayatla ilişkilerinde zayıflıklarını, toplumda yarı havası inmiş bir top gibi oradan oraya atılmalarını izlemek zorunda kalırız. Oysa örgün eğitim dışına çıkmış onca yetenekli gence el uzatırsak, karanlıklarına ışık olup aydınlığa bir şekilde çıkmalarını sağlarız. Aksi takdirde kendi güçleri onları o derinliklerden çıkarmaya yetmeyecektir.

Türkiye'mizin yarınlarnı kendimize dert ediyorsak, kaliteli mal ve hizmet üretecek insanımızı da yetiştirmemiz gerekir. Kaliteli mal ve hizmet üretebilmek için yapılan işin içinden gelmek, işi iyi bilmek ve doğru adreste doğru işi yapmak gerekir.

Mesleki Eğitim Merkezlerinde çırak öğrenci olarak kaydedilen gençlere baktığınızda herkesin ayrı bir hikâyesi olduğunu görürsünüz. Bu çırak öğrencilerin okullarından ayrılmalarının tek sebebi derslerindeki akademik başarısızlık değildir. Ayrılmalarının altında sosyo-ekonomik birçok neden yatmaktadır. Henüz 15-16 yaşlarındaki bu çocukların çoğu erken yetişkindir. Aile bütçesine katkıda bulunmak, özellikle annelerini bir iş yerinde çalıştırmamak, diğer kardeşlerini okutmak gibi görevler üstlenmişlerdir.

Ülkemizin geleceğine katkıda bulunmak istiyorsak; önce birbirimizi sevmekle ve birbirimize sahip çıkmakla işe başlamalıyız. Ülkemizin her bölgesindeki insanına değer verip kendilerini özgürce ifade etmelerine izin vermeliyiz. Bu noktadan hareketle, örgün eğitim dışına çıkmış onca gencimizin, kendilerini toplumun bir parçası olarak görmelerini, ben yoksam siz bir eksiksiniz, düşüncesiyle hareket etmelerini sağlamalıyız. Çırak öğrencilere meslekleri ile ilgili her türlü bilgiyi sunmalıyız. Kalfalık, ustalık, usta öğreticilik belgelerini almalarını sağlayıp kendi iş yerlerini açmalarına ve iş yerlerinde başka çırak öğrencileri de yetiştirmelerine imkân vermeliyiz.

Yarınlarmızın bu günümüzden daha güzel olması için mesleğini seven insanlar yetiştirmeliyiz. Bu insanlar ülkemizin geleceği için daha fazla koşmalı ve daha fazla

çırak, kalfa istihdam etmeli ve aynı zamanda bilgiyi teknolojide kullanıp daha ileriye hedefleyerek geleceğimize yön vermelidirler.

Mesleğini seven, mesleğini iyi icra eden, dürüst, kendisi gibi düşünmeyene tahammül edebilen, problemleri projeleriyle fırsata çevirebilen çalışanlar yetiştirebilmeliyiz. Çırakların en büyük sermayeleri zamanlarıdır. Zamanlarını iyi değerlendirebilecek imkânlar sunmalıyız. Çırak ve kalfalarımızı işin mutfağında geçirerek hayata atılmalarını ve düşünmekten korkmayan, eylemden kaçınmayan çalışanlar olarak yetiştirmeyi hedeflemeliyiz. Diklenmeden dik durabilecek çırak ve kalfalar yetiştirmeliyiz.

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA

3308 sayılı kanuna göre işyeri açacak olanlardan istenen ustalık belgesini, Mesleki Eğitim Merkezlerinde eğitim ve denklik yoluyla alanların karşılaştırmalı analizi ve işyeri açacak olanlar için denkliğin önemi konusu üzerinde çalışma yapılmıştır.

1.1. Araştırmanın Problemi

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 30.maddesine göre, ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilir. Belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemek zorundadır. Bu işyerlerinde alanında mesleki eğitim almış olanlar istihdam edilir. Aday çırak ve çırak almak için ise işyerinde usta öğretici bulunma zorunluluğu vardır.

Esnaf ve sanatkârların işyeri açabilmeleri için mutlaka ustalık belgesine sahip olmaları gerekir. Ülkemizde çıraklık eğitimi, gerekli şartları taşıyan herkes için zorunlu bir eğitim olmasına rağmen ülkemizde birçok kişi zamanında bu kurumlarımıza kayıt yaptıramadığından kalfalık ve ustalık belgelerini de alamamıştır. Bir işyerinde çalışanlar meslek alanı ile ilgili bilgilerini artırıp ve işyeri açmak istediğinde ustalık belgesi sorunuyla karşı karşıya gelmektedir.

Esnaf işletmelerin açılmasıyla ekonomi canlanır, gelir dağılımı dengelenir, istihdam yaratılır, işsizliğe çare olur, işsizlik azalır, yeni istihdam alanları çoğalır, mahalli idareler arasında gelişmişlik farkları azalır. Ülkemizin nitelikli insan kaynağı ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlar.

Esnaf ve sanatkârların ülkemizin kalkınmasına yaptıkları katkı herkes tarafından bilinmektedir, ülkemizin daha güzel günler görebilmesi için bu insanların en kısa sürede belgelenmeleri gerekir. Zamanında belgelerini alamamış kişiler işyeri açmak istediklerinde, ustalık belgesi bir engel olarak karşısına çıkmaktadır.

Ülkemizin kalkınması ve Türkiye'deki işsizliği azaltabilmek için ustalık belgesi olmayıp şartları uygun olanların, denklik işlemleri hakkında bilgilendirilip kalfalık ve ustalık belgesi almaları sağlanmalıdır.

İşyeri açmak isteyenler, denklik işlemlerinden sonra kalfalık ve ustalık sınavlarına katılır ve başarılı olurlarsa belgelerini alırlar. İşyeri açarak ülke ekonomisine büyük katkı sağlarlar. Ülkemizde her yıl sayısız öğrenci örgün eğitimin dışına çıkmaktadır, bu öğrencilerin Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıtlarının yapılabilmesi için bir işyerinin olması yetmemektedir. O işyerinde usta öğreticinin de bulunması gerekir. Bugün Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıt yaptıramayan birçok öğrenci bulunmaktadır. Bunun başta gelen nedeni o işyerinde ustalık belgesi sahibi kimsenin bulunmaması ve usta öğreticinin olmamasıdır. Denklik işlemleriyle ustalık belgesi alabilecek durumda olanlar belgelerini aldıklarında bu sorunlar çözüme kavuşacak, birçok işyeri açılacak ve çırak öğrenciler birçok meslek alanında ve dalında işyeri bulabilecektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; Ustalık belgesi olmayanların ve şartları tutanların denklik işlemleriyle ustalık belgesi alabileceklerini göstermek; belgelerini aldıklarında işyeri açmalarını için bir engelin kalmayacağı ve çırak, kalfa öğrenci çalıştırabileceklerini ortaya koymaktır. İşverenlerin çalışanlarını, Mesleki Eğitim Merkezlerine yönlendirerek meslek alanlarında okumalarını sağlayabileceklerini, bunu yapabilmek için de önce işyeri açmaları için ustalık belgesi daha sonra çırak öğrenci çalıştırabilmek için usta öğreticilik belgesi almaları gerektiği konusunda bilgilendirmektir.

Bu çalışma ile İzmir ilinde Mesleki Eğitim Merkezleri tarafından 2012/2013 eğitim öğretim yılında eğitim ve denklik yoluyla kalfalık ve ustalık belgesi alanlar belirlenmiştir. Çalışma sonunda ortaya çıkan verilere bakıldığında 3923 kişinin belge aldığı bunlardan 2617'si kalfalık belgesi aldığı,1306'sı ustalık belgesi aldığını görüyoruz. Eğitim yoluyla belge alanların sayısının 2030 ve denklik yoluyla belge alanlarının sayısının 1893 olduğu görüyoruz. Araştırmada çıkan verilere dayanarak denklik işlemlerinin, ülkemiz insanının işyeri açması ve çırak öğrenciyi işyerinde çalıştırabilmesi için ne kadar önemli bir konu olduğunu gündeme getirmektedir.

Çalışma esnasında yapılan görüşmelerde; kişilerin belgelendirilmesinin başta olmak üzere, denklik işlemleriyle zamandan tasarruf sağlanarak işlemleri hızlandırmanın kişiler için ne kadar önem arz ettiği ve müracaata gelen kişilerin konu hakkında bilgilendirilmesinin çok önemli olduğu görülmüştür. Bu çalışmalar esnasında birçok kişi denklik işlemleri hakkında bilgi sahibi olmadığını bu gecikmelerin sebebinin bundan kaynaklandığını ve bu yüzden işyerlerine çırak öğrenci alamadıklarını söylemişlerdir. Aynı işi yapan diğer işyerlerinin de onların yanında çalışacak çırak öğrenciyi yanlarında göstermenin sorumluluğundan dolayı kabul etmediklerini beyan etmişlerdir. Denklik işlemleri hakkında Mesleki Eğitim Merkezleri tarafından çok ciddi çalışmalar/projeler üretilip halkın bilgilendirilmesi istenmiştir.

Esnaf ve sanatkârların ülkemizin kalkınmasına yaptıkları katkı herkes tarafından bilinmektedir, esnaf işletmelerin açılmasıyla ekonominin canlandığı, istihdamın yaratıldığı, işsizliğe çare olunduğu, işsizliğin azaldığını, ülkemizin nitelikli insan kaynağı ihtiyacının giderildiğini düşündüğümüzde, örgün eğitim dışına çıkmış olan birçok kişiyi Mesleki Eğitim Merkezlerine yönlendirerek onları meslek sahibi yapmanın ne kadar önemli olduğu görülmektedir.

1.3. Araştırmanın Önemi

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 30.maddesine göre, ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları iş yerlerinde çalıştıranlar bağımsız iş yeri açabilir. Aday çırak ve çırak almak için ise işyerinde usta öğretici bulunma zorunluluğu vardır. Günümüzde parası olan ve işyeri açmak isteyen herkes artık işyeri açamamaktadır, bunun en büyük sebebi zamanında alınmayan ustalık belgesinden kaynaklanmaktadır. Oysa insanların bu belgeyi almaları sağlandığı takdirde, hem işyeri açabileceklerdir hem de birçok çırak öğrenciyi işyerlerinden yetiştirerek ülkenin daha güzel günler görmesini sağlayacaktır.

Yukarıdaki soruna çözüm ve öneriler getirmek için bu araştırma yapılmıştır. "Zorunlu temel eğitimini tamamladıktan sonra, gerçek iş ortamında fiilen çalışmak suretiyle meslek öğrenmek isteyen 15 yaşın üzerindeki vatandaşlarımızın teorik ve

pratik mesleki eğitimlerinin bir programa göre yapılmasını sağlayarak, onları ülkenin ihtiyaç duyduğu becerili işgücü haline getirmek, çıraklık eğitiminin temel amacıdır.’’¹

‘‘Bugün ülkelerin gelişme düzeylerinin belirlenmesinde ve ya bu ülkelerin uluslararası alanda rekabet üstünlüğüne sahip olmalarında en önemli nedenin, ister ülke içinden isterse ülke dışından beyin göçü şeklinde ithal edilmiş olsun, yetişmiş insan gücüne sahip olmalarını gösterebilmek mümkündür... Bu ise, ancak kaliteli bir eğitim sisteminin kurulması ve mevcut insan gücünün eğitim düzeyinin artırılmasına, kültürel derinliklerle birlikte zengin bir hayat ve varlık anlayışının oluşturulmasına bağlıdır... Mevcut insan gücünün yöreye uygun şekilde yetiştirebilmesinde örgün eğitim kurumlarının yanı sıra yaygın eğitim kurumlarına da büyük ihtiyaç bulunmaktadır.’’²

Ülkemizde öğrencilerin başarısı denilince akla ilk gelen örgün eğitim alanındaki öğrencilerin sınav başarılarıdır. Öğrenciyle birlikte etiketlenen anne-baba, davranışlarıyla ve tutumlarıyla aynı zamanda öğrenciyi de etkilemektedir.’’Bir insanın elindeki en büyük güç, seçebilme gücüdür. Martin KONE’’³ Ailelerin çocuklarını seçebilme gücü yoktur. Sınavlar öncesi çocuklarının yanında olan aileler, öğrenci sınavlarda yüksek notlar almadığında çocuklarını tamamen yalnız bırakırlar. Örgün eğitim dışına çıkmış çocukları nasıl kazanırız, bunları hangi kurumlara göndeririz, zamanında hangi belgeleri almalarını sağlarız... Diye kimse çok düşünmez. Mesleki Eğitim Merkezlerinde okuyan birçok çırak öğrenciyle yaptığım görüşmede, özellikle liselere devam edip daha sonra sınıf tekrarından veya devamsızlıktan dolayı okullarından ayrılanlar, ailelerinden hiç destek almadıklarını ve yönlendirme konusunda kendilerine yardımcı olan kimselerin olmadığını belirtmişlerdir.

Öğrencileri meslek alanlarına yönlendirme konusunda ailelerin olduğu gibi, okumuş olduğu okullardaki yönetici ve öğretmenlerde büyük görev düşmektedir.’’Çocuklar çok kabiliyetli gözlemcilerdir.’’⁴ Çevrelerinde olup bitenleri iyi, çok iyi yorumlayabiliyorlar. Anne-baba bu çocukları meslek alanlarına yönlendirirken çok sabırlı olmalıdırlar. Unutulmamalıdır’’Çalışma disiplini, verimlilik, kalite, etkinlik gibi kavramlar iş ahlakının içinde yer alan unsurlardır. İş ahlakı olmadan

¹ MEB. (2010) *Cumhuriyet Döneminde Türk Milli Eğitim Sistemindeki Gelişmeler*, Ankara: Yayınlar Dairesi Başkanlığı, s.196.

² Murat, Sedat (2009), *Dünden Bugüne İstanbul’da Yaygın Eğitim*, İstanbul: İnkılâp Kitapevi, s.28.

³ Erşahin, Cengiz(2004) *Başarıya Götüren Sözler*, Ankara: Tutku Yayınevi, s.94.

⁴ Kaya, Canten (2005). *Öğretmenlere Öneriler*, İzmir: Zambak Yayınları, s.84.

başarının ve toplumsal kalkınmanın gerçekleşmesi mümkün olmaz.”⁵ “Başkalarının yaptıklarını önemseyenler, başarısızlığa mahkûmdurlar”⁶. “Sabrımız gücümüzden daha çok şey başarır” (Edmund BURKE). “Sabırla güç arasındaki herhangi bir yarışta sabır için bahse girin.” (W.B.PRESCOTT).

Türkiye’de her yıl Mesleki Eğitim Merkezlerinin önemi daha da artmaktadır. “Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) istatistiklerine göre; okullaşma oranları eğitimin bütün kademelerinde arttı. Okula giden sayısı, okul öncesinde yüzde 26,6’dan yüzde 27,7’ye, İlkokulda 98,8’den 99,5’e, Ortaokulda 93’den 94,5’e, liselerde ise 70’den 76,6’ya yükseldi. 4+4+4 düzenlemesinin ikinci yılında liselere kayıt yaptırmayan öğrenci sayısı geçen yıl 123 bin 590 iken bu yıl 69 bin 780’e düştü. Kayıt yaptıramayan 69 bin 780 öğrenci ise, e-okul sistemi üzerinden Açık Öğretim lise oldu.”⁷ Bu da şu demektir ki eğer iyi bir yönlendirme yapılırsa Açık Öğretim Lisesi’ne kayıt yaptıran 69 bin 780 öğrencinin aynı zamanda Mesleki Eğitim Merkezlerine de kayıt yaptırıp kalfalık ve ustalık belgelerini de almaları sağlanabilir.

Denklik işlemleri ile ilgili Türkiye’de herhangi bir araştırmaya rastlanmamış olması dikkate alındığında, bu araştırma bir ilk olma özelliği taşımaktadır. Her yıl örgün eğitimden ayrılan sayısız öğrencinin durumu ve daha sonraki yıllarda işyeri açma ve çirak öğrenci çalıştırma durumları düşünüldüğünde bu araştırmanın ne kadar önemli olduğu görülmektedir. Denklik yoluyla belge alanların sayısı (Tablo 18’e bkz.) dikkate alındığında ülkemizde bu tür çalışmalara ne kadar önem verilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

⁵ Kır, Cengiz, Bahattin (2013) Din Kültürü ve Meslek Ahlakı (7.Baskı), İstanbul: Dergâh Ofset, s.56.

⁶ Kara, Fazlı (2010) Başarı Öyküleri, İstanbul: Akis Kitap Yayıncılık, s.63.

⁷ Kaya, Gökhan (2014). Asıl Şimdi Okullu Olduk, Türkiye Gazetesi, 07/04/2014, s.9.

1.4. Varsayımlar

Araştırmada kullanılan veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen bilgi formlarıyla İzmir ilindeki on yedi Mesleki Eğitim Merkezi aracılığıyla toplanmıştır. Bilgi formlarındaki veriler kesinlikle gerçeği yansıtmaktadır.

İşyeri açacak olanlar için denkliğin önemi hakkında, araştırmaya katılanlara görüşme tekniği ile bilgi alınmış soruları tarafsız ve samimi bir şekilde yanıtlamışlardır, verdikleri cevaplar gerçeği yansıtmaktadır.

Denklik işlemleri ve işyeri açacak olanlar için denkliğin önemi hakkında, araştırmaya katılan Mesleki Eğitim Merkezi müdürleriyle yapılan görüşmelerde, görüşme tekniği ile bilgi alınmış soruları samimi bir şekilde yanıtlamışlardır. Verdikleri bilgiler araştırma için önemlidir ve gerçeği yansıtmaktadır.

Hazırlanan veri toplama araçları (formlar), araştırma amacıyla elde edilecek bilgiler için yeterlidir.

Seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

- Yapılan araştırma 2012-2013 eğitim öğretim yılı, güz dönemi, kış dönemi ve yaz dönemi ile sınırlıdır.

- Yapılan araştırma İzmir iline bağlı on yedi Mesleki Eğitim Merkezi'nde eğitim ve denklik yoluyla kalfalık ve ustalık belgesi alanlar ile sınırlıdır.

- Denkliğin önemi hakkında yapılan araştırma İzmir iline bağlı Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi'nde eğitim ve denklik yoluyla kalfalık ve ustalık belgesi alanlar ile şartları uygun olmadığı için belge alamayanlar ile sınırlıdır.(Güzelbahçe, Narlıdere, Urla, Menderes, Çeşme, Karaburun, Balçova ilçelerinde gelenler de bu araştırmaya dâhil edilmiştir.)

- İzmir iline bağlı Mesleki Eğitim Merkezi müdürleri ile sınırlıdır.

- Ayrıca araştırma veri toplama araçlarından istatistik yöntemi ve görüşme tekniği ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Mesleki Eğitim Merkezleri: 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na göre, çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alınan il ve 31 meslek alanı ve 152 meslek dalında aday çırak, çırak kalfa ve ustalara eğitim vermek ve çeşitli meslek kursları açmak suretiyle işyerlerinin ihtiyaç duyduğu nitelikli ara insan gücü yetiştirmek amacıyla açılan, Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'ne bağlı yaygın eğitim kurumlarıdır.

İşyeri: Kar amacına yönelik, mal ve hizmet üretiminin yapıldığı yerdir.

İşyeri: İşçinin anlaşmadan doğan yükümlülüklerini yerine getirdiği sırada bulunduğu yere işyeri denir.

Kapsama Alma: Kanuna göre bir meslek alan/dalında meslekî eğitim uygulamasının başlanmasına karar verilmesini ifade eder.

Kurum: Merkezler ile meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarının her birini, ifade eder.

Örgün Meslekî ve Teknik Eğitim: Orta öğretim düzeyinde diplomaya götüren meslekî ve teknik eğitim ile belgeye götüren çıraklık eğitimi, ifade eder.

Çıraklık Eğitimi: Kurumlarda yapılan teorik eğitim ile işletmelerde yapılan pratik eğitimin bütünlüğü içerisinde bireyleri bir mesleğe hazırlayan, mesleklerinde gelişmelerine olanak sağlayan ve belgeye götüren eğitimi, ifade eder.

Meslek Alanı: Ortak özelliklere sahip birden fazla meslek dalını içeren; bilgi, beceri, tutum, davranış ve istihdam olanağı sağlayan alanı, ifade eder.

Meslek Dalı: Bir meslek alanı içinde yer alan ve belirli konularda uzmanlaşmaya yönelik bilgi, beceri, tutum, davranış gerektiren ve istihdam olanağı sağlayan iş kollarından her birini, ifade eder.

Usta Öğretici: Ustalık yeterliğini kazanmış; aday çırak, çırak, kalfa ile meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrenci/kursiyerlerinin iş yerindeki eğitiminden sorumlu, meslekî eğitim tekniklerini bilen ve uygulayan, usta öğreticilik belgesi sahibi olan kişiyi, ifade eder.

Usta: Bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bunları mal ve hizmet üretiminde iş hayatınca kabul edilebilecek standartlarda uygulayabilen; üretimi plânlayabilen; üretim sırasında karşılaşılabilecek problemleri

çözümleyebilen; düşüncelerini yazılı, sözlü ve resim ile açıklayabilen; üretimle ilgili pratik hesaplamaları yapabilen, ustalık belgesi sahibi olan kişiyi, ifade eder.

Kalfa: Bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bu meslekle ilgili iş ve işlemleri ustanın gözetimi altında kabul edilebilir standartlarda yapabilen, kalfalık belgesi sahibi olan kişiyi, ifade eder.

Öğrenci: İşletmelerde, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında örgün eğitim görenleri, ifade eder.

Çırak: Çıraklık sözleşmesi esaslarına göre bir meslek alanında mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını iş içerisinde geliştiren ve öğrencilik haklarından yararlanan kişiyi, ifade eder.

Aday Çırak: Çıraklığa başlama yaşını doldurmamış ve çıraklık döneminden önce kendisine iş yeri ortamı tanıtılan, sanat ve mesleğin ön bilgileri verilen ve öğrencilik haklarından yararlanan kişiyi, ifade eder.

Kursiyer: Yaygın meslekî ve teknik eğitim programlarına devam eden kişiyi, ifade eder.

Sözleşme: İşletme, ilgili oda ve kurum iş birliği içinde örgün, çıraklık ve yaygın meslekî ve teknik eğitim programına devam edecek öğrenci/çırağın ücret ve sosyal haklarını belirleyen, kendisi veya velisi ile sözleşmede yer alan taraflarca imzalanan akdi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ İLE İLGİLİ MEVZUAT

2.1.Kanunlar

2.1.1.Milli Eğitim Temel Kanunu

Kanun No: 1739 Kabul Tarihi: 14/06/1973, Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 24/06/1973, Sayısı: 14574

Türk Millî Eğitim Sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki ana bölümden kurulur. Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim kurumlarını kapsar. Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar.⁸ (Madde 18)

Yaygın eğitimin özel amacı, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş yahut herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedен çıkmış vatandaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında,

1. Okuma-yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkânları hazırlamak,
2. Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadî, sosyal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim imkânları hazırlamak,
3. Millî kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak,
4. Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,
5. İktisadî gücün arttırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek,
6. Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak,
7. Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkânlar hazırlamak,

⁸ Milli Eğitim Temel Kanunu .(1973).T.C.Resmi Gazete,14574, 24/06/1976

8. Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır. (Madde 40)

Yaygın eğitim, örgün eğitim ile birbirini tamamlayacak, gereğinde aynı vasıfları kazandırabilecek ve birbirinin her türlü imkânlarından yararlanacak biçimde bir bütünlük içinde düzenlenir. Yaygın eğitim, genel ve meslekî-teknik olmak üzere iki temel bölümden meydana gelir. Bu bölümler birbirini destekleyici biçimde hazırlanır. (Madde 41)

2.1.2.3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

Kanun No: 3308 Kabul Tarihi: 05/06/1986, Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 19/06/1986, Sayısı: 19139

Mesleki Eğitim Kurulu

Mesleki ve teknik eğitim programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün, yaygın ve çıraklık eğitimi, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak mesleki eğitimin; planlanması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi konularında kararlar almak ve Bakanlığa görüş bildirmek üzere, Bakanlıkta Mesleki Eğitim Kurulu kurulur. Bu Kurulun kararları Bakanlık ve ilgili meslek kuruluşlarınca yürütülür. (Madde 4)

İl Mesleki Eğitim Kurulu

Bu kanun kapsamında mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak mesleki eğitimin planlanması, geliştirilmesi, değerlendirilmesi konularında karar almak ve valiliğe görüş ve tavsiyelerde bulunmak üzere illerde il mesleki eğitim kurulu kurulur. (Madde 6)

Çırak olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır.

- a) 14 yaşını doldurmuş, 19 yaşından gün almamış olmak.
- b) En az ilköğretim okulu mezunu olmak.

c) Būnyesi ve sađlık durumu gireceđi mesleđin gerektirdiđi iřleri yapmaya uygun olmak. (Madde 10)

Aday ıracak ve ıracaklar, mesleğin özelliğine göre haftada sekiz saatten az olmamak üzere genel ve mesleki eğitim görürler. Bu eğitime katılmaları için aday ıracak ve ıracak ğrencilere ücretli izin verilir. Mevsime göre özellik arz eden mesleklerde teorik ve pratik eğitim belirli aylarda bloklaştırılmış olarak yapılabilir.

Aday ıracak ve ıracaklar, pratik eğitimlerini işyerlerinde, işyerindeki eksik kalan pratik eğitimleri ile teorik eğitimlerini mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya Bakanlıkça uygun görülen işyerlerinin eğitim birimlerinde yapar. Teorik ve pratik eğitim birbirlerini tamamlayacak şekilde planlanır ve yürütülür.

Pratik eğitim, hazırlanmış eğitim programlarına göre, işyerinin ve mesleğin özelliklerine uygun olarak usta öğreticinin gözetiminde yapılır. Pratik eğitimde 1475 sayılı İş Kanununun 69'uncu maddesi hükmü gz önünde bulundurulur. (Madde 12)

ıracıklığa Başlama ve ıracıklık Süresi

ıracıklığa bir deneme dönemi ile başlanır. Bu dönem mesleğin özelliğine göre bir aydan az,  aydan fazla olamaz. Bu süre Bakanlıkça tespit edilir. Deneme döneminden sonra taraflar 10 gün içinde ilgili Mesleki Eğitim Merkezi müdürlüğüne başvurduğu takdirde ıracıklık sözleşmesi kesinleşir ve bu dönem ıracıklık sresinden sayılır. Deneme döneminde ücret ödenir. Aday ıracıklıktan ıracıklığa geçenler deneme döneminin yapmış sayılırlar.

Meslekler itibariyle ıracıklık eğitimine girişte aranan eğitim düzeyi ve ıracıklık süresi ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak Bakanlıkça en az iki, en çok dört yıl olarak belirlenir. Bu süre kesintisiz olarak devam eder. Yıllık izin dışındaki iki aydan fazla devamsızlıklar ıracıklık süresine eklenir.

Lise ve daha st düzeyde genel eğitimden sonra ıracıklık eğitimine başlayanlar için eğitim süresi, mesleklerindeki ıracıklık eğitimi süresinin yarısına kadar kısaltılabilir. Bu sürenin ne kadar kısaltılabileceği, ilgili meslek kuruluşunun teklifi ve Mesleki Eğitim Kurulunun uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

Ayrıca, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında uygulanan örgün eğitim programlarının herhangi bir kademesinden ayrılanlar ile yaygın eğitim programlarını tamamlayarak belge veya sertifika alanlardan, kendi alanlarında ıracıklık eğitimine başlayanlar için ıracıklık eğitim süresi daha önce aldığı mesleki eğitim programının

içeriği ile devam edeceği çıraklık eğitimi programının içeriği değerlendirilerek bakanlıkça belirlenir. (Madde 14)

Usta Öğretici Bulundurma Şartı

Aday çırak ve çırak almak için işyerinde usta öğretici bulunması şarttır. (Madde 15)

Kalfa adayının mesleği ile ilgili bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarına iş hayatınca kabul edilebilir seviyede sahip olup olmadığı kalfalık sınavı ile tespit edilir. Çıraklar kabul edilebilir mazeretleri dışında çıraklık eğitimi süresi sonunda açılacak ilk kalfalık sınavına girmek zorundadırlar. Sınav komisyonunun teşkili ile sınavın esasları ve usulleri yönetmelikle düzenlenir. Çıraklık sözleşmesi ilk kalfalık sınavını izleyen ikinci kalfalık sınavının tamamlanması ile sona erer. Sözleşmenin sona ermesini takip eden aybaşından itibaren Bakanlıkça çıraklar için ödenen her türlü sigorta primlerinin ödenmesine son verilir. (Madde 16)

Kalfa Unvanını Kullanma ve İşyeri Değiştirme

Bu kanuna göre kalfalık hakkını elde edenlere kalfalık belgesi verilir. Kalfalık belgesi bulunmayanlar kalfa unvanı ile çalışamaz ve çalıştırılmazlar. Bu belgeye sahip olanlar, kalfalık unvanı kullanılmayan işyerlerinde dengi işlerde çalıştırılırlar. 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu kapsamındaki işyerlerinde çalışarak kalfa olanlar en az bir yıl o işyerinde çalışırlar. Bu sürenin sonunda işyerini değiştirmek isteyen kalfaya üç ay önce başvurmak kaydıyla, o işyeri çıkma izni verir. Çıkma izni olmadan başka işyerleri kalfayı işe alamazlar. Kalfaların işten ayrılmalarını gerektiren hususlar yönetmelikle belirlenir. (Madde 17)

Ustalık Eğitimi

Kalfalık yeterliğini kazanmış olanların mesleki yönden gelişmelerini ve bağımsız işyeri açabilmelerini temin için gerekli yeterlikleri kazandırmak gayesiyle Bakanlıkça ustalık eğitimi kursları düzenlenir. Bu kursların kapsam ve süreleri Mesleki Eğitim Kurulunun görüşü alınarak Bakanlıkça tespit edilir. Kurslar çalışma saatleri dışında açılır. (Madde 27)

Ustalık Sınavı

a) Ustalık sınavı, adayın, kendi mesleğinde usta olarak çalışabilmesi için gerekli bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını mal ve hizmet üretiminde iş hayatınca kabul edilebilir standartlara göre bağımsız olarak uygulayıp uygulayamadığını ölçmek amacı ile düzenlenir. Sınavın esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

b) Kalfaların, ustalık sınavlarına girebilmesi için mesleklerin özelliğine göre Bakanlıkça belirlenecek süre kadar çalışmış ve ustalık eğitimi kurslarını başarı ile tamamlamış olmaları gerekir.

c) Kalfalık yeterliğini kazanmış olup mesleklerinde en az beş yıl çalışmış olanlar ustalık sınavlarına doğrudan katılabilirler. Bu sınavları başarı ile tamamlayanlara ustalık belgesi verilir. Ustalık belgesi bulunmayanlar usta unvanı ile çalışamaz ve çalıştırılmazlar. (Madde 28)

Meslek Lisesi Mezunları İçin Ustalık

En az üç yıl süreli mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından veya mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olanlar, Bakanlıkça düzenlenen ustalık eğitim kurslarına katılabilecekleri gibi doğrudan da ustalık sınavlarına girebilir.

Bu kursların kapsam ve süreleri ile sınavların esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Ustalık unvanının kullanılmadığı mesleklerde çalışanlara, ustalık belgesinin hak, yetki ve sorumluluklarını taşıyan belge aynı esaslara göre verilir.

Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumu veya Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi mezunlarından, alanlarında Bakanlığa bağlı iki yıllık bir yaygın eğitim kurumundan belge alanlara doğrudan ustalık belgesi verilir.⁹ (Madde 29)

⁹ 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.(1986).T.C.Resmi Gazete,19139, 19/06/1986

2.1.2.1. İşyeri Açma

Ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilir.

Bu kanun kapsamına alınan il ve mesleklerde; belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemek zorundadır.

Bu işyerlerinde alanında mesleki eğitim almış olanlar istihdam edilir. İstihdam edilenlerin almaları gereken eğitimin seviyesi, türü ile halen çalışanların durumu Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İşyeri sahipleri veya o işyerinde çalışan ustalık belgesi sahipleri, ustalık belgelerini işyerlerine asar.

Ustalık belgesi sahibi olanlar bu haklarını on sekiz yaşını tamamlayana kadar kullanamaz.

Teknik lise mezunları veya mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının dört yıllık eğitim programlarından mezun olanlara, ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan, mesleklerinde bağımsız İşyeri Açma Belgesi verilir.¹⁰ (Madde 30)

2.1.2.2. Denetleme ve Ceza

Kanununun 30. maddesinde, ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilir. Bu kanun kapsamına alınan il ve mesleklerde; belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemek zorundadır ve İşyeri sahipleri veya o işyerinde çalışan ustalık belgesi sahipleri, ustalık belgelerini işyerlerine asar denildiğinden;

Kanununun, 30'uncu maddesindeki yükümlülükleri yerine getirmeyenlere ihtar cezası verilir. İhtarın tebliğinden itibaren on gün içinde yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere dört yüz Türk lirası, idarî para cezası verilir. Fiilin tekrarı hâlinde bu cezalar iki katına çıkarılır. Fiilin sürmesi hâlinde ise meslekten geçici men cezası verilir. Bu maddedeki idarî yaptırımlara karar vermeye mahallî mülkî amir yetkilidir. Bu

¹⁰ 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.(1986).a.g.k., Madde 30

Kanununun 30 uncu maddesine aykırı olarak açılan işyerleri durumun öğrenilmesinden itibaren İl Mesleki Eğitim Kurulu ile ilgili mercilerin müracaatı üzerine mahallî mülkî amirce yedi gün içinde kapatılır.

2.2.Yönetmelikler

2.2.1.Mesleki Eğitim Merkezleri Ödül ve Disiplin Yönetmeliği

Yönetmeliğin amacı, bakanlığa bağlı çıraklık eğitimi veren kurum ve kuruluşlarda teorik ve pratik eğitim-öğretim verilen öğrenci/kursiyerlerin ödül ve disiplin işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. (Madde 1)

Öğrenci/Kursiyerlerin Ödüllendirilmesi

Örnek davranışların ve başarıların niteliklerine göre ödüllendirilmesinde öğrenci/kursiyerlere;

- a) Teşekkür belgesi,
- b) Takdir belgesi,
- c) Onur belgesi verilir. (Madde 7)

Disiplin Cezaları

Öğrenci/Kursiyerlere, davranışlarının niteliklerine göre;

- a) Kınama,
- b) Merkezden uzaklaştırma,
- c) Mesleki eğitim dışına çıkarma cezalarından biri verilir.¹¹ (Madde18)

2.2.2.Mesleki Eğitim Merkezlerinde Parasız Yatılı Çırak Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlar İle Pansiyonların Yönetimi Yönetmeliği

Yönetmeliğin amacı; Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Mesleki Eğitim Merkezlerinde parasız yatılı çırak öğrenci okutma esasları ile parasız yatılı okumaya hak kazanan çırak öğrenciler için açılan pansiyonların yönetimine ve parasız yatılı

---

¹¹ Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki Eğitim Merkezleri Ödül ve Disiplin Yönetmeliği.(2007). T.C.Resmî Gazete, 26623, 24/08/2007

olarak öğrenim görecek çırak öğrencilere yapılacak sosyal yardımlara ilişkin esasları düzenlemektir. (Madde 1)

Parasız Yatılılık, Başvuru Zamanı ve Yeri

Mesleki Eğitim Merkezleri bünyelerinde açılacak olan pansiyonlara parasız yatılılık hakkından yararlanmak isteyen çırak öğrenciler, çalışma takviminde belirtilen yaz dönemi sözleşmelerinin imzalanması döneminde başvururlar. Başvurular doğrudan merkez müdürlüğüne yapılır. (Madde 1)

Başvuru Şartları

Aşağıdaki şartları taşıyanlar; Mesleki Eğitim Merkezleri bünyesinde açılmış olan pansiyonlardan parasız yatılı çırak öğrenci olarak okumak üzere başvurabilirler.

a) T. C. veya Türk Cumhuriyetlerinden birinin vatandaşı olmak,

b) Maddi imkânlardan yoksun bulunmak. Bunun için ailenin yıllık gelir toplamından fert başına düşen net miktarının, içinde bulunulan mali yılın Bütçe Kanununun (M) işaretli cetvelinde belirtilen Millî Eğitim Bakanlığı yıllık merkez pansiyon ücretinin en azının 4 katını geçmemesi gerekir. Bunun tespitinde ilgilinin yazılı beyanı esastır.

c) Mesleki eğitim merkezleri yönetmeliğinde tespit edilen kayıt kabul şartlarını taşımak. (Madde 38)

Parasız Yatılı Olmayanlara Öğle Yemeği Yerilmesi

Pansiyonu bulunmayan Mesleki Eğitim Merkezlerindeki çırak öğrencilere veya pansiyonu bulunan ancak mevcut kapasitenin yetersizliği sebebiyle parasız yatılılık hakkı kazanamayan çırak öğrencilere, teorik eğitim gördükleri günlerde, genel bütçe ve mahalli imkânlar ölçüsünde öğle yemeği verilir.¹² (Madde 55)

¹² Mesleki Eğitim Merkezlerinde Parasız Yatılı Çırak Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlar İle Pansiyonların Yönetimi Yönetmeliği.(1995). T.C.Resmi Gazete, 22273, 30/04/1995

2.2.3.Meslekî ve Teknik Eğitim Yönetmeliği

Yönetmeliğin amacı; Mesleki Eğitim Merkezleri açısından bakıldığında;

- a) Çıraklık eğitiminde; kalfalık ve ustalık sınav komisyonlarının oluşturulması ve sınavların yapılması ile kalfaların işten ayrılmasını gerektiren hususları,
- b) En az üç yıl süreli meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olanların ustalık eğitimi ve bu eğitimin kapsam ve süreleri ile sınavları,
- c) Meslek kursları ile geliştirme ve uyum kurslarının açılması ve işleyişi,
- d) Meslekî eğitimin yaygınlaştırılması için kalfa, usta ve genel lise mezunlarına telâfi eğitimi yoluyla meslekî orta öğretim diploması kazandırılması,
- e) Yurt içi ve yurt dışında mesleki eğitimde alınan diploma, sertifika ve belgelerin denkliği ile kazanılan mesleki yeterliklerin değerlendirilmesi,
- f) Kapsama alınan il ve mesleklerde; istihdam edilen ve edileceklerin almaları gereken meslekî eğitimin seviyesi, türü ve hâlen çalışanların durumu ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.¹³

2.3.Yönergeler, Genelgeler, Diğer ilgili Mevzuat

2.3.1. 3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanun'unun Geçici 1'inci ve 2'inci Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönerge

Yönergenin amacı, 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu'nun Geçici 1.ve 2. maddelerinin işleyiş uygulamasını açıklamak, yapılacak uygulama ve düzenlenecek belgelerde birlik ve beraberliği sağlamaktır.(Madde 1)

3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu'nun Geçici 1. ve 2.maddesi;

“Geçici Madde 1 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

- a) Bakanlıkça tespit edilen meslek dallarında çalışmakta olup, bakanlıkça ilan edilecek tarihten itibaren üç ay içerisinde müracaat edenlerden;

1. 18 yaşını doldurmuş olanlar doğrudan,

¹³ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği, (2002). T.C.Resmi Gazete, 24804, 03/07/2002

2. 16 yaşını doldurmuş olanlar kapsam ve süreleri bakanlıkça belirlenecek eğitime tabi tutulduktan sonra, kalfalık imtihanlarına alınırlar. İmtihanalarda başarılı olanlara kalfalık belgesi verilir.

3. Kalfalık belgesini almış olup 22 yaşını doldurmuş olanlara ustalık imtihanlarını başarmaları şartı ile ustalık belgesi verilir.

b) 1. (İptal: Ana.Mah.nin 17/2/2004 tarihli ve E.:2002/128, K.:2004/23 sayılı Kararı ile)

b) 2. Lise dengi mesleki ve teknik öğretim kurumlarından 1985 - 1986 öğretim yılı sonuna kadar mezun olanlara; Doğrudan ustalık belgesi verilir.

Geçici Madde 2 – Kanun kapsamına alınmamış il ve mesleklerin bakanlıkça kanun kapsamına alınması halinde alınma tarihinden itibaren bu il ve mesleklerde kalfalık ve ustalık belgeleri bu kanunun geçici 1 inci madde hükümlerine göre verilir, denildiğinden işlemler buna göre yapılır.

Uygulanmasına ilişkin yönerge gelince; Bakanlık, mesleğin kanun kapsamına alınmasından sonra duyuruya ilişkin hazırlıkların yapılabilmesine yetecek bir süre sonunda kanunun geçici 1 inci ve 2 inci maddelerinin uygulanmasına karar verir. Bu karar, başvuruların hangi tarihte başlayacağı ve süresi ile istenen diğer hususlar Resmî Gazete’de yayımlanır.

Bakanlık, meslek dalının kanunun kapsamına alındığı tarihte geçici 1 inci maddedeki şartlara sahip oldukları hâlde duyurulan tarihlerde belge almak için başvuruda bulunmayanlara geçici 8 inci maddeye göre 6 (altı) aya kadar ek başvuru süresi verebilir. Bakanlığın ek başvuru süresi verilmesi ile ilgili kararı, başvurunun hangi tarihte başlayacağı ve süresiyle istenen diğer hususlar Resmî Gazete’de yayımlanır.

Mesleğin kanun kapsamına alınma tarihinden sonra il istihdam ve meslekî eğitim kurulu toplanarak, il içinde kanun’un geçici 1 inci ve 2 inci maddelerinden yararlanabilecek hak sahiplerine duyuru yapılması için alınacak önlemleri kararlaştırır. İl istihdam ve meslekî eğitim kurulu, ilin özelliklerini dikkate alarak çeşitli yollarla gerekli duyuruların yapılmasını sağlar. Ancak uygulamanın yapılacağı mesleklerde faaliyet gösteren meslek kuruluşlarına, il istihdam ve meslekî eğitim kurulunca yazılı duyuru yapılması zorunludur. (Madde 4)

Mesleğinin, Kanun kapsamına alındığı tarihte 18 yaşını doldurmuş olan, mesleği ile ilgili bir işte çalıştığını Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili biriminden aldığı belgeler ile belgelendiren ve form (Ek-6’ e bkz.) ile müracaat edenlerden bakanlıkça belirlenip

duyurulan tarihler arasında ilgili merkez müdürlüğüne başvuranlar doğrudan kalfalık sınavına alınır. (Madde 5)

2.3.2. 3308 Sayılı Kanun Kapsamı Dışındaki Mesleklerin Eğitimi ve Belge Veri Tabanı Oluşturulması

“Milli Eğitim Bakanlığı, Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü’nün 2011/33 sayılı genelgesinde; Esnaf ve sanatkârların meslek odalarına kayıt işlemleri ve belediyelerden iş yeri açma ruhsatı alma işlemleri sırasında talep edilen ustalık belgelerine ilişkin bilgilerin henüz elektronik ortama taşınmadığı ve diğer kamu kurumlarıyla elektronik ortamda paylaşılmadığı tespit edilmiştir. Bu durum bu konudaki başvurularda işlem süreçlerinin uzamasına, bürokrasi ve kırtasiyeciliği artırarak başvuru sahiplerinin taleplerinin karşılanmasında gecikmelere sebep olmaktadır. Ayrıca ustalık belgelerine ilişkin bilgilerin elektronik ortama taşınarak, ustalık belgesi veri tabanının oluşturulması ve bu veri tabanının diğer idarelerle paylaşılması hususunda, bakanlığımızdan gereğinin yapılması istenmektedir.

Ayrıca bundan böyle meslek odalarınca verilmekte olan kalfalık, ustalık ve esnaflık belgeleri ile ilgili eğitim ve belgelerin verilme iş ve işlemleri bakanlığımıza bağlı mesleki ve teknik okul ve kurumları iş birliğinde yapılacaktır. Bu işlemler 1 Eylül 2011 tarihinden itibaren bakanlığımız çıraklık ve yaygın eğitim genel müdürlüğünün otomasyon sistemi üzerinden yürütülecek, başarılı olanlara TESK kalfalık, TESK ustalık belgeleri bu sistem üzerinden verilecektir.”¹⁴

2.3.3. Meslek Kursları ile Geliştirme ve Uyum Kursları

“Milli Eğitim Bakanlığı, Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü’nün 2009/69 sayılı genelgesinde; Mesleki ve Teknik Eğitim okul ve kurumlarında, örgün mesleki ve teknik eğitimin yanında istihdam için gerekli niteliklere sahip olmayanların iş hayatında istihdam olanağı bulunan mesleklere hazırlanması, halen çalışanların ise

¹⁴ 3308 Sayılı Kanun Kapsamı Dışındaki Mesleklerin Eğitimi ve Belge Veri Tabanı Oluşturulması.(2011). Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Genelge 2011/33,

yeni teknolojilere göre mesleklerinde geliştirilmesi veya yeni mesleklere uyumlarının sağlanması amacıyla mesleki eğitim kurslarının yapılmakta olduğu bilinmektedir.”¹⁵

Bu genelge ile geliştirme ve uyum kursları ile ilgili ülkemiz genelinde birlik ve beraberliğin sağlanması için bilgiler verilmektedir.

2.3.4.Mesleki Eğitim Merkezlerinde Modüler Öğretim Programları Uygulamaları

“Milli Eğitim Bakanlığı, Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü’nün (ÇYGEM) 2006/78 sayılı genelgesinde; Mesleki Eğitim Merkezlerinde, 2005-2006 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan modüler öğretim programları kapsamında, bir meslek alanı altındaki bir daldan belge sahibi olan bir kişi; aynı alan altındaki diğer dallardan da belge almak isterse, dala ait meslek derslerinin fark modülerinin eğitimine katılması, bu dala ilgili modülerde belirtilen uygulamaları için dala ilgili bir iş yerinde çalışması ve sınavını başarması halinde belge (Kalfalık, ustalık belgesi)alabilir.¹⁶

2.3.5.Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşlarınca Yapılacak Mesleki Eğitim Uygulamalarının Düzenlenmesine Dair Yönetmelik

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirlenen amaçlar doğrultusunda esnaf ve sanatkârlar ile yanlarında çalışan çırak, kalfa ve ustalar ile işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerin pratik meslek eğitimini gerçekleştirmek, her kademedeki esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının asli görevidir. Esnaf ve sanatkârlar ile yanlarında çalışan çırak, kalfa ve ustalar ile işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerin meslekî eğitimlerini organize etmek için esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının bünyesinde birer meslekî eğitim danışmanlığı birimi kurulur.

Odalar, eğitim gören çırak, kalfa ve ustalar için ve varsa işletmede meslek eğitimi gören meslek okulu öğrencileri için birer dosya tutarlar. Bu dosyada, mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumlarınca tutulan defter, çizelge ve dosyalardan gerekli görülenlerin birer kopyası alınarak saklanır. Bu konuda Millî Eğitim Bakanlığına bağlı

¹⁵ Meslek Kursları İle Geliştirme ve Uyum Kursları,(2009), Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Genelge 2009/69,

¹⁶ Mesleki Eğitim Merkezlerinde Modüler Öğretim Programları Uygulamaları,(2006), Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Genelge 2006/78.

mesleki eğitim merkezleri, diğer mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumları ve odalar karşılıklı yardımlaşır, bilgi ve belge alış-verişinde bulunurlar.

Odalarda tutulan dosyalar, eğitim sicilini oluşturur. Eğitim sicilini oluşturan dosyalar, ustalık sınavından sonra, oda tarafından tutulan üye sicil dosyası ile birleştirilerek, saklanmaya devam olunur. Eğitim sicil dosyasında yer alacak bilgi ve belgelerin neler olacağı ve sicil dosyasının nasıl tutulacağı, Millî Eğitim Bakanlığı ve konfederasyonca müştereken belirlenir ve bir genelge ile bütün teşkilata duyurulur.¹⁷

---

¹⁷ Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşlarınca Yapılacak Mesleki Eğitim Uygulamalarının Düzenlenmesine Dair Yönetmelik,(2010). T.C.Resmi Gazete, 27790, 19/12/2010

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞYERİ AÇMA

3.1. İşçi, İşveren ve İşyerinin Tanımı

“İşçi: Bir hizmet sözleşmesine dayanarak ücret karşılığı çalışan gerçek kişiye işçi denir.”¹⁸

“İşveren: Bir hizmet sözleşmesine dayanarak, kendisine ait iş yerinde ücret karşılığı adam çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye işveren denir. Ayrıca işyerinde işveren adına hareket eden, işin ve işyerinin yönetiminde görev alan, iş yerini temsil eden kişiye işveren vekili denir.”¹⁹

“İşyeri: İşin yapıldığı yere denir. İşin özeliği gereği iş yerine bağlı bulunan yerlerle, dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim alanları, avlu gibi diğer eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır.”²⁰

“İşyeri: Kar amacına yönelik, mal ve hizmet üretiminin yapıldığı yerdir.”²¹

“İşyeri: İşçinin anlaşmadan doğan yükümlülüklerini yerine getirdiği sırada bulunduğu yere işyeri denir.”²²

3.2. İşyeri Personeli

Aday Çırak: Çıraklığa başlama yaşını doldurmuş çıraklık döneminden önce kendisine işyeri ortamı tanıtılan, sanat ve mesleğinin ön bilgileri verilen kişidir.”²³

Çırak: Çıraklık sözleşmesi esaslarına göre, bir meslek alanında mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını iş içerisinde geliştiren kişidir.”²⁴

Kalfa: Bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bu meslekle ilgili iş ve işlemleri ustanın gözetimi altında kabul edilebilir standartlarda yapabilen kişidir.”²⁵

¹⁸ Özkan, Gülçin (2013), İşletme Bilgisi ve Toplam Kalite Yönetimi (7.Basım), Ankara: Korza Yayıncılık, s.10.

¹⁹ Özkan, a.g.e.,s.10

²⁰ Özkan, a.g.e.,s.10

²¹ Özlü, İrfan (1996), Meslek Bilgisi (3.Basım),Ankara: Em Ofset, s.1.

²² Alperen, Nusret (2005) Ortak Beceri Dersleri, Ankara: Burak Ofset, s.81.

²³ Özlü, a.g.e.,s.1.

²⁴ Özlü, a.g.e.,s.1.

²⁵ Özlü, a.g.e.,s.1.

“Usta: Bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını ve bunları mal ve hizmet üretiminde iş hayatınca kabul edilebilecek standartlarda uygulayabilen, üretimi planlayabilen, üretim sırasında olabilecek problemleri çözümlen, düşüncelerini yazılı, sözlü ve resimle açıklayabilen, üretimle ilgili pratik hesapları yapabilen kişidir.”²⁶

“Usta Öğretici: Ustalık Yeteneğini Kazanmış, aday çırak, çırak, kalfa ile meslek lisesi öğrencilerinin iş yerindeki eğitiminden sorumlu, meslek eğitimi tekniklerini bilen ve uygulayan kişidir.”²⁷

3.3.İşyeri Açılması

Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz.

İşyeri ruhsatları yetkili idarelerin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinde öngörülen sürede imzalanır; ruhsat için ayrıca, meclis veya encümen tarafından bir karar alınmaz. Ruhsat, Örnek 5’te (Çizelge 1.1’e bkz.) yer alan bilgileri içerecek şekilde düzenlenir.

Çizelge 1.1: İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı

Örnek 5	
T.C.	
.....İL ÖZEL İDARESİ	
.....BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI	
.....BELEDİYE BAŞKANLIĞI	
İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI	
Adı soyadı :	
İşyerinin unvanı :	
Faaliyet konusu :	
İşyerinin adresi :	
İşyerinin sınıfı :	
Veriliş tarihi :	
Adı Soyadı	
Unvanı	
Mühür ve İmza	

Kaynak: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. (2005). T.C. Resmi Gazete, 25902.

²⁶ Özlü, a.g.e.,s.1.

²⁷ Özlü, a.g.e.,s.2.

İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2'de (Çizelge 1.2 ve 1.3'e bkz.) yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.

Çizelge 1.2: Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formu

Örnek 1			
SİHHİ İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI BAŞVURU/BEYAN FORMU			
..... İL ÖZEL İDARESİNE			
..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA			
1- Adı-Soyadı	:	.....	
2- İşyerinin unvanı	:	.....	
3- Faaliyet konusu	:	.....	
4- İşyerinin adresi	:	.....	
Tel. no	:	e-posta:	.....
5- Pafta ve parsel no	:	.....	
6- Mülkiyet durumu	Kira ☐ (Kira sözleşmesi)	Malik ☐ (Tapu sureti)	
7- İşyerinin kullanım alanı	:	..... m ²	
8- Kayıtlı olduğu vergi dairesi adı ve vergi no:	.....		
9- T.C. kimlik numarası	:	.....	
10- Ustalık belge no	:	..... (Ticaret siciline kayıtlı olanlardan istenmez)	
11- İşyerinin bulunduğu yer: Yerleşim yeri ☐	Sanayi bölgesi ☐	Endüstri bölgesi ☐	
	Sanayi sitesi ☐	Diğer ☐	.....
12- Çalışacak personel sayısı	:	.....	
13- İstenen ruhsatın türü	:	Sıhhi müessese ☐	Umuma açık istirahat ve eğlence yeri ☐
14- Esnaf ve sanatkar ise sicil tasdiknamesi ile oda kayıt belgesi	Var ☐	Yok ☐	
15- Kat Mülkiyeti Kanununa tabi ise alınması gereken izin	Var ☐	Yok ☐	
16- Özel yapı şeklini gerektiren işyeri ise gerekli izin	Var ☐	Yok ☐	
17- Karayolu trafik güvenliği gerektiren işyeri ise gerekli izin	Var ☐	Yok ☐	
18- İtfaiye raporu gerektiren işyeri ise itfaiye raporu	Var ☐	Yok ☐	
19- Umuma açık istirahat ve eğlence yeri ise mesafe krokisi	Var ☐	Yok ☐	
20- Özürlü ve engellilerin giriş ve çıkışını kolaylaştıracak tedbirler	Var ☐	Yok ☐	
Açmak istediğim işyeriyle ilgili olarak yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu beyan eder, işyerime açma ve çalışma ruhsatı verilmesini arz ederim.			
<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>İmza</u>	<u>Kase</u>	<u>Tarih</u>
Gerçeğe aykırı beyanda bulunulması halinde beyan sahipleri hakkında ilgili mevzuat hükümleri ve Türk Ceza Kanununa göre işlem yapılır.			
14, 15, 16, 17,18 ve 19 sıra no'lu belgelerin bu beyana tabi işyerleri için forma eklenmesi zorunludur.			

Kaynak: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. (2005). T.C. Resmi Gazete, 25902.

Çizelge 1.3: Gayrisihhî Müessese Açma Ruhsatı Başvuru/Beyan Formu

Örnek 2

GAYRİSİHHİ MÜESSESE AÇMA RUHSATI BAŞVURU/BEYAN FORMU

..... İL ÖZEL İDARESİNE
..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

1- Tesisin adı veya unvanı : .....

2- Tesisin sahibi : .....

3- Faaliyet konusu : .....

4- Tesisin adresi : .....

Tel. no : ..... e-posta: .....

5- Pafta ve parsel no : .....

6- Mülkiyet durumu Kira (Kira sözleşmesi) Malik (Tapu sureti)

7- İşyerinin kullanım alanı : Açık alan..... m² Kapalı alan..... m²

8- Kayıtlı olduğu vergi dairesi adı ve vergi no: .....

9- T.C. kimlik numarası : .....

10- Ustalık belge no : .....(Ticaret siciline kayıtlı olanlardan istenmez)

11- Sınıfı : Birinci sınıf İkinci sınıf Üçüncü sınıf

12- Tesisin bulunduğu yer : Endüstri bölgesi Organize sanayi bölgesi Sanayi bölgesi
Sanayi sitesi Yerleşim yeri Diğer: .....

13- ÇED Yönetmeliği kapsamında olan tesisler için ÇED olumlu belgesi veya ÇED gerekli değildir belgesi var mı? Evet Hayır

14- Karayolu trafik güvenliği gerektiren işyerleri için izin* Var Yok

15- İtfaiye raporu gereken işyerleri için rapor* Var Yok

16- Emisyon iznine tabi ise belgesi veya analiz raporu * Var Yok

17- Deşarj iznine tabi ise belgesi veya analiz raporu* Var Yok

18- Tehlikeli atıklarla ilgili lisansa tabi ise belgesi* Var Yok

19- Umumi Hıfzıssıhha Kanununa göre işyeri tabibi, diğer sağlık personeli ve sağlık ünitesi gerektiyse* Var Yok

20- Sosyal tesislerin durumu (tuvalet, lavabo, banyo/duş, pisuar, mutfak, diğer) * Var Yok

Açmak istediğim işyeriyle ilgili olarak yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu beyan eder, işyerime açma ve çalışma ruhsatı verilmesini arz ederim.

Adı ve Soyadı İmza Kaşe Tarih

Gerçeğe aykırı beyanda bulunulması halinde beyan sahipleri hakkında ilgili mevzuat hükümleri ve Türk Ceza Kanununa göre işlem yapılır.

*İkinci sınıf gayrisihhî müesseseler ve tabi ise üçüncü sınıf gayrisihhî müesseselerden istenir.

Kaynak: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. (2005). T.C. Resmi Gazete, 25902.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6'da yer (Çizelge 1.4'bkgz.) alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir.

Çizelge 1.4: Başvuru ve Beyan Formu Alındı Belgesi

Örnek 6	
BAŞVURU VE BEYAN FORMU ALINDI BELGESİ	
Müracaat sahibinin adı soyadı :	
İşyerinin unvanı :	
Müracaatın alındığı tarih ve saat :	
Kayıt no :	
Varsa eksik belge :	
1-	
2-	
3-	
Müracaatı kabul eden memurun	
Adı soyadı :	
Unvanı :	
İmza :	

Kaynak: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. (2005). T.C. Resmi Gazete, 25902.

Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar.

16/12/2003 tarihli ve 25318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ekindeki listede yer alan işletmelerle, birinci sınıf gayrisihhî müessese grubunda yer alan işletmelerin aynı olması durumunda, yetkili

idareler ruhsat verirken Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) dosyasında yer alan belgelere göre işlem yapar.²⁸

3.4. İşyerinin Bildirimi

Yetkili idareler tarafından verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının örnekleri aylık olarak sigorta il müdürlüğüne ve ilgili ise ticaret siciline gönderilir.

Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bir örneği en geç yedi gün içinde yetkili idare tarafından kolluğa gönderilir.²⁹

3.5. Ruhsatın Düzenlenmesi

Sihhî işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1’de (Çizelge 1,2’e bkz.) yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder. Başvurunun yönetmelikte öngörülen ölçütlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilir.³⁰

3.6. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının Kesinleşmesi

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareciler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde ruhsat kesinleşir. Kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılır.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, işyerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere on beş günlük süre verilir.

²⁸ İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. (2005). T.C. Resmi Gazete, 25902, 10 Ağustos 2005. Madde 6

²⁹ İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. (2005). a.g.y.,Madde 7

³⁰ İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. (2005). a.g.y.,Madde 12

Verilen süre içinde tespit edilen noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır. Ayrıca ilgililerin yalan, yanlış ve yanıltıcı beyanı varsa haklarında kanunî işlem yapılır.³¹

3.7.İşyeri Açarken Gerekli Olan Belgeler

3.7.1. Esnaf Sicil Kaydı İçin Gerekli Evraklar

- Vergi levhası fotokopisi veya tutanak
- İkametgâh
- Nüfus fotokopisi
- Mükellef kendisi gelmeyecekse vekâleti
- 1 Adet fotoğraf³²

3.7.2. Oda Kaydı İçin Gerekli Evraklar

- Esnaf sicil tasdiknamesi
- İkametgâh
- Nüfus fotokopisi
- Vergi levhası fotokopisi veya tutanak
- Mükellef kendisi gelmeyecekse vekâleti
- 2 Adet fotoğraf³³

3.7.3. Vergi Dairesinden İstenen Belgeler

- İşe başlama bildirim formu doldurulur
- Kira kontratı veya tapu fotokopisi
- İşe ilk başlayan kişinin noter tasdikli imza sirküsü.
- İkametgâh ilmühaberi
- İşe başlama formu
- Nüfus cüzdanı örneği³⁴

³¹ İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. (2005). a.g.y., Madde 13

³² http://izmirpastacilarodasi.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=61 (09/04/2014)

³³ http://izmirpastacilarodasi.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=61 (10/04/2014)

³⁴ <http://www.tesk.org.tr/tr/guncel/isyeriacmak4.php> (10/04/2014)

3.7.4.İlgili Meslek Odasından İstenen Belgeler

- İşyeri ikametgâh ilmühaberi
- Fotoğraf (3 Adet)
- Nüfus cüzdanı örneği
- Sicile kayıt belgesi
- Vergi dairesine kayıt belgesi
- Alanında ustalık belgesi³⁵

3.7.5. Bağ-Kur'dan İstenen Belgeler

1479 sayılı kanun; kanunla ve kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kuruluşları kapsamı dışında kalan ve herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan;

Esnaf ve sanatkârlar ile diğer bağımsız çalışanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ile gelir vergisinden muaf olanlardan esnaf ve sanatkâr siciline veya kanunla kurulu meslek kuruluşlarına usulüne uygun olarak kayıtlı olanlar. Bağ-kur sigortalısı sayılır.

1479 sayılı zorunlu bağ-kur sigortalılığı, bağ-kur'lu olmayı gerektiren faaliyetle birlikte başlar. Bağ-kur'a kayıt ve tescilin yapılabilmesi için ilgili bağ-kur il müdürlüğüne başvurulup, alınacak bağ-kur giriş bildirgesinin ilgili kuruluşlara onaylatılması ve onaylı bu bildirgenin Bağ-Kur İl Müdürlüğüne verilmesi gerekmektedir.³⁶

3.7.6. Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü'nden İstenen Belgeler

- Kişinin kimlik fotokopisi,
- Bir (1) adet fotoğraf,
- Vergi levhasının fotokopisi veya tutanak (mesleği belirtilmiş),
- Kişinin kendisi veya vekili (vekilin kimlik fotokopisi).
- Ustalık belgesi.³⁷

³⁵ <http://www.iesob.org.tr/isyeri-acarken-istenen-belgeler> (10/04/2014)

³⁶ <http://www.iesob.org.tr/isyeri-acarken-istenen-belgeler> (10/04/2014)

³⁷ <http://www.iesob.org.tr/isyeri-acarken-istenen-belgeler> (10/04/2014)

3.8. Belediyeden Ruhsat, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları

Sihhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine dair işlemler, 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2005/9207 Karar sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ilişkin Yönetmelik esaslarına göre yürütülmektedir.³⁸

3.9. İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı Verilmesi Sırasında İşyerlerinde Aranacak Asgarî Ortak Şartlar

- İşyeri amaca uygun bir şekilde tasarlanmış, temiz ve aydınlık olacaktır.
- İşyerinin havalandırma tertibatı bulunacak; ısıtma ve havalandırma soba, kalorifer veya klima sistemlerinden uygun olanı ile yapılacaktır.
- Tek ruhsatla açılan ve birden fazla faaliyet alanı bulunan işyerlerinde her faaliyet dalı için ilgili bölümlerde öngörülen şartlar ayrıca aranacaktır.
- On kişiden fazla çalışanı bulunan müstakil işyerlerinde dinlenme yeri, kıyafet değiştirme kabini, bay ve bayan için ayrı tuvalet bulunacaktır. Ancak birden fazla işyerinin bulunduğu iş hanı, iş merkezi, pasaj, gar, terminal gibi yerlerde ortak kullanıma ayrılmış yeter sayıda lavabo ve tuvalet varsa, buralarda açılan işyerleri için ayrıca tuvalet ve lavabo şartı aranmaz.
- İşyerinde üretilen çöp ve benzeri atıkların toplanması ve muhafazası için gerekli tedbirler alınacak ve atık suyun uygun bir şekilde tahliye edilmesini sağlayacak bağlantı bulunacaktır.
- Yiyecek ve içecek satılan, depolanan ve servisi yapılan işyerlerinde, yiyeceklerin hazırlandığı bölümlerin tabanları, duvarları ve yiyeceğin temas ettiği yüzeyler seramik, mermer, paslanmaz çelik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir; tavanlar buğulanmayı, küflenmeyi, pislik birikmesini önleyecek; kapılar, kolay temizlenebilir ve gerektiğinde dezenfekte edilebilir nitelikte olacaktır. Yiyecek hazırlama ve pişirme bölümünde oluşan buhar, koku, duman ve benzeri kirleticileri tahliye edecek baca sistemi

³⁸ http://izmirpastacilarodasi.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=61
(10/04/2014)

kurulacaktır. Bardak ve tabaklar cam veya porselen; kaşık, çatal ve bıçak paslanmaz çelikten olacaktır.

- İtfaiye raporu alması gerekmeyen işyerlerinde çalışanların ve müşterilerin güvenliğini sağlamak amacıyla yangına karşı önlemler alınacaktır.
- Umuma açık istirahat ve eğlence yerleriyle, kişilerin yoğun olarak giriş-çıkış yaptığı diğer işyerlerinde giriş ve çıkışlar ayrı kapıdan olacak ve yangına karşı ayrıca tahliye çıkışı bulunacak, yangın çıkışları ışıklı tabela ile gösterilecektir.
- Umuma açık istirahat, eğlence ve konaklama yerleriyle lokantalarda ve pastanelerde şehir şebekesine bağlı su bulunacak, sigara içilen ve içilmeyen bölümler duvar veya camla ayrılacaktır.
- Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri, konaklama yerleri, düğün salonları, lokantalar ve benzeri işyerlerinde bulunan tuvaletlerin zeminleri ve duvarları mermer, seramik ve mozaik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir malzemelerle kaplı olacaktır. Tuvalet ile mutfak yan yana olmayacaktır.

3.10. Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri

Umuma açık istirahat ve eğlence yeri, kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kıraathaneler; kumar ve kazanç kasti olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı ve ya zekâ geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri; internet kefelere, lunaparklar, sirkler ve benzeri yerlerdir.³⁹

³⁹ http://izmirpastacilarodasi.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=61
(10/04/2014)

3.11. Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Müracaatı İçin Gerekli Belgeler

- Başvuru / Beyan Formu
- Tapu Fotokopisi
- Kira Sözleşmesi Fotokopisi
- Vergi Levhası Fotokopisi
- Şahıs ise (Oda Kayıt Belgesi ve Esnaf Sicil Tasdiknamesi - Aslının ibrazı zorunludur)
- Şirket ise (Ticaret Sicil Tasdiknamesi ve Oda Kayıt Belgesi - Aslının ibrazı zorunludur)
- İmza Sirküleri (Şirket ise)
- Mesafe Krokisi
- Ustalık Belgesi (İçkili Restaurant, İçkili Lokanta, İçkili Kafeterya)
- 5 Adet fotoğraf
- 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamına giren gayrimenkullerin tapuda kütüğünde mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde umuma açık istirahat ve eğlence yeri açılması durumunda kat maliklerinin oy birliğiyle aldığı karar (Noterden)
- Ç.T.V. Makbuz Fotokopisi (En son ödenen)
- İtfaiye Uygunluk Raporu
- Gediz Elektrik İç Tesisat Kabul Raporu
- Nüfus Cüzdan Fotokopisi (T.C. Kimlik No.)⁴⁰

Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü'nden İstenen Belgeler

- 1- Kişinin Kimlik Fotokopisi,
- 2- Bir Adet Fotoğraf,
- 3- Vergi Levhasının Fotokopisi Veya Tutanak (Mesleği Belirtilmiş),
- 4- Kişinin Kendisi Veya Vekili (Vekilin Kimlik Fotokopisi).
- 5-Ustalık Belgesi.⁴¹

⁴⁰ http://izmirpastacilarodasi.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=61
(10/04/2014)

⁴¹ <http://www.iesob.org.tr/isyeri-acarken-istenen-belgeler> (10/04/2014)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE ÇIRAKLIK VE KALFALIK EĞİTİMİ

4.1.3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu Çıraklık Eğitim Uygulamaları Kapsamındaki Alan ve Dallar

Tablo 1.1: Meslekî Eğitim Merkezleri Öğretim Programları, Meslek Alanları

MESLEK ALANLARI	
1	Ahşap Teknolojisi
2	Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi
3	Bahçecilik
4	Bilişim Teknolojileri
5	Döşemecilik
6	Elektrik-Elektronik Teknolojisi
7	El Sanatları Teknolojisi
8	Fotoğrafçılık
9	Gemi Yapımı
10	Giyim Üretim Teknolojisi
11	Gıda Teknolojisi
12	Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri
13	İnşaat Teknolojisi
14	Kağıt Teknolojisi
15	Kimya Teknolojisi
16	Konaklama ve Seyahat
17	Kuru Temizlemecilik
18	Kuyumculuk Teknolojisi
19	Makine Teknolojisi
20	Matbaa

Tablo 1.1'in devamı,

MESLEK ALANLARI	
21	Metal Teknolojisi
22	Metallürji Teknolojisi
23	Motorlu Araçlar Teknolojisi
24	Pazarlama ve Perakende
25	Plastik Teknolojisi
26	Reklam Tabelacılığı
27	Seramik ve Cam Teknolojisi
28	Soğutma ve İklimlendirme
29	Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme
30	Tekstil Teknolojisi
31	Yiyecek İçecek Hizmetleri

Kaynak: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,

http://hbogm.meb.gov.tr/mem/meslek_dersleri_kalfalik.html (18/04/2014)

Tablo 1.2: Meslekî Eğitim Merkezleri Öğretim Programları, Meslek Alanları ve Dalları

MESLEK ALANLARI VE DALLARI					
Alan Sıra No	Dal Sıra No	ALAN VE DAL İSİMLERİ	İlköğretim Mezunlarının Çıraklık Süresi (Yıl)	En Az Orta Öğretim Kurumu Mezunları İçin Çıraklık Süresi (Yıl)	Ustalık Eğitim Süresi(Yıl)
AHŞAP TEKNOLOJİSİ					
1	1	Ahşap Doğrama İmalatı	3	1,5	2
	2	Ahşap İskelet İmalatı	2	1	2
	3	Ahşap Üst Yüzey İşlemleri	2	1	2
	4	Ahşap Süsleme	2	1	2
	5	Mobilya İmalatı	3	1,5	2
AYAKKABI VE SARACİYE TEKNOLOJİSİ					
2	6	Ayakkabı Modelistliği	3	1,5	2
	7	Ayakkabı Üretimi	3	1,5	2
	8	Saracıye Üretimi	2	1	2
	9	Saracıye Modelistliği	2	1	2
BAHÇECİLİK					
3	10	Çiçek Düzenlemeciliği	3	1,5	2
	11	Dış Mekân Bitkileri Yetiştiriciliği	3	1,5	2
	12	İç Mekân Bitkileri Yetiştiriciliği	3	1,5	2
	13	Kesme Çiçek Yetiştiriciliği	3	1,5	2
	14	Meyve Yetiştiriciliği	3	1,5	2
	15	Peyzaj	3	1,5	2
	16	Sebze Yetiştiriciliği	3	1,5	2
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ					
4	17	Ağ İşletmenliği	3	1,5	2
	18	Bilgisayar Teknik Servisi	3	1,5	2
	19	Veri Tabanı Programcılığı	3	1,5	2
	20	Web Programcılığı	3	1,5	2
DÖŞEMECİLİK					
5	21	Mobilya Döşemeciliği	3	1,5	2
	22	Oto Döşemeciliği	2	1	2

Tablo 12'nin devamı,

MESLEK ALANLARI VE DALLARI					
Alan Sıra No	Dal Sıra No	ALAN VE DAL İSİMLERİ	İlköğretim Mezunlarının Çıkarlık Süresi (Yıl)	En Az Orta Öğretim Kurumu Mezunlar İçin Çıkarlık Süresi (Yıl)	Ustalık Eğitim Süresi(Yıl)
ELEKTRİK-ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ					
6	23	Bobinaj	3	1,5	2
	24	Büro Makineleri Teknik Servisi	3	1,5	2
	25	Elektrik Tesisatları ve Pano Montörlüğü	3	1,5	2
	26	Elektrikli Ev Aletleri Teknik Servisi	3	1,5	2
	27	Elektromekanik Taşıyıcılar Bakım Onarım	3	1,5	2
	28	Endüstriyel Bakım Onarım	3	1,5	2
	29	Görüntü ve Ses Sistemleri	3	1,5	2
	30	Güvenlik Sistemleri	3	1,5	2
	31	Haberleşme Sistemleri	3	1,5	2
	32	Otomasyon Sistemleri	3	1,5	2
	33	Yüksek Gerilim Sistemleri	3	1,5	2
ELSANATLARI TEKNOLOJİSİ					
7	34	Dekoratif Ev Tekstili	3	1,5	2
	35	Dekoratif El Sanatları	3	1,5	2
	36	El Dokumacılığı	3	1,5	2
	37	El ve Makine Nakışçılığı	3	1,5	2
	38	Halı Desinatörlüğü	3	1,5	2
	39	Sanayi Nakışçılığı	3	1,5	2
FOTOĞRAFÇILIK					
8	40	Fotoğrafçılık	2	1	2
GEMİ YAPIMI (Deniz Araçları Yapımı)					
9	41	Çelik Gemi Yapımı	3	1,5	2
	42	Gemi Ressamlığı	3	1,5	2
	43	Gemi Boru Donatımı	3	1,5	2
	44	Tekne ve Yat Yapımı	3	1,5	2

Tablo 12'nin devamı,

MESLEK ALANLARI VE DALLARI					
Alan Sıra No	Dal Sıra No	ALAN VE DAL İSİMLERİ	İlköğretim Mezunlarının Çıkarlık Süresi (Yıl)	En Az Orta Öğretim Kurumu Mezunları İçin Çıkarlık Süresi (Yıl)	Ustalık Eğitim Süresi(Yıl)
10	GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
	45	Çocuk Giyim Modelistliği	3	1,5	2
	46	Deri Giyim	3	1,5	2
	47	Erkek Giyim Modelistliği	3	1,5	2
	48	Erkek Terziliği	3	1,5	2
	49	Hazır Giyim Model Makineciliği	3	1,5	2
	50	İç Giyim Modelistliği	3	1,5	2
	51	Kadın Giyim Modelistliği	3	1,5	2
	52	Kadın Terziliği	3	1,5	2
	53	Kesim	3	1,5	2
54	Konfeksiyon Makineleri Bakım Onarım	3	1,5	2	
11	GIDA TEKNOLOJİSİ				
	55	Çay Üretimi ve İşleme	3	1,5	2
	56	Hububat İşleme	3	1,5	2
	57	Sebze ve Meyve İşleme	3	1,5	2
	58	Zeytin İşleme	3	1,5	2
59	Süt İşleme	3	1,5	2	
12	GÜZELLİK VE SAÇ BAKIM HİZMETLERİ				
	60	Cilt Bakımı ve Güzellik	3	1,5	2
	61	Erkek Berberliği	3	1,5	2
62	Kuaförlük	3	1,5	2	
13	İNŞAAT TEKNOLOJİSİ				
	63	Ahşap Doğrama ve Kaplamacılığı	3	1,5	2
	64	Betonarme Demir, Kalıpcılık ve Çatıcılık	3	1,5	2
	65	Çelik Yapı Teknik Ressamlığı	3	1,5	2
	66	Harita ve Kadastro	3	1,5	2
	67	İç Mekan Teknik Ressamlığı	3	1,5	2
	68	Mimari Yapı Teknik Ressamlığı	3	1,5	2
	69	PVC Doğrama İmalat ve Montajcılığı	3	1,5	2
	70	Restorasyon	3	1,5	2
	71	Statik Yapı Teknik Ressamlığı	3	1,5	2
	72	Yapı Dekorasyonculuğu	3	1,5	2
	73	Yapı Duvarcılığı	3	1,5	2
	74	Yapı Zemin ve Beton Laboratuvarcılığı	3	1,5	2
	75	Yapı Yalıtımcılığı	3	1,5	2
76	Yapı Yüzey Kaplamacılığı	3	1,5	2	

Tablo 12'nin devamı,

MESLEK ALANLARI VE DALLARI					
Alan Sıra No	Dal Sıra No	ALAN VE DAL İSİMLERİ	İlköğretim Mezunlarının Çıkarılık Süresi (Yıl)	En Az Orta Öğretim Kurumu Mezunlar İçin Çıkarılık Süresi (Yıl)	Ustalık Eğitim Süresi (Yıl)
14	KÂĞIT TEKNOLOJİSİ				
	77	Kâğıt Üretimi	2	1	2
15	KİMYA TEKNOLOJİSİ				
	78	Deri İşleme	2	1	2
16	KONAKLAMA VE SEYAHAT HİZMETLERİ				
	79	Kat Hizmetleri Elemanı	2	1	2
	80	Operasyon Elemanı	2	1	2
	81	Ön Büro Elemanı	2	1	2
	82	Rezervasyon Elemanı	2	1	2
17	KURU TEMİZLEMECİLİK				
	83	Kuru Temizlemecilik	2	1	2
18	KUYUMCULUK TEKNOLOJİSİ				
	84	Takı İmalatı (Kıymetli Metal ve Taş İşlemeciliği)	3	1,5	2
	85	Vitrin Kuyumculuğu	2	1	2
19	MAKİNE TEKNOLOJİSİ				
	86	Bilgisayar Destekli Endüstriyel Modelleme	3	1,5	2
	87	Bilgisayar Destekli Makine Ressamlığı	3	1,5	2
	88	Bilgisayarlı Makine İmalatı İşlemleri (CNC)	3	1,5	2
	89	Endüstriyel Kalıp	3	1,5	2
	90	Mermer İşleme	3	1,5	2
	91	Makine Bakım Onarım	3	1,5	2
	92	Anahtarcılık Ve Çilingirlik	2	1	2
93	Saat Tamirciliği	2	1	2	
20	MATBAA				
	94	Baskı	2	1	2
	95	Baskı Öncesi	3	1,5	2
	96	Baskı Sonrası	3	1,5	2
	97	Flekso Baskı	3	1,5	2
	98	Ofset Baskı	3	1,5	2
	99	Serigrafi ve Tampon Baskı	3	1,5	2
100	Tifdruk Baskı	3	1,5	2	

Tablo 12'nin devamı,

MESLEK ALANLARI VE DALLARI					
Alan Sıra No	Dal Sıra No	ALAN VE DAL İSİMLERİ	İlköğretim Mezunlarının Çıkraklık Süresi (Yıl)	En Az Orta Öğretim Kurumu Mezunları İçin Çıkraklık Süresi (Yıl)	Ustalık Eğitim Süresi(Yıl)
METAL TEKNOLOJİSİ					
21	101	Avizecilik	3	1,5	2
	102	Çelik Konstrüksiyon	3	1,5	2
	103	Isıl İşlem	3	1,5	2
	104	Kaynakçılık	3	1,5	2
	105	Karosercilik	3	1,5	2
	106	Metal Doğrama	3	1,5	2
	107	Metal Levha İşlemeciliği	3	1,5	2
	108	Sac İşleri	3	1,5	2
	109	Tarım (Ziraat) Alet ve Makineleri Bakım ve Onarımcılığı	2	1	2
METALURJİ TEKNOLOJİSİ					
22	110	Döküm	3	1,5	2
	111	İzabe	3	1,5	2
MOTORLU ARAÇLAR TEKNOLOJİSİ					
23	112	Dizel Motorları Yakıt Pompası ve Enjektör Ayarlılığı	2	1	2
	113	İş Makineleri Bakım Onarımcılığı	3	1,5	2
	114	Motorlu Araçlar LPG Sistemleri Bakım ve Onarımcılığı	2	1	2
	115	Motosiklet Tamirciliği	2	1	2
	116	Otomotiv Boyacılığı	3	1,5	2
	117	Otomotiv Elektrikçiliği	2	1	2
	118	Otomotiv Elektromekanikerliği	3	1,5	2
	119	Otomotiv Gövdeciliği	3	1,5	2
	120	Otomotiv Mekanikerliği	2	1	2
	121	Otomotiv Motor Yenileştirmeciliği	2	1	2
	122	Ön Düzen Ayarlılığı ve Lastikçilik	2	1	2
PAZARLAMA VE PERAKENDE					
24	123	Satış Elemanlığı (15 uzmanlık)	2	1	2
		1. Ayakkabı, Deri ve Yan Ürünleri Satış Elemanlığı			
2. Elektrik ve Elektronik Malzemeler Satış Elemanlığı					
3. Giyim ve Giyim Aksesuarları Satış Elemanlığı					
4. İnşaat Malzemeleri Satış Elemanlığı					
5. Tıbbi Araçlar ve Malzemeleri Satış Elemanlığı					
6. Kırtasiye ve Kitap Satış Elemanlığı					
7. Meyve ve Sebze Satış Elemanlığı					
8. Mobilya Satış Elemanlığı					
9. Oto Yedek Parça Satış Elemanlığı					
10. Saat, Elektrikli Aletler ve Elektronik Araçlar Satış Elemanlığı					
11. Sanayi Makineleri Satış Elemanlığı					
12. Su ve Deniz Ürünleri Satış Elemanlığı					
13. Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanlığı					
14. Tarım Ürünleri Satış Elemanlığı					
15. Kantin İşletmeciliği					
124	Sigortacılık	2	1	2	

Tablo 12'nin devamı,

MESLEK ALANLARI VE DALLARI					
Alan Sıra No	Dal Sıra No	ALAN VE DAL İSİMLERİ	İlköğretim Mezunlarının Çıraklık Süresi (Yıl)	En Az Orta Öğretim Kurumu Mezunları İçin Çıraklık Süresi (Yıl)	Ustalık Eğitim Süresi(Yıl)
25	PLASTİK TEKNOLOJİSİ				
	125	Plastik İşleme	3	1,5	2
	126	Plastik Kalıp	3	1,5	2
26	REKLAM TABELACILIĞI				
	127	Reklam Tabelacılığı	2	1	2
27	SERAMİK VE CAM TEKNOLOJİSİ				
	128	Alçı Model Kalıp	3	1,5	2
	129	Cam Şekillendirme	3	1,5	2
	130	Cam Ürün Üretimi	3	1,5	2
	131	Çinicilik	3	1,5	2
	132	İndirme	3	1,5	2
	133	Serbest Seramik Şekillendirme	3	1,5	2
	134	Sır Üstü Dekorlama	3	1,5	2
	135	Tornada Form Şekillendirme	3	1,5	2
	136	Tezyinat	3	1,5	2
137	Vitray	3	1,5	2	
28	SOĞUTMA VE İKLİMLENDİRME				
	138	Soğutma ve İklimlendirme	3	1,5	2
29	TESİSAT TEKNOLOJİSİ VE İKLİMLENDİRME				
	139	Isıtma ve Doğalgaz İç Tesisatı	3	1,5	2
	140	Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihazlar (Servis)	3	1,5	2
	141	Isıtma ve Sıhhi Tesisat	3	1,5	2
	142	Kaloriferçilik	2	1	2
30	TEKSTİL TEKNOLOJİSİ				
	143	Endüstriyel Dokuma	3	1,5	2
	144	Endüstriyel Örme	3	1,5	2
	145	İplik	3	1,5	2
	146	Tekstil Laborantlığı	3	1,5	2
	147	Terbiye Teknolojileri	3	1,5	2
31	YİYECEK İÇECEK HİZMETLERİ				
	148	Aşçılık	3	1,5	2
	149	Barmenlik	2	1	2
	150	Et ve Et Ürünleri İşlemeciliği	2	1	2
	151	Fırıncılık	2	1	2
	152	Pastacılık, Tatlıcılık ve Şekerlemecilik	3	1,5	2
	153	Servis Elemanlığı	2	1	2

Not:124. sırada bulunan Sigortacılık Meslek Dalı, 24. Mesleki Eğitim Kurulu kararıyla, Çıraklık eğitimi uygulama kapsamında kademeli olarak çıkarılmasına karar verilmiştir.

Kaynak: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,

http://hbogm.meb.gov.tr/mem/meslek_dersleri_kalfalik.html (18/04/2014)

4.2.Mesleki Eğitim Merkezlerinde Çıraklık Şartları

- a) 14 yaşını doldurmuş, 19 yaşından gün almamış olmak.
- b) En az ilköğretim okulu mezunu olmak.
- c) Bünyesi ve sağlık durumu gireceği mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olmak.

Ancak, on dokuz (19) yaşından gün almış olanlardan daha önce çıraklık eğitiminden geçmemiş olanlar, yaşlarına ve eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.

Ağır, tehlikeli veya özellik arz eden mesleklere alınacak çırakların öğrenim ve yaş durumu ilgili kuruluşların görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.⁴²

4.3.Aday Çırak ve Çırakların Statüleri

Aday çırak ve çırak; öğrenci statüsünde olup, öğrencilik haklarından yararlanır. Bunlar işyerinde çalışan işçi sayısına dâhil edilmezler.⁴³

4.4.Aday Çırak ve Çırakların Eğitim ve Çalışmaları

Aday çırak ve çıraklar, mesleğin özelliğine göre haftada sekiz saatten az olmamak üzere genel ve mesleki eğitim görürler. Bu eğitime katılmaları için aday çırak ve çırak öğrencilere ücretli izin verilir. Mevsime göre özellik arz eden mesleklerde teorik ve pratik eğitim belirli aylarda bloklaştırılmış olarak yapılabilir.

Aday çırak ve çıraklar, pratik eğitimlerini işyerlerinde, işyerindeki eksik kalan pratik eğitimleri ile teorik eğitimlerini mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında ve ya Bakanlıkça uygun görülen işyerlerinin eğitim birimlerinde yapar. Teorik ve pratik eğitim birbirlerini tamamlayacak şekilde planlanır ve yürütülür.⁴⁴

Meslekî Eğitim Merkezleri Öğretim Programları, Kalfalık dönemine bakıldığında; Ortak Dersler, Alan Ortak Dersleri, Dal Dersleri kalfalık döneminde çırak

⁴² 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.(1986).a.g.k., Madde 10

⁴³ 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.(1986).a.g.k., Madde 11

⁴⁴ 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.(1986).a.g.k., Madde 12

öğrenciler okumaktadırlar. Ortak dersler tüm alan ve dallarda ortak derslerdir ve kayıtlı tüm öğrenciler bu dersleri görmektedir.

Tablo 2.1: En az ilköğretim mezunları çıraklık dönemi öğretim programı haftalık ders çizelgesi ortak dersler

EN AZ İLKÖĞRETİM MEZUNLARI ÇIRAKLIK DÖNEMİ ÖĞRETİM PROGRAMI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ								
DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM	4. DÖNEM	5. DÖNEM	6. DÖNEM	DERS SAATI
ORTAK DERSLER	TÜRKÇE	2	2	2	2	-	-	128
	MATEMATİK VE MESLEK MATEMATİĞİ	2	2	2	2	-	-	128
	İŞLETME BİLGİSİ VE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ	-	-	-	-	2	2	64
	DİN KÜLTÜRÜ VE MESLEK AHLAKI	-	-	-	-	1	1	32
	MESLEKİ BİLGİSAYAR	-	-	-	-	1	1	32
	TOPLAM	4	4	4	4	4	4	384

Kaynak: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,

http://hbo gm.meb.gov.tr/mem/alanlar/tesisat/tesisat_teknolojisi_ve_iklimlendirme_cerc eve.pdf (20/04/2014)

Tablo 2.2: En az ilköğretim mezunları çıraklık dönemi öğretim programı haftalık ders çizelgesi alan ortak dersleri⁴⁵

ALAN / D A	ALAN ORTAK DERSLERİ	MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-	-	-	32
		YAPILARDA TESİSAT	2	-	-	-	-	-	32
		TEKNİK RESİM	2	2	-	-	-	-	64
		SAC VE BORU İŞÇİLİĞİ	-	2	2	-	-	-	64
		BORU KAYNAKÇILIĞI VE ELEKTRİK	-	-	2	-	-	-	32
		ALTERNATİF ENERJİ KAYNAKLARI	-	2	2	-	-	-	64
		TOPLAM	6	6	6	-	-	-	288

Kaynak: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,

http://hbo gm.meb.gov.tr/mem/alanlar/tesisat/tesisat_teknolojisi_ve_iklimlendirme_cerc eve.pdf (20/04/2014)

⁴⁵ Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme Alanına ait alan ortak dersleri tabloda verilmiştir. Her alanın alan ortak dersleri farklıdır.

Tablo 2.3: En az ilköğretim mezunları çıraklık dönemi öğretim programı haftalık ders çizelgesi dal ortak dersleri⁴⁶

ISITMA VE GAZ YAKICI CİHAZLAR (SERVİS)	YAKICI CİHAZLAR VE MONTAJI	-	-	-	-	2	2	64
	YAKICI CİHAZLAR SERVİS HİZMETLERİ	-	-	-	2	2	2	96
	GAZ TESİSAT MESLEK RESİM	-	-	-	-	2	2	64
	MERKEZİ ISITMA	-	-	-	4	-	-	64
TOPLAM		-	-	-	6	6	6	288

Kaynak: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,

http://hbogm.meb.gov.tr/mem/alanlar/tesisat/tesisat_teknolojisi_ve_iklimlendirme_cerc_eve.pdf (20/04/2014)

Tablo 2.4: En az ilköğretim mezunları çıraklık dönemi öğretim programı, Toplam Eğitim Süresi⁴⁷

ALAN/DAL MESLEK DERSLERİ TOPLAMI	6	6	6	6	6	6	576
OKULDAKİ EĞİTİM SÜRESİ	10	10	10	10	10	10	960
İŞLETMELERDEKİ MESLEKİ EĞİTİM SÜRESİ	1600		1600		1600		4800
TOPLAM EĞİTİM SÜRESİ							5760

Kaynak: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,

http://hbogm.meb.gov.tr/mem/alanlar/tesisat/tesisat_teknolojisi_ve_iklimlendirme_cerc_eve.pdf (20/04/2014)

⁴⁶ Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme Alanının, Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihazlar dalına ait dersler tabloda verilmiştir. Her alana ait dal dersleri farklıdır.

⁴⁷ En az ilköğretim mezunları için ve üç yıllık mesleklerde, tüm alanların toplam eğitim süresi aynıdır.

Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıtlı olan çırak öğrenciler Kalfalık Belgesi alana kadar toplamda 384 saat ortak dersleri, 288 saat alan ortak dersleri, 288 alana ait dal dersleri ve 4800 saat işletmelerde meslek eğitimi olmak üzere toplamda 5760 saat ders görerek kalfalık belgesini almak için sınavlara girmeye hak kazanırlar. Sınava katılan çırak öğrenciler sınavlarda başarılı olduklarında kendilerine kalfalık belgesi verilir.

Çizelge 2.1: Kalfalık Belgesi

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	
KALFALIK BELGESİ	
Fotoğraf	
T.C. Kimlik No. :	Merkezin Adı :
Adı Soyadı :	Merkezin İl/ilçesi :
Baba Adı :	Belge Seri No. : YH 526069
Ana Adı :	Belge Tarihi :
Cinsiyeti :	Belge No. :
Doğum Yeri :	Meslek Alanı :
Doğum Tarihi :	Meslek Dalı :
Yukarıda açık kimliği yazılı, ... 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu'nun ..... maddesindeki şartları taşıdığından kendisine bu belge verildi.	
Merkez Müdürü	İl/ilçe Millî Eğitim Müdürü

4.5.Çıraklara Sözleşme Yapılması

Kanun kapsamında bulunan il ve mesleklerde faaliyet gösteren iş yerleri, Bakanlıkça tespit edilecek illerde ve meslek dallarında on dokuz yaşından gün almamış kişileri çıraklık sözleşmesi yapmadan çalıştıramazlar. Mesleki ve Teknik Eğitim okul ve kurumlarının örgün eğitim programlarından mezun olanlar ve kalfalık belgesi sahipleri bu hükmün dışında tutulur.

İşyeri sahibi, aday çırağı ve çırağı çalıştırmaya başlamadan önce bunların velisi ve ya vasisi veya reşit ise kendisi ile yazılı çıraklık sözleşmesi yapmak zorundadır.

Çıraklık sözleşmesi; çırağın sözleşme süresi içinde reşit olması halinde, çırağın rızasıyla, işyeri sahibinin değişmesi halinde yeni işyeri sahibi aynı mesleği sürdürüyorsa ve rızasıyla devam eder, aynı mesleği sürdürmüyorsa sözleşme feshedilir. Fesih halinde

çırağın önceki çalışmaları geçerli olup; yeni yapacağı çıraklık sözleşmesi ile çıraklık statüsünü devam ettirerek çıraklık süresini ve eğitimini tamamlar.

Kanunun uygulandığı yer ve meslek dallarında 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun çıraklık sözleşmesine dair hükümleri ile on sekiz (18) yaşını doldurduktan sonra sözleşmesi devam eden çıraklar hakkında 1475 sayılı İş Kanununun, İşçi Sağlığı ve Güvenliği başlıklı beşinci bölümünde yer alan hükümleri dışındaki hükümler uygulanmaz.⁴⁸

4.6.Çırakların Çalışacağı İşletmede Usta Öğretici Bulundurma Şartı

İşyerleri aday çırak ve çırak çalıştırabilmeleri için mutlaka işyerlerinde usta öğretici bulundurmaları gerekir, İşyerinde usta öğretici yoksa o işyerine çırak öğrenci verilmez. Bu gün birçok işyeri çırak öğrenci çalıştırmak istemesine rağmen işyerlerinde usta öğretici bulunmadığı için bu işyerleri ile sözleşme yapılmamaktadır. İşyerlerinde çırak olarak çalıştırdıkları birçok kişinin Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıtlarını yapmamaktadırlar. 3308 sayılı kanunun 15.maddesinde aday çırak ve çırak almak için işyerinde usta öğretici bulundurmanın şart olduğu belirtilmiştir.

Ustalık yeterliğini kazanmış; aday çırak, çırak, kalfa ile meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin iş yerindeki eğitiminden sorumlu, meslekî eğitim tekniklerini bilen ve uygulayan kişidir. Yukarıdaki tanımdan da anlaşılacağı üzere bir işyerinde çırak çalıştırmak için usta öğreticilik belgesi bulundurma şartı vardır. Usta öğretici belgesi alabilmek için ustalık belgesi veya İşyeri açma belgesi sahibi olmak ve Mesleki (Çıraklık) Eğitim Merkezleri tarafından açılmış olan 40 saatlik usta öğreticilik kurslarını başarı ile bitirmiş olmak gerekir.

330 sayılı kanun -madde 31- Ustalık yeterliğini kazanmış olanlar Bakanlıkça açılacak iş pedagojisi kurslarını başarıyla tamamladıkları takdirde kendilerine usta öğreticilik belgesi verilir.

Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği- Madde 72- ustalık belgesine sahip olup aday çırak, çırak, kalfa ve öğrencilerin iş yerindeki eğitiminden sorumlu meslekî eğitim tekniklerini bilen ve uygulayan kişileri yetiştirmek üzere kurumlarda iş pedagojisi kursu açılır. Mesleğin özelliğine göre düzenlenecek kurslar, gerektiğinde kurum dışında ve çalışma saatleri içinde de açılabilir. Kursların özel amaçları ve bu amaçları

⁴⁸ 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.(1986).a.g.k., Madde 13

gerçekleştirecek derslerin çeşitleri, süreleri ve konuları bakanlıkça hazırlanacak öğretim programlarında belirtilir.

Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği- Madde 74 -c usta öğreticilerin eğitimi için iş pedagojisi kursuna katılan ustaların devamsızlıkları, her ders için ayrı tutulur. Ustalar, eğitim süresinin en az 3/4'üne devam etmek zorundadırlar. Daha fazla devamsızlığı olanlar, daha sonraki bir tarihte düzenlenecek kurslarda devam edemedikleri derse katılırlar.

Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği- Madde 86 -f usta öğreticilerin iş pedagojisi kursu sonu sınavı, test şeklinde yapılır. Soru sayısı, derslerin ders saatleri dikkate alınarak belirlenir. Konuların işlenmesinde ayrı öğretmenlerin görev alması durumunda sorular, ilgili öğretmenlerce hazırlanarak kurs sonunda tek sınav şeklinde uygulanır.

Kursa katılanların başarılı sayılabilmeleri için kurs sonunda yapılan sınavda, en az 45 puan "Geçer" not almaları gerekir.

Usta öğretici belgesi almak için ustalık belgesi/işyeri açma belgesi sahipleri aşağıdaki tabloda (tablo 3'e bkz.) gösterilen süre kadar kurs görerek usta öğreticilik belgelerini alırlar.

Tablo 3: Usta Öğretici Belgesi İçin açılacak olan kursta görülecek dersler ve süreleri

Açılacak Olan Kursta Görülecek Olan Dersler ve Süreleri		
Ünite No	Ünite Adı	Ünite Süresi (Saat olarak)
1	Çıraklık ve Mesleki Eğitim İlkeleri	4
2	Eğitim Psikolojisi	3
3	Eğitimde İletişim ve İletişim Araçları	4
4	Meslek Analizi ve Öğretim Programlarının Hazırlanması	8
5	Atölye ve Meslek Dersleri Öğretim Metotları	8
6	İş Güvenliği	4
7	İş Kalitesi ve Maliyet İlişkileri	4
8	Öğretimde Ölçme ve Değerlendirme	3
9	Sınav Değerlendirmesi	2
Toplam		40

Kaynak: Çanakkale –Merkez-Mehmet Pehlivan Mesleki Eğitim Merkezi

http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/17/01/301775/dosyalar/2012_12/31110826_ustareticilikbelgesi.pdf?CHK=14bc484d0cf63565949e27a0ab80caf2

Çizelge 2.2: Usta Öğreticilik Belgesi

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	
USTA ÖĞRETİCİLİK BELGESİ	
Fotoğraf	
T.C. Kimlik No. :	Merkezin Adı :
Adı Soyadı :	Merkezin İli/İlçesi :
Baba Adı :	Belge Seri No. : YK 228940
Ana Adı :	Belge Tarihi :
Cinsiyeti :	Belge No. :
Doğum Yeri :	Meslek Alanı :
Doğum Tarihi :	Meslek Dalı :
Yukarıda açık kimliği yazılı, ... 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 31'inci maddesi uyarınca açılan kursu başarıyla tamamladığından kendisine bu belge verildi.	
Merkez Müdürü	İl/İlçe Millî Eğitim Müdürü

4.7.Kalfalık İmtihanı

Kalfa adayının mesleği ile ilgili bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarına iş hayatınca kabul edilebilir seviyede sahip olup olmadığı kalfalık sınavı ile tespit edilir.

Çıraklar kabul edilebilir mazeretleri dışında çıraklık eğitimi süresi sonunda açılacak ilk kalfalık sınavına girmek zorundadırlar.

Sınav komisyonunun teşkili ile sınavın esasları ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Çıraklık sözleşmesi ilk kalfalık sınavını izleyen ikinci kalfalık sınavının tamamlanması ile sona erer. Sözleşmenin sona ermesini takip eden aybaşından itibaren Bakanlıkça çıraklar için ödenen her türlü sigorta primlerinin ödenmesine son verilir.

4.8.Kalfaların Ustalık Eğitimi

Kalfalık yeterliğini kazanmış olanların mesleki yönden gelişmelerini ve bağımsız işyeri açabilmelerini temin için gerekli yeterlikleri kazandırmak gayesiyle Bakanlıkça

ustalık eğitimi kursları düzenlenir. Bu kursların kapsam ve süreleri Mesleki Eğitim Kurulunun görüşü alınarak bakanlıkça tespit edilir. Kurslar çalışma saatleri dışında açılır. Ustalık eğitiminde 7 adet tüm alanlara ait ortak dersler ve ayrıca alanlara ait dal dersleri vardır bunlar ve ders saatleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 4.1: Ustalık Dönemi Öğretim Programı, Ortak Dersler,

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	DERS SAATİ
ORTAK DERSLER	İNSAN SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ	32
	İŞ VE İNSAN İLİŞKİLERİ	24
	İŞLETME	16
	SİGORTA VE VERGİ MEVZUATI	16
	ÇALIŞMA HUKUKU	32
	EKONOMİ	24
	MUHASEBE	32
	TOPLAM	176

Kaynak: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,

http://hbogm.meb.gov.tr/mem/alanlar/tesisat/tesisat_teknolojisi_ve_iklimlendirme_cerc_eve.pdf (20/04/2014)

Tablo 4.2: Ustalık Dönemi Öğretim Programı, Dal Meslek Dersleri,⁴⁹

DAL MESLEK DERSLERİ	ISITMA VE DOĞALGAZ İÇ TESİSATI	MALİYET HESABI	64
	ISITMA VE SİHHİ TESİSAT		
	ISITMA VE GAZ YAKICI CİHAZLAR (SERVİS)		
	DAL MESLEK DERSLERİ TOPLAMI		64

Kaynak: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,

http://hbogm.meb.gov.tr/mem/alanlar/tesisat/tesisat_teknolojisi_ve_iklimlendirme_cerc_eve.pdf (20/04/2014)

⁴⁹ Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme Alanının, dallarına ait dersler tabloda verilmiştir. Her alana ait dal dersleri farklıdır.

Tablo 4.3: Ustalık Eğitimi Toplam Eğitim Süresi,

OKULDAKİ EĞİTİM SÜRESİ	240
İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM SÜRESİ	3200
TOPLAM EĞİTİM SÜRESİ	3440

Kaynak: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü,

http://hbogm.meb.gov.tr/mem/alanlar/tesisat/tesisat_teknolojisi_ve_iklimlendirme_cerc_eve.pdf (20/04/2014)

Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıtlı kalfalar, ustalık belgesi alana kadar toplamda 176 saat ortak dersleri, 64 saat alanın dal derslerini ve 3200 saat İşletmelerde meslek eğitimi olmak üzere toplamda 3440 saat ders görerek ustalık belgesini almak için sınavlara girmeye hak kazanırlar. Sınava katılan kalfalar sınavlarda başarılı olduklarında kendilerine ustalık belgesi verilir.

Çizelge 2.3: Ustalık Belgesi

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI		Fotoğraf
USTALIK BELGESİ		
T.C. Kimlik No. :	Merkezin Adı :	
Adı Soyadı :	Merkezin İl/ilçesi :	
Baba Adı :	Belge Seri No. : YD 418562	
Ana Adı :	Belge Tarihi :	
Cinsiyeti :	Belge No. :	
Doğum Yeri :	Meslek Alanı :	
Doğum Tarihi :	Meslek Dalı :	
Yukarıda açık kimliği yazılı, ... 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu'nun ..... maddesindeki şartları taşıdığından kendisine bu belge verildi.		
Merkez Müdürü	İl/ilçe Millî Eğitim Müdürü	Vali

4.9.Ustalık Sınavı

a) Ustalık sınavı, adayın, kendi mesleğinde usta olarak çalışabilmesi için gerekli bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını mal ve hizmet üretiminde iş hayatınca kabul edilebilir standartlara göre bağımsız olarak uygulayıp uygulayamadığını ölçmek amacı ile düzenlenir. Sınavın esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

b) Kalfaların, ustalık sınavlarına girebilmesi için mesleklerin özelliğine göre Bakanlıkça belirlenecek süre kadar çalışmış ve ustalık eğitimi kurslarını başarı ile tamamlamış olmaları gerekir.

c) Kalfalık yeterliğini kazanmış olup mesleklerinde en az beş yıl çalışmış olanlar ustalık sınavlarına doğrudan katılabilirler.

Bu sınavları başarı ile tamamlayanlara ustalık belgesi verilir. Ustalık belgesi bulunmayanlar usta unvanı ile çalışamaz ve çalıştırılmazlar.

Ustalık eğitimi kurslarına katılan kalfalar kayıt tarihlerinden itibaren iki yıl boyunca bir işyerinde kendi dallarında çalışmak zorundadırlar, iki yıllık süre içerisinde ustalık eğitimi derslerini de görenler sürenin bitiminde, derslerde başarılı olmuşlarsa sadece pratik uygulama sınavına katılarak ustalık eğitimlerini tamamlarlar.

4.10.Meslek Lisesi Mezunları İçin Ustalık

En az üç yıl süreli mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından ve ya mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olanlar, Bakanlıkça düzenlenen ustalık eğitim kurslarına katılabilecekleri gibi doğrudan da ustalık sınavlarına girebilir.

Bu kursların kapsam ve süreleri ile sınavların esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Ustalık unvanının kullanılmadığı mesleklerde çalışanlara, ustalık belgesinin hak, yetki ve sorumluluklarını taşıyan belge aynı esaslara göre verilir.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumu veya mesleki ve teknik eğitim merkezi mezunlarından, alanlarında Bakanlığa bağlı iki yıllık bir yaygın eğitim kurumundan belge alanlara doğrudan ustalık belgesi verilir.⁵⁰

⁵⁰ 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.(1986).a.g.k., Madde 29

BEŞİNCİ BÖLÜM

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE DENKLİK İŞLEMİ (BELGE VE DİPLOMALARIN DEĞERLENDİRMESİ)

5.1.Denklik

Kapsamı, şartları ve süresi Bakanlıkça belirlenecek telafi eğitime katılan ve bu eğitim sonunda yapılacak sınavlarda başarılı olan kalfa, usta ve genel lise mezunlarına, bitirdikleri meslek alanının diploması verilir.

Yabancı ülkelerden ve ülkemizdeki mesleki eğitim kuruluşlarından, Bakanlığa bağlı mesleki ve teknik eğitim okulu ve kurumları ile denkliği Bakanlıkça kabul edilen diğer bakanlıklara bağlı okul ve kurumlardan alınmış sertifikalar ve belgeler; çıraklık, kalfalık ve ustalık eğitimine geçişte değerlendirilir.

Denklikle ilgili esas ve usuller Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.⁵¹

5.2.Denklik İlkesi

Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği gereğince yapılacak değerlendirmelerde denklik ilkesi uygulanır.⁵²

5.3.Değerlendirecek Belgeler

Mesleki Ve Teknik Eğitim Yönetmeliği göre; Bakanlıkça ve ya Bakanlık ile diğer kurum ve kuruluşların iş birliği sonucunda verilmiş veya dış ülkelerden alınmış diploma, kurs bitirme belgesi, yetki belgesi, hizmet belgesi, sertifika ve benzeri belgeler değerlendirilir.⁵³

⁵¹ 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.(1986).a.g.k., Madde 35

⁵² MEB.(1996) Çıraklık Eğitimi Mevzuatı ve Yönetici Rehberi, Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, s.121.

⁵³ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 230

a) Öğrenim belgesi olarak Bakanlıkça veya Bakanlık ile iş birliği sonucunda verilmiş olan diploma, kurs bitirme belgesi, yetki belgesi, çalışma belgesi, sertifika veya bunların yerine geçen belgeler değerlendirilir.

b) Görülen meslekî eğitim veya kurs süresinin saat olarak belgelendirilmesi istenir.

c) Bir ana meslek alanı ile ilgili her türlü meslekî eğitim belgeleri birlikte değerlendirilir. Bir meslek dalında alınmış birden fazla belgeden, belge sahibinin lehine olanı dikkate alınır.⁵⁴

5.4.Değerlendirmenin Genel Esasları

Çıraklık eğitimi sisteminde değerlendirme esasları şunlardır:

a) Hizmet belgelerinde; belge sahibinin çalıştığı meslek alanının belirtilmesi ve değerlendirilecek hizmetlerden, mesleğinin çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alındığı tarihten sonrasına ait olanların sosyal güvenlik kuruluşlarından birine primlerin yatırılmış olduğunun belgelendirilmesi zorunludur.

b) Bu tür hizmet belgelendirilmelerinde her aylık hizmet için en az 20 iş günlük prim yatırılmış olması gerekmektedir.

c) Değerlendirmeye alınacak belge sahibinin en az ilköğretim okulu mezunu olması gereklidir. İlköğretim okulu mezunu olmayanların belgeleri, ilköğretim okulu diplomasını almaya hak kazandıktan sonra değerlendirmeye alınır.

d) 1996-1997 öğretim yılı ve daha önceki yıllarda ilkokulu bitirmiş olanların değerlendirme işlemleri ilkokul diploması ile yapılır.⁵⁵

Çıraklık eğitimi sisteminde belgelerin değerlendirilebilmesi için hizmet belgelerinde, belge sahibinin çalıştığı meslek alan/dalının belirtilmesi gerekir.

Değerlendirmede;

a) 6/1/1998 tarihinden önce uygulama kapsamına alınan mesleklerde, bu tarihten sonraki hizmetlere ait primlerin, sosyal güvenlik kuruluşlarından birine yatırıldığı belgelendirilir. Bu durumdakilerin başvurduğu ilde, mesleğinin çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alındığı tarih ile 6/1/1998 tarihi arasında 18 yaşını tamamladığı tarihten sonraki hizmetleri dikkate alınır.

⁵⁴ Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).T.C.Resmi Gazete,20330, 02/11/1989. Madde 6.

⁵⁵ Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Madde 7.

6/1/1998 tarihinde veya sonraki bir tarihte çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alınan mesleklerde, mesleğin çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alındığı tarihten sonrasına ait olan hizmet primlerinin sosyal güvenlik kuruluşlarından birine yatırılmış olduğunun belgelendirilmesi zorunludur.

Bu tür hizmet belgelendirmelerinde, her aylık hizmet için en az yirmi iş günü prim yatırılmış olması gerekir.

b) Belge sahibinin en az ilköğretim okulu mezunu olması gereklidir. İlköğretim okulu mezunu olmayanların belgeleri, ilköğretim okulu diplomasını almaya hak kazandıktan sonra değerlendirmeye alınır.

1996-1997 öğretim yılı ve daha önceki yıllarda ilkokulu bitirmiş olanların değerlendirme işlemleri ilkokul diploması ile yapılır.

c) Meslekî eğitim veya kurs süresinin saat olarak belgelendirilmesi istenir.

d) Meslek alan/dalı ile ilgili her tür meslekî eğitim belgeleri birlikte değerlendirilir. Bir meslek alan/dalında alınmış birden fazla belgeden, belge sahibinin lehine olanı dikkate alınır.

b) Değerlendirme, belgelerin aslı ile yapılır.

f) Diploma veya öğrenim belgesinin arkasına denklik işleminin hangi meslek alan/dalında yapıldığı yazılır ve mühürlenir.

g) Değerlendirmede, kişinin çalıştığı meslek alan/dalına ait hizmet belgeleri esas alınır. Hizmet belgesinde, belgeyi düzenleyen iş yerinin hizmetin geçtiği sürede vergiye kayıtlı olduğunun belgelendirilmesi gerekir.

h) Kalfalık belgesi veya bu belgenin görev yetki ve sorumluluklarını taşıyan belge sahiplerinin, ustalık sınavlarına girişte meslekleri ile ilgili artan çalışma süreleri değerlendirilir.

ı) Kalfalık belgesi sahipleri, ustalık eğitimine devam etmeleri durumunda ustalık sınavına girebilmek için mesleklerinin özelliğine göre Bakanlıkça belirlenecek süre kadar çalışmış olduklarını belgelendirmeleri gerekir.⁵⁶

⁵⁶ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 231.

5.5.Değerlendirme Yetkisi

Meslek alan/dalı kanun kapsamına alınan illerde başvuru ve değerlendirme işlemleri valilikçe belirlenen ve çıraklık eğitimi yapan müdürlükçe yürütülür. Denklik belgesi ilgili müdürlükçe il millî eğitim müdürlüğüne onaylatılır.

Yönetmelikte, değerlendirme esasları belirtilmeyen veya tereddüde düşülen belgelerin değerlendirilmesi ilgili genel müdürlükçe yapılır.⁵⁷

5.6.Çıraklık Eğitimi Sisteminde Kazanılan Bilgi ve Becerilerin Ortaokul ve Meslek Liselerine Geçişte Değerlendirmesi

5.6.1.Kalfalık ve Ustalık Belgelerinin Açık Öğretimde değerlendirilmesi

Kalfalık ve ustalık belgesi olanlardan;

a) 1996-1997 Öğretim Yılı öncesi ilkokul mezunu olup Açık İlköğretim Okuluna kayıt yaptırmak isteyenlere “Açık İlköğretim Okulu Yönetmeliği”, 1996-1997 Öğretim Yılı sonrası ilköğretim okulu mezunu olup Açık Öğretim Lisesine kayıt yaptırmak isteyenlere “Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği” hükümleri uygulanır.

b) İlköğretim Okulu mezunu olup Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki Açık Öğretim Lisesi programlarına devam etmek isteyen kalfa ve ustalar, 9 uncu sınıfta okutulan ortak derslerden sorumlu tutulmazlar. Ancak, bu durumda olanların branşları itibarıyla hangi mesleki ve teknik eğitim programına kayıt yaptıracakları ve bu programın hangi derslerinden sorumlu tutulmayacakları Başkanlıkça belirlenir.⁵⁸

5.6.2.Kalfa ve Ustaların Açık Öğretim Ortaokulu Mezunu Olabilmesi

Kalfalık, ustalık, usta öğreticilik belgesi olanlar; İlkokul mezunu, ikinci kademe okur yazar belgesi olanlar ile ortaokulun 1. sınıfından veya ilköğretim okullarının ya da ortaokulun 6. sınıfından ayrılmış olduğu halde ayrıca 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi kanununa göre düzenlenmiş Kalfalık, Ustalık, Usta Öğreticilik Belgesi olanlar Açık Öğretim Ortaokul, 6.sınıfının bütün derslerinden muaf sayılırlar. Yedinci sınıftan itibaren Açık Öğretim Ortaokulu'na devam ederler.

⁵⁷ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 232.

⁵⁸ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 238.

Esnaf ve Sanatkâr Odalarının verdiği belgeler geçerli değildir.

5.6.3.Kalfa ve Ustaların Mesleki Açık Öğretim Lisesi Mezunu Olabilmesi

Kalfalık ve ustalık belgesi olanlar; Kesintisiz 8 yıllık ilköğretim okulundan mezun olduktan sonra kalfalık belgesi almaya hak kazanan öğrenciler 9. Sınıfın kültür derslerinden muaf tutulurlar. Bu derslerin kredilerini öğrenci kazanmış sayılır.

5.7.Çıraklık Eğitimi Sistemi Dışında Kazanılan Mesleki Bilgi ve Becerilerin Bu Sisteme Geçişte Değerlendirmesi

5.7.1.Yurt Dışında Alınan Kalfalık, Ustalık ve Dengi Belgeler

Yurt dışında kalifiye eleman yetiştirmek amacıyla düzenlenen meslekî eğitim programlarını tamamlayarak;

- a)Kalfalık ve kalifiye işçilik belgesi alanlara kalfalık belgesi,
- b) Bağımsız iş yeri açma yetkisi veren belgeler ile ustalık belgelerini alanlara ustalık belgesi, doğrudan verilir.⁵⁹

5.7.2.Çıraklık Okulu Diplomalarının Değerlendirilmesi

19.06.1986 tarihinden önce yurt içinde en az 3 yıllık eğitim sonucu verilmiş "Çıraklık Okulu Diploması" sahiplerine doğrudan kalfalık belgesi verilir. Bunlardan mezuniyetlerinden sonra en az 5 yıl mesleklerinde çalışanlar ustalık imtihanlarına girerler.⁶⁰

⁵⁹ Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Medde 12.

⁶⁰ Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Medde 13.

5.7.3. Meslek Odalarından Alınan Belgelerin Değerlendirmesinde İstenecek Belgeler

Çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alınmadan önce, meslek odalarınca mevzuatına uygun olarak verilmiş kalfalık ve ustalık belgelerinin, mesleğin o ilde kapsama alınmasından sonra değiştirilmesi için başvuruda bulunanlardan aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Dilekçe.
- b) Meslek odasınınca verilen belgenin aslı ve örneği.
- c) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası
- d) Öğrenim belgesinin aslı ve örneği.
- e) Üç adet vesikalık fotoğraf
- f) Sağlığı ve fizikî durumunun, mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olduğunu gösterir doktor raporu.

Öğrenim belgesinin örneği kurum müdürlüğünce onaylandıktan sonra aslının arkası mühürlenerek geri verilir.

Meslek odasınınca doğrudan ustalık belgesi verilenlerin vergi mükellefiyetinin başlama tarihi ilgili vergi dairesinden istenir. Sınavla alınan kalfalık ve ustalık belgelerinde Bakanlık sınav komisyonu üyesinin adı soyadı ve imzasının bulunması gerekir.⁶¹

5.7.4. Yetki Belgelerinin Değerlendirilmesi

"Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre düzenlenen kurslardan,

- a) Elektrik tesisatçılığı I. sınıf yetki belgesi alanlar ile 1985-1986 öğretim yılı sonuna kadar II. sınıf yetki belgesi alanlara doğrudan ustalık belgesi verilir.
- b) 1985-1986 öğretim yılından sonra II. sınıf elektrik tesisatçılığı yetki belgesi almış olanlar ise bu belgeyi almaya hak kazandıkları tarihten sonra bir yıl elektrik tesisatçılığı işlerinde çalıştığını belgelendirmeleri halinde, ustalık imtihanlarına alınırlar.

⁶¹ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y., Madde 245.

- c) III. sınıf elektrik tesisatçılığı yetki belgesi alanlara doğrudan kalfalık belgesi verilir.⁶²

5.7.5.Meslekî ve Teknik Yüksek Öğretim Kurumlarınca Verilen Diplomaların Değerlendirilmesi

Bir kişinin Ustalık Belgesi alabilmek için, o mesleğin herhangi bir ilde çıraklık eğitimi uygulama kapsamında olması gerekir.

Mesleki ve teknik Orta öğretim programlarından 1985-1986 öğretim yılından sonra mezun olanlar doğrudan ustalık sınavlarına girerler.

En az üç yıl süreli Mesleki ve teknik Orta öğretim programları mezunu olup alan/dallarında bakanlığa bağlı iki yıllık bir yaygın mesleki ve teknik eğitim programından belge alanlara çıraklık eğitimi uygulama kapsamındaki meslek dallarında doğrudan ustalık belgesi verilir.

5.7.6.Çıraklık Eğitimi Sistemi Dışında Alınan Diğer Meslekî Eğitim Belgelerinin Değerlendirilmesi

Çıraklık eğitimi sistemi dışında; pratik sanat okulları, meslekî ve teknik açık öğretim okulu, halk eğitimi merkezleri, yetişkinler teknik eğitim merkezleri, kız teknik öğretim olgunlaşma enstitüleri, özel eğitim sanat ortaokulları ve özürsüzlüler iş okulları ve benzeri kurumlardan alınmış meslekî eğitim belgeleri ile hizmet belgesi veya bunun yerine geçen belgeler bu sisteme geçişte, çıraklık ve kalfalık döneminde görülen teorik ve pratik eğitimlere denklikleri açısından değerlendirilir.

Değerlendirmede aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

- a) Çıraklık eğitimi sisteminin çıraklık döneminde bir öğretim yılı; 256 saat teorik eğitim ile 200 iş günlük pratik eğitime denk sayılacaktır.
- b) Çıraklık eğitimi sistemi dışında görülen ve sonunda belge veren kurslardaki teorik ders saatleri, çıraklık eğitiminde teorik eğitim; uygulama ve beceriye ayrılan saatler ise pratik eğitim sayılacaktır. Ayrıca hizmet belgeleri veya bunun yerine geçen belgeler de pratik eğitim karşılığı olarak değerlendirilecektir.

⁶² Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Medde 14.

- c) Kişi hangi meslek alanında ve dalında müracaat edecekse mutlaka yazacağı dilekçede bunu belirtmelidir.(Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme Alanı/Isıtma ve Sıhhi Tesisat Dalı)
- d) Kişi Hizmet Belgesi(Denklik İçin Başvuru Formu) ilgili kurumdan aldıktan sonra, ilgili tarafından doldurulacaktır bölümünü doldurup imzalayacaktır. Daha sonra sırasıyla işverene, işverenin kayıtlı olduğu vergi dairesine ve işverenin kayıtlı olduğu meslek kuruluşuna mutlaka imza ve mühürleyecektir.
- e) Kişi Hizmet Belgesini doldururken mutlaka işyerinde yapılan iş ve hizmet çeşidini bölümünü dolduracaktır.
- f) Hizmet belgesinde işveren tarafından doldurulan bölümde belirtilen yıl ve ay kadar kişinin sigorta priminin yatırılıp yatırılmadığı kontrol edilecektir.
- g) Hizmet belgesinde işverenin kayıtlı olduğu vergi dairesince imzalanan bölümde, vergi kaydına göre meslek dalı kontrol edilmelidir.
- h) Hizmet belgesinde işverenin kayıtlı olduğu meslek kuruluşu, üye işyerinin hangi işi / hizmeti yaptığını mutlaka yazmalıdır.
- i) Hizmet belgesinde işveren tarafından doldurulan bölümde eğer tarih 06/01/1998 öncesi ise hizmetlere ait sigorta primi istenmeyeceğinden bu süre içerisinde çalışan kişinin askerde olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- j) Belge sahibi en az ilköğretim okulu mezunu olması gerekir. Ancak belge sahibi 1996-1997 öğretim yılı ve önceki yıllarda ilkokulu bitirmişse değerlendirmesi ilkokul diplomasıyla yapılacaktır.

5.8.Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Programlarının Ara Sınıflarından Ayrılanların Çıraklık Eğitimi Sistemine Geçmesi

Meslekî ve teknik orta öğretim programlarının ara sınıflarından ayrılanların çıraklık eğitimi sistemine geçmesine ilişkin esas ve usuller başkanlığın görüşü alınarak ilgili birimce belirlenir.⁶³

Meslek liselerinin ara sınıflarından ayrılanlardan bir önceki yılını başarı ile tamamlayanlar ile meslek liselerinin ara sınıflarına denkliğine karar verilenler, çıraklık eğitimine geçmek istedikleri takdirde:

⁶³ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 235.

- a) Meslek liselerinin 1. sınıfını başarı ile tamamlayarak 2. sınıfa geçenlerle, bu sınıfta sadece genel bilgi derslerinden başarısız olanların mesleklerine ait çıraklık süresine bakılmaksızın çıraklık eğitiminin 3. yılına devamı sağlanacak; meslek liselerinin 1. yılı sonunda atölye derslerinden başarısız olarak ayrılanlar ise çıraklık eğitiminin 2. yılına kabul edilirler.
- b) Meslek liselerinin 2. sınıfını başarıyla tamamlayanlarla bu sınıfta sadece genel bilgi derslerinden başarısız olanlar, doğrudan kalfalık imtihanlarına alınırlar. Meslek liselerine devam ederek 2. yılsonunda atölye derslerinden başarısız duruma düşenler ise çıraklık eğitimin son yılına kabul edilirler.⁶⁴

5.9.Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Programları Mezunlarına Ustalık Belgesi Verilmesi

En az üç yıl süreli meslekî ve teknik orta öğretim programları mezunlarına ustalık belgesi verilebilmesi için aşağıdaki esaslar dikkate alınır:

- a) Meslekî ve teknik orta öğretim programlarından 1985-1986 öğretim yılından sonra mezun olanlar doğrudan ustalık sınavlarına girerler.
- b) Kalfalık döneminde okutulan genel bilgi derslerinden bazılarını meslekî ve teknik orta öğretim programlarında görenler, ustalık sınavında bu derslerden sorumlu tutulmazlar.
- c) Meslekî ve teknik orta öğretim programları mezunlarının mesleğinde ustalık belgesi alabilmeleri için o mesleğin herhangi bir ilde çıraklık eğitimi uygulama kapsamında bulunması gerekir.
- d) En az üç yıl süreli meslekî ve teknik orta öğretim programları mezunu olup alan/dallarında Bakanlığa bağlı iki yıllık bir yaygın meslekî ve teknik eğitim programından belge alanlara çıraklık eğitimi uygulama kapsamındaki meslek dallarında doğrudan ustalık belgesi verilir.⁶⁵

⁶⁴ Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomalari Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Madde 17.

⁶⁵ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 234.

5.10.Çıraklık Eğitiminde Ara Sınıflardan Ayrılanların Kalfalık Sınavları ve Başka Bir Daldan Kalfalık ve Ustalık Belgesi Alınması

Çıraklık eğitiminde ara sınıflardan ayrılanlar, ayrıldıkları tarihten itibaren kalan sürenin iki katı kadar meslekleri ile ilgili bir işletmede çalışmış olduklarını belgelendirmeleri durumunda kalfalık sınavına alınır.

Bir meslek dalında kalfalık ve ya ustalık belgesi sahibi olanlar, farklı derslerin ve/veya modüllerin eğitimini almak ve girecekleri sınavda başarılı olmak kaydıyla aynı alandaki diğer dallardan da belge alabilirler.⁶⁶

5.11.Meslek Lisesi Mezunlarına Ustalık Belgesi Verilmesi

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu değişikliklerle 4702 Sayılı Kanun Uygulaması ile değişikliğe uğramıştır. Meslek lisesi mezunlarının doğrudan ustalık sınavına girebilmeleri;

Meslek lisesi mezunlarının ustalık sınavına girebilmeleri için mesleğinde bir yıl çalışma şartı kaldırılarak doğrudan ustalık sınavına girebilmeleri, ayrıca en az üç yıl süreli meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olup iki yıllık bir yaygın meslekî ve teknik eğitim programından belge alanlara doğrudan "ustalık belgesi" verilmesine olanak sağlanmıştır. Bunlara "Ustalık Belgesi" verilmesi ile teknik lise mezunlarına ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan, mesleklerinde bağımsız "İş Yeri Açma Belgesi " düzenlenmesine ilişkin iş ve işlemler meslekî eğitim merkezleri tarafından yürütülecektir denilmiştir.

Meslek Lisesi mezunlarının ustalık belgesi alabilmeleri için o meslek dalının herhangi bir ilde çıraklık eğitimi uygulama kapsamında bulunması gerekmektedir. Ancak bir ana meslek alanından mezun olanlar bu ana meslek alanına ait bir meslek dalının kapsamda olması halinde başvuruda bulunabilirler.

“Meslek liselerinde bir ana meslek alanından mezun olanlar; çıraklık eğitimi uygulama kapsamında bulunan o meslek alanına ait ustalık belgesi almak üzere

⁶⁶ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 241.

başvurabilecekleri gibi bu meslek alanına giren bir meslek dalında belge almak üzere başvurabilirler.’’⁶⁷

5.12.Çıraklık eğitimi sistemine geçişte istenecek belgeler

Çıraklık eğitimi sistemi dışında kazanılmış olan meslekî bilgi ve becerilerinin bu sistemde değerlendirilmesini isteyenlerden;

- a) Dilekçe,
- b) Öğrenim belgesinin aslı ve örneği
- c) Meslekî eğitim gördüğü kurumca verilmiş belge veya diplomanın aslı ve örneği
- d) Yurt içinde mesleği ile ilgili işlerde çalışmışsa sosyal güvenlik kuruluşlarından alınmış çalışma süresini gösterir belge
- e)Yurt dışından alınmış çalışma belgelerinin aslı ile yetkilendirilmiş makam, kurum ve kuruluşlarca yapılmış Türkçe çevirisi
- f)Yurt dışında mesleki eğitim görenler, diploma veya belgeleriyle gördükleri mesleki eğitimin süresini ve derslerini belirtir belge veya varsa sınavlarda aldıkları notları gösterir belgelerin aslı ile yetkilendirilmiş makam, kurum ve kuruluşlarca yapılmış Türkçe çevirisi
- g) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası
- h) Sağlığı ve fizikî durumunun, mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olduğunu gösterir doktor raporu istenir ⁶⁸

5.13.Meslekî ve Teknik Orta Öğretim ile Yükseköğretim Mezunlarından İşyeri Açma ve Ustalık Belgesi için İstenecek Belgeler

Meslekî ve teknik orta öğretim okul ve kurumu ile ön lisans ve daha üst düzey kurum mezunlarından iş yeri açma veya ustalık belgesi almak üzere başvuruda bulunanlardan aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Dilekçe
- b) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası

⁶⁷ Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Madde 18.

⁶⁸ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 243.

- c) Öğrenim belgesinin aslı ve örneği
- d) Üç adet vesikalık fotoğraf
- e) Sağlığı ve fizikî durumunun, mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olduğunu gösterir doktor raporu

Öğrenim belgesinin örneği, kurum müdürlüğünce onaylandıktan sonra aslının arkası mühürlenerek iade edilir.⁶⁹

5.14.Meslek Odalarından Alınan Belgelerin Değerlendirilmesinde İstenecek Belgeler

Çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alınmadan önce, meslek odalarınca mevzuatına uygun olarak verilmiş kalfalık ve ustalık belgelerinin, mesleğin o ilde kapsama alınmasından sonra değiştirilmesi için başvuruda bulunanlardan aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Dilekçe.
- b) Meslek odasınınca verilen belgenin aslı ve örneği
- c) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası
- d) Öğrenim belgesinin aslı ve örneği
- e) Üç adet vesikalık fotoğraf
- f) Sağlığı ve fizikî durumunun, mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olduğunu gösterir doktor raporu

Öğrenim belgesinin örneği kurum müdürlüğünce onaylandıktan sonra aslının arkası mühürlenerek geri verilir.

Meslek odasınınca doğrudan ustalık belgesi verilenlerin vergi mükellefiyetinin başlama tarihi ilgili vergi dairesinden istenir. Sınavla alınan kalfalık ve ustalık belgelerinde Bakanlık sınav komisyonu üyesinin adı soyadı ve imzasının bulunması gerekir.⁷⁰

⁶⁹ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 244.

⁷⁰ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 245.

5.15.Kalfalık ve Ustalık İmtihanlarına Girecekler İçin Yetiştirme Kurslarının Düzenlenmesi

Bu Yönetmelik esaslarına göre imtihana girecek kalfa ve usta adaylarının teorik bilgi eksikliklerini tamamlamak amacıyla Merkez Müdürlüklerince yetiştirme kursları açılabilir.

Yetiştirme kurslarının konu, kapsam ve süreleri, ilgili Merkez Müdürlüğünce tespit edilir. Bu konuda ilgili okul ve meslek kuruluşlarının görüşü alınır. Merkez Müdürlüğünce hazırlanan kurs programı, mülkî amirin onayından sonra uygulanır.⁷¹

5.16.Meslek Lisesi Mezunları İçin Ustalık Eğitimi Kurslarının Düzenlenmesi

Meslek lisesi mezunları için yapılacak ustalık imtihanlarına hazırlık amacıyla talep halinde, ilgili mevzuata uygun olarak Merkez Müdürlükleri tarafından ustalık eğitimi kursları düzenlenebilir.

Bu kurslardan meslek bilgisi ile ilgili olanlarının konu, kapsam ve süreleri, il çıraklık ve meslekî eğitim kurulu ile ilgili meslek lisesi müdürlüğünün görüşü alınmak suretiyle Merkez Müdürlüğünce tespit edilerek Bakanlığın onayına sunulur. Bu programlar, bir iş yerini bağımsız yönetmek için gerekli olan bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlar.⁷²

5.17.Meslekî Bilgi ve Becerilerinin Çıraklık Eğitimi Sisteminde Değerlendirilmesi İçin İstenecek Belgeler

Çıraklık eğitimi sistemi dışında kazanılmış olan meslekî bilgi ve becerilerinin bu sistemde değerlendirilmesini isteyenlerden;

- 1)Hangi meslek dalında kalfalık veya ustalık imtihanlarına katılmak istediklerine dair il millî eğitim müdürlüğüne hitaben yazılmış dilekçe,
- 2)Diploma, tasdikname veya mezuniyet belgesinin tasdikli sureti,
- 3)Meslekî eğitim yaptığı kurumca verilmiş belge veya diplomanın aslı,

⁷¹ Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Medde 19.

⁷² Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Medde 20.

4)Yurt dışında meslekî eğitim görenler, diploma veya belgeleri ile gördükleri meslekî eğitimin süresini ve derslerini belirtir belge veya varsa imtihanlarda aldıkları notları gösterir belgelerin aslı ile Türkçeye çevrilmiş ve noterlikçe tasdik edilmiş sureti,

5)Yurt içinde mesleği ile ilgili işlerde çalışmışsa sosyal güvenlik kuruluşlarından alınmış çalışma süresini gösterir belge, yurt dışından alınmış çalışma belgelerinin aslı ile Türkçeye çevrilmiş ve noterlikçe tasdik edilmiş sureti, istenir.⁷³

5.18.Ustalık Belgesi Almak Üzere Başvuran Meslek Lisesi Mezunlarından İstenecek Belgeler

Meslek lisesi mezunu olup, ustalık imtihanlarına girmek isteyenlerden aşağıdaki belgeler istenir:

- 1) İsteğini belirtir dilekçe,
- 2)Nüfus hüviyet cüzdanı örneği,
- 3)Meslek lisesi diplomasının aslı ve diplomanın örneği.,
- 4)Mesleğinde en az bir yıl çalıştığını gösterir belge,
- 5)Üç adet vesikalık fotoğraf.

6)Diplomanın örneği Merkez Müdürlüğünce onaylandıktan sonra aslının arkası kaşelenerek iade edilir.⁷⁴

5.19.Çıraklık Eğitimi Sistemi Dışında Kazanılan Mesleki Bilgi ve Becerilerinin Bu Sisteme Geçişte Değerlendirmesi

5.19.1. Yurt Dışından Alınan Kalfalık Ustalık Ve Dengi Belgeler

Yurt dışında kalifiye eleman yetiştirmek amacıyla düzenlenen mesleki eğitim programlarını tamamlayarak;

a)Kalfalık ve kalifiye işçilik belgesi alanlara kalfalık belgesi

b)Bağımsız işyeri açma yetkisi veren belgeler ile ustalık belgelerini alanlara ustalık belgesi doğrudan verilir.

⁷³ Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Medde 22.

⁷⁴ Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).a.g.y., Medde 23.

5.19.2. Türkiye Esnaf Ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK) Tarafından Verilen Belgelerin Değerlendirilmesi

TESK mesleki belgelerinin çıraklık eğitimi sisteminde hatasız bir şekilde değerlendirilmesi için bu belgelerin verilmesi esnasında odalarca uygulanan yöntem ve tekniklerini ve mesleki belgelerin çeşitlerini çok iyi bilinmesi gerekir. TESK mesleki belgelerin aşağıda yazılı yönetmelik ve genelgeler dikkate alınarak verilmiş olması gereklidir.

Bunlar;

1)20/10/1993 tarih 21734 sayılı resmi gazetede ilan edilen çıraklık eğitimi uygulanması yapılmayan il ve meslek dallarında mesleki belgelerin verilmesine ilişkin yönetmelik”.

2) TESK 22/02/1994 tarihli,26 sayılı genelge

3)TESK 15/08/1994 tarihli 76 sayılı genelge

4)TESK 29/08/1994 tarihli, 81 sayılı genelgedir.

TESK mesleki belgelerin değerlendirilmesini yapacak olan çıraklık eğitimi merkezi yetkililerinin yukarıda yazılı yönetmelik ve genelgeleri çok iyi bilmeleri hatasız bir değerlendirme yapılması için önemlidir.

Bir ilin veya ilde 3308 sayılı kanun kapsamında bulunmayan bir meslek dalının kapsama alınma kararının resmi gazetede ilan edildiği tarihten itibaren bu meslekte bütün işlemler, 3308 sayılı çıraklık ve mesleki eğitim kanunu hükümlerine göre yürütülür.

Çıraklık eğitimi uygulaması yapılmayan il ve meslek dallarında mesleki belgelerin verilmesine ilişkin yönetmelik gereğince, kapsama alınma tarihinden önce verilmiş olan mesleki belgeler 3308 sayılı çıraklık ve meslek eğitimi kanunu gereğince verilmekte olan dengi belgelerle doğrudan değiştirilir.

Değerlendirilecek Belgeler

Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu, ustalık belgesi,(sınavlı ve sınavsız iki çeşidi bulunmaktadır.)

Türkiye esnaf ve sanatkârları konfederasyonu kalfalık belgesi,(sınavlı ve sınavsız iki çeşidi bulunmaktadır.)

Değerlendirme İşlemi

A)TESK kalfalık belgesi ile TESK ustalık belgesi sahiplerinin en az ilkokul mezunu olmaları şarttır.

Ancak, mesleğinin kapsama alındığı tarihte işyeri sahibi olup bu işyerinde fiilen usta durumunda çalıştığını belgelendirmiş olanlardan, ilkokul mezunu olmayanların kazanılmış haklarının korunmasını sağlamak ve mağduriyetlerini önlemek amacıyla diplomalarını alıncaya kadar geçerli olmak üzere ‘‘Mesleğini devam ettirme belgesi’’ düzenlenecektir.

B) TESK ustalık belgesi almış olanların 20 Ekim 1993 tarihinden önce fiilen usta olarak mesleklerinde çalışmış olmaları ve bir iş yerine sahip olmaları gerekmektedir. Bu nedenle herkes müdürlüklerince yapılacak değerlendirme işlemlerinde, TESK Ustalık Belgesi sahibinin bu şartları taşıyıp taşımadığına önemle dikkat edilecek, şartlardan birini veya daha fazlasını taşımayanların belgeleri değerlendirilmeyecektir.

TESK ustalık belgesini doğrudan almış olanlardan, bu belgeyi almak için vergi kaydını çıkarmış olanları tekrar aynı işlemleri yapmaya zorlamamak bakımından, ayrıca vergi dairelerinden iş yeri sahibi olduklarını gösterir belge almaları istenmeyecektir. Bu gibilerden, vergi dairelerinin ismini ve vergi sicil numaralarını başvuru dilekçelerine yazmaları istenecektir. Bunların vergi mükellefiyeti tesis tarihleri çıraklık eğitimi merkezi müdürlüğü tarafından ilgili vergi dairesinden yazılı olarak istenecektir

C) Çıraklık eğitimi uygulama kapsamında bulunmayan meslek dallarında, 20 Ekim 1993 tarih ve 21734 sayılı resmi gazete’de yayımlanan, ‘‘Çıraklık Eğitimi Uygulaması Yapılmayan İl ve Meslek Dallarında Mesleki Belgelerin Verilmesine İlişkin Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 20.10.1993 tarihinden sonra işyeri açacaklardan, TESK Ustalık Belgesi istenmesi aynı yönetmeliğin amir hükmüdür...

Ancak, ustalık belgesi bulunmayanların mağduriyetini önlemek amacıyla, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, 20 Ekim 1993 tarihinden sonra iş yeri açmak isteyenlerden, ustalık belgesi bulunmayanlara TESK kalfalık ve TESK ustalık sınavlarına katılmaları şartıyla, ‘‘Geçici işyeri açma belgesi’’ verilmesini sağlamıştır.

Geçici iş yeri açma belgesi ile iş yeri açmış olanlardan bazıları, sınavlara katılarak, ‘‘TESK ustalık belgesi’’ almışlardır. Bazıları ise sadece ‘‘TESK kalfalık belgesi’’ almışlar ve TESK ustalık katılmak üzere beklemektedirler.

Buna göre, 20 Ekim 1993 tarihinden sonra, TESK Ustalık Belgesi sahibi olmadığı halde, 507 sayılı Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Kanunu kapsamında iş yeri açmış olanlar, 20 Ekim 1993 tarih ve 21734 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, ‘‘Çıraklık Eğitimi Uygulaması Yapılmayan İl ve Meslek Dallarında Mesleki Belgelerin Verilmesine İlişkin Yönetmelik’’ gereğince iş yeri açmak için gerekli olan

şartları taşımamaktadırlar. Bunlar verilen iş yeri açma izin belgesi de, ustalık belgelerini alıncaya kadar geçerli olacak geçici bir izin mahiyetinde kabul edilmektedir. Bu durumda olanlardan, ilgi(a) kanun'un geçici Maddelerinden faydalanarak ustalık belgesi almak isteyenler, öncelikle ustalık sınavlarına alınacaklar ve bu sınavlarda başarılı olmaları halinde ustalık belgeleri düzenlenecektir.

D) Herhangi bir meslek dalının 3308 sayılı kanun kapsamına alındığı tarihten sonra, meslek odalarınca düzenlenen mesleki belgeler ile ilgili TESK yönetmelik hükümlerine aykırı olarak düzenlenmiş olan mesleki belgeler değerlendirmeye alınmayacaktır.

E) Sınavla verilmiş olan TESK kalfalık belgesi ve TESK ustalık belgesinde, bakanlığımız sınav komisyonu üyesinin adı, soyadı ve imzasının bulunması gerekmektedir. Bu imzanın bulunmaması halinde sebebi araştırılacak ilgili odanın talebine rağmen Bakanlığımızca temsilci gönderilmemiş olması halinde belgegeçerli kabul edilecektir. Ancak, sınav komisyonu için üye talebinde bulunulmadığının tespiti halinde belgegeçersiz kabul edilecektir.

F) Usulüne uygun olarak düzenlenmiş TESK Kalfalık belgesi , (MEB) Kalfalık Belgesi'ne TESK Ustalık Belgesi de (MEB) Ustalık Belgesi'ne denk kabul edilecektir.

Bu durumdaki şahıslara verilecek MEB kalfalık belgesi ile ustalık belgesinin ilgili kanun maddesi bölüne "35. Madde" yazılacaktır. Bu gibilerden, 3308 sayılı Kanunun, geçici 1. Ve 2. Maddeleri gereğince usulüne uygun müracaatta bulunmuş ve bu maddeler ile verilmiş haklarını kullanmış olanların belgelerine; Kanunun geçici maddelerinin ilgili fıkraları yazılacaktır.

Ancak, belirli bir mesleğin kapsamda bulunmadığı bir ilde odalarca düzenlenmiş olan TESK kalfalık ve TESK ustalık belgelerinin, kapsamda bulunan bir başka il'de değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu belgeler yalnızca düzenlenmiş oldukları il için geçerlidirler.

Başvuruların Kabulü ve Değerlendirme Yetkisi

1)Doğrudan (sınavsız)verilmiş olan, TESK ustalık belgelerinin değerlendirme yetkisi;

3308 sayılı Kanunun geçici madde uygulanmaları için verilmiş 3 aylık başvuru süresi içerisinde geçici madde başvurusunu kabul etmiş olan çıraklık eğitimi merkezi müdürlüğüne bu sürenin bitiminde sonra ise söz konusu belgelerin düzenlenmiş olan meslek odasının bulunduğu ildeki Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ait bulunmaktadır.

2) Değerlendirme yetkisi İl Milli Eğitim Müdürlüğü' ne ait olan mesleki belgelerin denklik işlemleri, diğer denklik işlemlerini yürüten çıraklık eğitimi merkezi müdürlüğüne aittir.

Değerlendirme işlemleri. “ Çıraklık ve Mesleki Eğitimde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği ” hükümlerine göre yürütülecektir.

Ancak söz konusu belge sahiplerinin başvuruları il'deki diğer çıraklık eğitimi merkezlerince de kabul edilecektir. Merkezler kabul ettikleri başvuruları inceleyecekler, var ise eksikliklerin tamamlanmasını sağlayacaklar, daha sonra gereği için bir üst yazı ile İl Milli Eğitim Müdürlükleri'ne göndereceklerdir

3) il Milli Eğitim Müdürlüklerinde mesleki belgelerin değerlendirilmesi çalışmalarına 3308 sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitimi Kanunu'nun geçici madde uygulamaları için verilmiş olan başvuru süresinin bitiminden sonra başlamıştır. Mükerrer belge düzenlenmesini önlemek amacıyla belgelerin değerlendirilmesi işlemlerine başlamadan önce aşağıdaki tedbirler alınacaktır...

4)Çıraklık eğitimi merkezi müdürlüklerince toplu olarak gönderilen belgelerin değerlendirilmesi sonucunda hazırlanacak denklik belgeleri belge sahiplerinin başvurusunu kabul etmiş olan çıraklık eğitimi merkez müdürlüğüne hak sahiplerine ulaştırılmak üzere toplu olarak gönderilecektir. İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne doğrudan başvuruda olanların denklik belgeleri ise, değerlendirme işlemi yürüten çıraklık eğitimi merkez müdürlüğüne imza karşılığında belge sahibinin kendisine verilecek veya taahhütlü olarak adresine postalanabilecektir.

5) Değerlendirilmesi istenen mesleki belgeler, öncelikle başvuruyu kabul eden çıraklık eğitimi merkezi müdürlüğüne incelenecek, varsa eksik bilgi ve belgelerin tamamlanması sağlanacaktır. Bu belgelerden; meslek lisesi ve dengi okul mezunlarına sınavsız olarak verilmiş olan TESK kalfalık belgesi, başvuru sahibinin meslek lisesi diplomasını da ibraz etmesi halinde bütün çıraklık eğitimi merkezi müdürlüklerince değerlendirilecektir.

6) Yukarıdaki işlemler sonucunda, değiştirilen TESK kalfalık ve TESK ustalık belgesinin ön yüzüne, sol alt köşesinden sağ üst köşesine doğru “DEĞİŞTİRİLMEK SURETİYLE İPTAL EDİLMİŞTİR” yazılacak ve ilgilinin merkezdeki dosyasında saklanacaktır.⁷⁵

⁷⁵ MEB.(1996) Çıraklık Eğitimi Mevzuatı ve Yönetici Rehberi, a.g.e.,ss.123-128.

Çizelge 3: Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu tarafından verilen Kalfalık Belgesi

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKÂRLARI KONFEDERASYONU Kalfalık Belgesi	
Adı ve Soyadı	:
T.C. Kimlik No	:
Doğum Yeri ve Tarihi	:
Baba Adı	:
Ana Adı	:
Meslek Dalı	: ET VE ET ÜRÜNLERİ PİŞİRCİLİĞİ
Oda Kayıt No.	:
Yanlarında Çalışanlar	:
Sicil No.su	:
Vergi No.	:
Belge Seri : A Belge Sıra No : 012620	
Yukarıda kimliği yazılı ve fotoğrafı bulunan _____ faaliyette	
bulunduğu meslek dalı, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamına alınincaya kadar geçerli olmak üzere, 5362 sayılı Kanunun	
75'inci maddesinin (j) bendine dayanılarak çıkarılan yönetmeliğe uygun olarak yapılan sınav sonucunda başarılı bulunması	
nedeniyle LOKANTA VE GAZİNOCULAR ODASI Yönetim Kurulu'nun 02 / 11 / 2010 tarih ve 2010 / 12	
sayılı kararıyla bu belge verildi. 02 / 11 / 2010	
Yönetim Kurulu Başkanı	
Millî Eğitim Bakanlığı Sınav Komisyonu Üyesi	

5.20. Denklik Değerlendirmesinde Göz Önünde Tutulacak Hususlar

Çıraklık eğitimi dışında; Bakanlığın izni ile açılan kurslardan alınan belgeler, fiili askerlik veya mahkûmiyet süresi içinde alınan mesleki eğitime ilişkin belgeler, hizmet belgesi veya bunun yerine geçen belgeler ile yurt dışından alınan belgeler, çıraklık ve kalfalık döneminde görülen teorik ve pratik eğitime denklikleri açısından değerlendirilir.

a) Çıraklık eğitiminde bir öğretim yılı, 256 saat teorik eğitim ile 8 saatlik çalışma bir gün kabul edilmek kaydıyla 200 iş günlük pratik eğitime denk sayılır.

b) Bakanlığın izni ile açılan kurslardaki teorik ders saatleri, çıraklık eğitiminde teorik eğitim, uygulama ve beceriye ayrılan saatler ise pratik eğitim sayılır. Fiili askerlik görevi süresi içinde veya mahkûm olunan sürede yapılan mesleki çalışmalar dâhil, hizmet belgeleri veya bunun yerine geçen belgeler de pratik eğitim karşılığı olarak değerlendirilir.

c) İlköğretim okulunu tamamlayanlardan gördükleri meslekî eğitim süresi;

1) 256 – 511 saat arasında olanlar, çıraklık süresi iki yıl olan meslek dalları için iki, üç yıl olan meslek dalları için üç, dört yıl olan meslek dalları için dört yıl,

2) 512 – 767 saat arasında olanlar, ıraklık suresi iki yıl olan meslek dalları için bir buçuk,  yıl olan meslek dalları için iki, dört yıl olan meslek dalları için  yıl,

3) 768 –1023 saat arasında olanlar, ıraklık suresi iki yıl olan meslek dalları için bir,  yıl olan meslek dalları için bir buçuk, dört yıl olan meslek dalları için iki yıl,

4) 1024 saat ve daha fazla olanlar, ıraklık suresi iki yıl olan meslek dalları için dokuz ay;  yıl olan meslek dalları için bir yıl, dört yıl olan meslek dalları için bir buçuk yıl meslekleri ile ilgili bir işletmede çalışmış olduklarını belgelendirenler ile bir meslek dalında pratik eğitim karşılığı kabul edilen başarılı hizmet suresi ıraklık eğitimi suresinin iki katı olanlar doğrudan kalfalık sınavlarına alınırlar.

Genel lise, meslekî ve teknik ortaėęretim programlarından mezun olanlar ile daha st düzeyde eğitim görenlerden mesleği dışında bir alanda kalfalık sınavına katılmak isteyenlerin işletmelerdeki çalışma sureleri, tabi olacakları eğitim suresinin iki katı kadardır. Bunların sınavlarda muaf tutulacağı dersler, başkanlığın görüşü alınıarak ilgili birimlerce belirlenir.

d) Kalfalık sınavında başarılı olanlardan artan hizmet suresi en az beş yıl olanlar doğrudan, hizmet suresi beş yıldan az olanlar ise bu sureyi tamamladıktan sonra ustalık sınavına girerler.

e) Kalfalık ve ustalık belgeleri ile bunların yetki ve sorumluluklarını taşıyan diğer belgelere sahip olanlar, çalışma surelerini ve meslekî eğitimlerini belgelendirmeleri durumunda birden fazla meslek dalında doğrudan veya sınavla kalfalık ve ustalık belgesi alabilirler.

Bunların, eğitim programları gz önünde tutularak, hangi meslek dallarında doğrudan veya sınavla belge alabilecekleri, sınavlara girebilmeleri için hangi derslerden eğitime alınacakları ya da muaf tutulacaklarına ve çalışmaları gereken surelere ilişkin esas ve usuller başkanlığın görüşü alınıarak ilgili birimce belirlenir.

Birinci fıkrada belirtilen belge ve kurumda yapılan yaygın mesleki eğitimin denkliğinde, pratik eğitim suresinin sigortalı olması zorunluluğu aranmaz.⁷⁶

⁷⁶ Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği. (2002). a.g.y.,Madde 242.

5.21.Çıraklık ve Mesleki Eğitim Denklik Belgesi için Kullanılan Formlar

Hizmet Belgesi: Kişi Denklik için Başvuru Formunu (Çizelge 4'te bkz.) herhangi bir Mesleki Eğitim Merkezi'nden alır. Form dört bölüme ayrılır.

Birinci bölümde ilgili tarafından doldurulacaktır denilmektedir, kişi bu bölümü kendisi dolduracaktır.

Kişi ikinci bölümü doldurmak için çalıştığı veya daha önce yanında çalıştığı işverene götürür ve bu bölümü de doldurur. İkinci bölüm doldurulurken kişi hangi meslek alanı ve dalında çalışmışsa bu alan ve dal mutlaka forma yazılmalıdır ve işveren tarafından imzalanmalıdır.

Üçüncü Bölüm de işverenin kayıtlı olduğu vergi dairesi bilgileri bulunmaktadır, bu bölüm vergi dairesi yetkilileri tarafından doldurulacaktır burada önemli olan mükellefiyetin başlangıç tarihi, bitiş tarihi ve vergi kaydına göre meslek dalıdır.

Dördüncü bölümde ise işverenin kayıtlı olduğu meslek kuruluşu (oda)tarafından dolduracaktır. Eğer belge kamu kurumu tarafından veriliyor ise bu bölüm doldurulmayacaktır.

Mal Müdürlüğü / Vergi Dairesinden alınacak yazı: Denklik işlemleri için müracaat eden kişi eğer Bağ-Kur'lu ise (Çizelge 5'e bkz.) bu şekilde bir dilekçe yazarak durumu hakkında ilgili kurumdan bilgi alacaktır. Kurumdan aldığı belgeyi en yakın Mesleki Eğitim Merkez'ine götürerek denklik müracaatını başlatabilir.

Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü /Sosyal Güvenlik Merkezlerinden Alınacak Yazı: Denklik işlemleri için müracaat edecek olan kişi eğer Hizmet Belgesini (Çizelge 4'te bkz.) bir şekilde dolduramadıysa;

- a)İşveren bu belgeyi imzalamak istemediği zaman,
- b)Daha önce çalışmış olduğu işyeri şu an kapatılmış ise,
- c)Kişi birden fazla il/ilçede çalıştığı için bunları birleştiremeyecek ise,
- d)Kişinin çalışmış olduğu işyerinin başka bir İl/ilçede olması durumunda , (Çizelge 6'ya bkz.) doldurarak ilgili kuruma verir. Sosyal Güvenlik Merkezi'nden (Çizelge 7'ye bkz.) bir alarak gerekli olan evrakları hazırlar.

Denklik işlemleri için müracaat edecek kişi istenen belgeleri hazırladıktan sonra, belge ve diplomaların çıraklık eğitimi sisteminde değerlendirilmesini isteyenler için form dilekçe'yi (Çizelge 8'e bkz.) doldurarak işlemlerini başlatır.

Mesleki Eğitim Merkezleri, denklik işlemi için müracaat eden kişilerin belgelerini, Kurumlarda kurulun denklik komisyonları tarafından değerlendirirler ve sonucunu, Çalışma Süresi Değerlendirme Formu'na (Çizelge 9'a bkz.) yazarlar. Değerlendirme yapıldıktan sonra, Çıraklık ve Mesleki Eğitim Denklik Belgesi hazırlanır (Çizelge 10'a bkz.) onaya gönderilmeden önce kurum denklik belgesi düzenlenenlere ait bilgi formunu (Çizelge 11'e bkz.) doldurur ve belge denklik defterine kaydeder.(Çizelge 12'ye bkz.) Çıraklık ve Mesleki Eğitim Denklik Belgesi onaylanması için İl Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderir.

Çizelge 4: Hizmet Belgesi(Denklik için Başvuru Formu)**HİZMET BELGESİ (Denklik için Başvuru Formu)**

İLGİLİ TARAFINDAN DOLDURULACAKTIR	Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi Müdürlüğüne 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 35 inci maddesine göre Kalfalık/Ustalık sınavlarına girmek istiyorum. Gereğini arz ederim. ...../...../..... Adı Soyadı- İmza		
	T.C.Kimlik No : ..... Adı Soyadı : ..... Baba Adı : ..... Ana Adı : ..... Doğum Yeri ve Tarihi : ..... Cinsiyeti : ..... İkametgâh Adresi : ..... Telefon No :		
İŞVEREN TARAFINDAN DOLDURULACAKTIR	İşyerinin Unvanı ve Adresi	İşveren Vergi Kayıt No	İşyerinde Yapılan İş ve Hizmet Çeşidi
	Yukarıda kimlik bilgileri belirtilen ..... işyerimizde /kurumumuzda ..... meslek alan/dalında ..... tarihinden ..... tarihine kadar toplam ..... yıl ..... ay süreyle çalıştığımı fiilen beyan ederim. <u>İşyeri Sahibinin (Kurum Yetkilisinin)</u> Adı Soyadı : ..... Unvanı : ..... Telefon No :		
İŞVERENİN KAYITLI OLDUĞU VERGİ DAİRESİNCE DOLDURULACAKTIR	Vergi Dairesinin Adı		Vergi Dairesi Müdürü Adı Soyadı
	Vergi Kayıt No		
	Vergi Kaydına Göre Meslek Dalı		İmza-Mühür
	Mükellefiyetin	Başlangıç Tarihi	
Bitiş Tarihi		...../...../.....	
Devam Ediyor			
İŞVERENİN KAYITLI OLDUĞU MESLEK KURULUŞUNCA DOLDURULACAK	Yukarıda adresi ve unvanı belirtilen iş yeri odamızın ..... sicil no lu kayıtlı üyesi olup ..... işi / hizmeti yapmaktadır. <u>Yönetim Kurulu Adına Onaylayan</u> <u>Oda Temsilcisinin</u> Adı Soyadı : ..... Unvanı :		
	Not: Belge kamu kurumunca veriliyorsa bu kısım doldurulmaz		

Not: Forumda kazıntı, silinti olmayacaktır**Bu belgeye eklenecek diğer evrak**

- 1) Sağlık ve fiziki durumunun, mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olduğunu gösterir doktor raporu.
- 2) Öğrenim Belgesi Aslı ve Örneği
- 3) Nüfus Cüzdanı Aslı ve Örneği
- 4) ..... Tarihinden Sonraki Çalışma Sürelerini İçeren Sosyal Güvenlik Kuruluşuna Yatırılan Prim Dökümü
- 5) Üç Adet Vesikalık Fotoğraf
- 6) Beş Adet Posta Pulu
- 7) Vergi Dairesi başlangıç tarihinden önceki çalışmışlıkların dikkate alınmaması.
- 8) Fotokopi kâğıdı (1 Top)

Kaynak: <http://11eylul.meb.k12.tr/>

Çizelge 5: Mükellefiyetin başlangıç ve bitiş tarihini gösteren dilekçe

VERGİ DAİRESİ-MAL MÜDÜRLÜĞÜNE

.....

Kalfalık/Ustalık sınavına girebilmem için; Mükellefiyetimin başlangıç tarihi, devam edip etmediği, vergi numaram ve vergi kaydına göre mesleğimi gösterir bilgilerin, tarafıma verilmesi için gereğini arz ederim.

ADRES:

.../.../.....

Adı
Soyadı

İmza

MÜKELLEFİYETİN	Başlangıç Tarihi		Vergi Dairesi Müdürü Adı Soyadı
	Bitiş Tarihi		
	Devam Edip Etmediği		
Vergi Kayıt No/T.C. Kimlik No			İmza-Mühür
Vergi Kaydına Göre Mesleği			

Kaynak: <http://11eylul.meb.k12.tr/>

Çizelge 6: Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğüne Verilecek Dilekçe

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
.....Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
..... Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğüne

Sigortalı çalışmalarım a ait İşyeri unvanı, çalışma süresine ait prim ödeme gün sayısı ve hangi meslek alanı ve dalında ödememin yapıldığını gösteren bir belgenin tarafıma verilmesi için, gereğini arz ederim.

ADRES:..... /.../.....
.....
..... Adı Soyadı
İmza

T.C.KİMLİK NO :
ANA ADI :
BABA ADI :
DOĞUM YERİ :
DOĞUM TARİHİ :

Kaynak: <http://11eylul.meb.k12.tr/>

Çizelge 7: Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğünden Alınan Yazı

	TC SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Konak Sosyal Güvenlik Merkezi																																																																					
	Sayı: B.13.SGK.4.35.10.05.12 /4373/9868188 Konu: Ünvanlı hizmet dökümü	30.05.2012																																																																				
Sayın : ..... T.C. :																																																																						
İlgili: 30.05.2012 tarih ve 9868188 sayılı ile kayda alınan dilekçeniz																																																																						
Müdürlüğümüze verdiğiniz yukarıda kayıtlı dilekçenize istinaden ..... ss nolu dosyanızın ve kayıtlarınızın tetkikinde; sigortalı çalışmalarınıza ait işyeri ünvanı, çalışma süresine ait prim ödeme gün sayısı aşağıda gösterilmiştir Bilgilerinizi rica ederim																																																																						
Şef																																																																						
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">İşyeri Ünvanı</th> <th rowspan="2">İşyeri no</th> <th colspan="2">Çalışma Dönemi</th> <th rowspan="2">Süre</th> </tr> <tr> <th>Başlangıç</th> <th>Bitiş</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Özerbil Gıda Tem. Tur. Güv. Hiz. Ltd. Şti</td> <td>1201038.035</td> <td>20 07 2002</td> <td>26 05 2003</td> <td>244</td> </tr> <tr> <td>Özerbil Gıda Tem. Tur. Güv. Hiz. Ltd. Şti ve Can Yemek</td> <td>1214969.035</td> <td>27 05 2003</td> <td>25 05 2004</td> <td>355</td> </tr> <tr> <td>Özerbil Gıda Tem. Tur. Güv. Hiz. Ltd. Şti</td> <td>1233630.035</td> <td>26 05 2004</td> <td>14 04 2005</td> <td>320</td> </tr> <tr> <td>Mehmet Beşir Baybara</td> <td>1193127.035</td> <td>27 05 2005</td> <td>28 05 2005</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Mehmet Beşir Baybara - Mehmet Salih Kaplan</td> <td>1255741.035</td> <td>04 06 2005</td> <td>07 06 2005</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Mavıcuş Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti</td> <td>1279178.035</td> <td>13 03 2007</td> <td>07 08 2007</td> <td>146</td> </tr> <tr> <td>Kulahçioğlu yemek gıda san. ve tic. ltd. şti.</td> <td>1306395.035</td> <td>20 09 2007</td> <td>01 11 2007</td> <td>42</td> </tr> <tr> <td>On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.</td> <td>1304157.035</td> <td>01 12 2007</td> <td>03 05 2008</td> <td>138</td> </tr> <tr> <td>On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.</td> <td>1331251.035</td> <td>26 05 2008</td> <td>29 04 2009</td> <td>325</td> </tr> <tr> <td>On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.</td> <td>1355329.035</td> <td>30 04 2009</td> <td>29 04 2009</td> <td>333</td> </tr> <tr> <td>On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.</td> <td>1380985.035</td> <td>30 04 2010</td> <td>29 04 2010</td> <td>347</td> </tr> <tr> <td>Kahvecioğlu Gıda İnşaat Taah Toplu Temizlik Paz. San. Ve Tic. Şti.</td> <td>1411735.035</td> <td>30 04 2011</td> <td>29 04 2012</td> <td>360</td> </tr> </tbody> </table>				İşyeri Ünvanı	İşyeri no	Çalışma Dönemi		Süre	Başlangıç	Bitiş	Özerbil Gıda Tem. Tur. Güv. Hiz. Ltd. Şti	1201038.035	20 07 2002	26 05 2003	244	Özerbil Gıda Tem. Tur. Güv. Hiz. Ltd. Şti ve Can Yemek	1214969.035	27 05 2003	25 05 2004	355	Özerbil Gıda Tem. Tur. Güv. Hiz. Ltd. Şti	1233630.035	26 05 2004	14 04 2005	320	Mehmet Beşir Baybara	1193127.035	27 05 2005	28 05 2005	2	Mehmet Beşir Baybara - Mehmet Salih Kaplan	1255741.035	04 06 2005	07 06 2005	4	Mavıcuş Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti	1279178.035	13 03 2007	07 08 2007	146	Kulahçioğlu yemek gıda san. ve tic. ltd. şti.	1306395.035	20 09 2007	01 11 2007	42	On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.	1304157.035	01 12 2007	03 05 2008	138	On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.	1331251.035	26 05 2008	29 04 2009	325	On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.	1355329.035	30 04 2009	29 04 2009	333	On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.	1380985.035	30 04 2010	29 04 2010	347	Kahvecioğlu Gıda İnşaat Taah Toplu Temizlik Paz. San. Ve Tic. Şti.	1411735.035	30 04 2011	29 04 2012	360
İşyeri Ünvanı	İşyeri no	Çalışma Dönemi				Süre																																																																
		Başlangıç	Bitiş																																																																			
Özerbil Gıda Tem. Tur. Güv. Hiz. Ltd. Şti	1201038.035	20 07 2002	26 05 2003	244																																																																		
Özerbil Gıda Tem. Tur. Güv. Hiz. Ltd. Şti ve Can Yemek	1214969.035	27 05 2003	25 05 2004	355																																																																		
Özerbil Gıda Tem. Tur. Güv. Hiz. Ltd. Şti	1233630.035	26 05 2004	14 04 2005	320																																																																		
Mehmet Beşir Baybara	1193127.035	27 05 2005	28 05 2005	2																																																																		
Mehmet Beşir Baybara - Mehmet Salih Kaplan	1255741.035	04 06 2005	07 06 2005	4																																																																		
Mavıcuş Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti	1279178.035	13 03 2007	07 08 2007	146																																																																		
Kulahçioğlu yemek gıda san. ve tic. ltd. şti.	1306395.035	20 09 2007	01 11 2007	42																																																																		
On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.	1304157.035	01 12 2007	03 05 2008	138																																																																		
On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.	1331251.035	26 05 2008	29 04 2009	325																																																																		
On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.	1355329.035	30 04 2009	29 04 2009	333																																																																		
On-İş İnş. Taah. Tem. Mak. Bakım Onarım San. Tic. Ltd. Şti.	1380985.035	30 04 2010	29 04 2010	347																																																																		
Kahvecioğlu Gıda İnşaat Taah Toplu Temizlik Paz. San. Ve Tic. Şti.	1411735.035	30 04 2011	29 04 2012	360																																																																		
Adres: 1250 .I Sk Kapılar, Konak .İZMİR Tel: (232) 4645262 Faks: (232) 4847860 e-posta:																																																																						
Elektronik Ağ: www.sgkgovtr																																																																						

Çizelge 8: Form Dilekçe

Ek-1)

**BELGE VE DİPLOMALARININ ÇIRAKLIK EĞİTİMİ SİSTEMİNDE
DEĞERLENDİRİLMESİNİ İSTEYENLER İÇİN FORM DİLEKÇE**

.....MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜNE

.....

Çıraklık eğitimi sistemi dışında görmüş olduğum meslekî – teknik eğitimler ile mesleğimdeki çalışmalarımı ilgili belgelerim ekte sunulmuştur.

Belgelerimin ..... meslek dalında 3308 sayılı kanun’ un 35. maddesi gereğince çıraklık eğitim sisteminde değerlendirilmesini arz ederim.

ADRES : .....

...../...../.....

İmza

Adı Soyadı

EK:

☐	1. Öğrenim belgesinin tasdikli sureti
☐	2. Görmüş olduğu meslekî eğitimle ilgili diploma veya belgeler aslı (...adet)
☐	3. Yurt dışından alınmış olan öğrenim veya hizmet belgelerinin fotokopileri ile noter tasdikli tercümeleri (... adet)
☐	4. Hizmet belgelerinin aslı (... adet)
☐	5. Sosyal güvenlik kurumlarından alınmış hizmet belgesi (... adet)

NOT: Dilekçeye ekli bulunan belgelerin sayıları yazılarak mevcut eklerin önündeki kareye (x) işareti konulacaktır.

Kaynak: <http://11eylul.meb.k12.tr/>

Çizelge 9: Çalışma Süresi Değerlendirme Formu

ÇALIŞMA SÜRESİ DEĞERLENDİRME FORMU

Başvuru sahibinin

Adı Soyadı :

Meslek Dalı :

En son mezun olduğu
okul veya ayrılış tarihi :

Askerlik görevinin başlayış

Ve bitiş tarihi : .....

Askerlikte geçen süre : YIL AY GÜN
.....

Denklik belgesinin

Tarih ve sayısı :

Kanun madde no :

DEĞERLENDİRME

Meslekte Çalıştığı Yıllar		Çalıştığı Yer	Yıl	Ay	Gün	Ölçüme Esas Olan Belge
.../.../....	.../.../....	.....	.....	.....	.....	.....

TOPLAM :

SONUÇ :

DENKLİK KOMİSYONU

İNCELENDİ

.....

Müdür Yardımcısı

Müdür Yardımcısı

Merkez Müdürü

.....

.....Alan Öğretmeni

.....Alan Öğretmeni

.....Alan Öğretmeni

Kaynak: <http://11eylul.meb.k12.tr/>

Çizelge 10: Çıraklık ve Mesleki Eğitim Denklik Belgesi

T.C.			
İZMİR VALİLİĞİ			
Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi Müdürlüğü			
ÇIRAKLIK ve MESLEKİ EĞİTİM DENKLİK BELGESİ			
BELGENİN:			
TARİHİ	:		
SAYISI	:		
ADI ve SOYADI	:	MESLEK ALANI	: Elektrik-Elektronik Teknolojisi
BABA ADI	:	MESLEK DALI	: Elektrik Tesisatları ve Pano Mont.
DOĞUM YERİ ve YILI	:	KANUN MADDESİ:	35
DEĞERLENDİRMEYE ALINAN BELGELER			
BELGENİN ÇEŞİDİ	BELGEYİ VEREN KURUM	ÇALIŞMA SÜRELER	TARİH VE SAYISI
Kalfalık Belgesi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi		14/09/2009-62
Denklik Belgesi(artan)	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	1 Yıl 10 Ay 12 Gün	20/02/2009-38
SGK Hizmet Belgesi	Seferihisar Öğretmenevi	1 Yıl 2 Ay 26 Gün	19/09/2008-31/01/2010
SGK Hizmet Belgesi	E.T.İ.T. İnşaat	6 Ay	02/08/2010-31/01/2011
SGK Hizmet Belgesi	E.T.İ.T. İnşaat	4 Ay	01/02/2011-31/05/2011
SGK Hizmet Belgesi	İsad Gıda İnşaat	7 Ay	01/06/2011-31/12/2011
SGK Hizmet Belgesi	İsad Gıda İnşaat	6 Ay	01/01/2012-10/06/2012
SGK Hizmet Belgesi	İsad Gıda İnşaat	3 Ay 5 Gün	01/07/2012-05/10/2012
SGK Hizmet Belgesi+Bonservis	PRS Otel Turizm	3 Ay	10/10/2012-12/01/2013
TOPLAM : 5 yıl 6 Ay 13 Gün			
<p>3308 Sayılı kanun ile "Çıraklık ve Mesleki Eğitimde Belge ve Diplomalara Değerlendirme Yönetmeliği" gereğince yapılan değerlendirmeye göre ..... 'in Elektrik-Elektronik Teknolojisi Alanı Elektrik Tesisatları ve Pano Montajlığı meslek dalında Ustalık sınavları Ortak dersler, Dal meslek dersleri ve Pratik uygulama sınavına girmesi uygun görülmüştür.</p>			
..... Merkezi Müdürü		..... İl Millî Eğitim Müdürü a. Şube Müdürü	

Kaynak: <http://11eylul.meb.k12.tr/>

Çizelge 11: Denklik Belgesi(Kalfalık/Ustalık)Düzenlenenlere Ait Bilgi Formu

DENKLİK BELGESİ (KALFALIK/USTALIK) DÜZENLENENLERE AİT BİLGİ FORMU (EK-2)

İLÇESİ : SEFERİHİSAR

KURUMU : 11 EYLÜL MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

BELGE DÜZENLENEN KİŞİNİN						HANGİ SINAV/KURS İÇİN DÜZENLENDİĞİ		KANUN MADDESİ	DENKLİK BELGESİNİN	
S. NO	ADI SOYADI	BABA ADI	DOĞUM YERİ VE TARİHİ	MESLEK ALANI	MESLEK DALI	KALFALIK	USTALIK		TARİHİ	SAYISI
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

NOT: Ek-2 form'un onaylanmak üzere MESEM'ler tarafından İl Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderilen denklik belgeleriyle birlikte iletilmesi gerekmektedir.

KURUM AMİRİ

.....

Merkez Müdürü Kaynak: <http://11eylul.meb.k12.tr/>

ALTINCI BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde “3308 sayılı kanuna göre işyeri açacak olanlardan istenen ustalık belgesini, Mesleki Eğitim Merkezlerinde eğitim ve denklik yoluyla alanların karşılaştırmalı analizi ve işyeri açacak olanlar için denkliğin önemi” araştırmasının evreni, modeli, örnekleme ve veri toplama araçları hakkında açıklamalar yapılmıştır.

6.1. Araştırma Modeli

Araştırma için İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi’nden (Ek-7) eğitim ve denklik yoluyla kalfalık ve ustalık belgesi alan (Ek-1,2,3,4,5) 3923 kişinin durumu incelenmiştir. Denkliğin önemi hakkında ise Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi’nden belge alan 144 kişi ile şartları uygun olmadığı için belge alamayanlar ve İzmir iline bağlı Mesleki Eğitim Merkezi müdürleri ile görüşme tekniği yoluyla veriler toplanmıştır.(Güzelbahçe, Narlıdere, Urla, Menderes, Çeşme, Karaburun, Balçova ilçelerinde gelenler de bu araştırmaya dâhil edilmiştir.)

Ayrıca denkliğin önemi hakkında 719 kişi ile görüşme yapılmıştır, denklik konusunda Seferihisar, Urla, Narlıdere, Güzelbahçe’de bilgilendirme toplantıları yapıldığı görülmüştür.⁷⁷

“Bir araştırmada konuya ve araştırmayı yapanın ilgisine göre değişik yöntemler kullanılabilir... Araştırmacı bir yöntemi ağırlıklı olarak kullanabileceği gibi, çalışmasını birden fazla yönteme de dayandırabilir.”⁷⁸

“İstatistik yöntemi, genellikle rakamsal verilerin planlı şekilde toplanması, gruplandırılması, işlenmesi, yorumlanması ve tahmini konusundaki tekniklerle ilgilenir.”⁷⁹

“Görüşme toplumbilimcilerin sık sık başvurdukları bir tekniktir. Bilgi alınacak kişilerle karşılıklı konuşma şeklinde yapılır. Yüz yüze bir ilişkiye dayanması, verilerin

⁷⁷ http://www.seferihisar.com/haber-8171-insaat_iscisi%E2%80%99de_diploma_almak_zorunda.html (05/05/2014)

⁷⁸ Seyidoğlu, Halil,(2009) Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı (10.Baskı)İstanbul: Kurtiş Matbaacılık, s.61.

⁷⁹ Seyidoğlu, a.g.e.,s.33.

elde edilmesinde açıklık ve kesinlik kazandırır. Konuyu daha fazla aydınlatmak için yeni sorular sorma olanağı vardır. Bununla birlikte, kendisiyle görüşülen kişinin inanç, düşünce ve değer yargıları dolayısıyla sonuçlarda bir ölçüde sapma olasılığı ortaya çıkabilir.”⁸⁰

Bu araştırmada Mesleki Eğitim Merkezlerinde kalfalık, ustalık belgesi alanların tespitinde, istatistik analiz yöntemi kullanılmış araştırma bu yönüyle nicel bir araştırma özelliğini taşımaktadır, fakat denkliğin önemi konusunda görüşme tekniği kullanılmış bu özelliği ile de nitel bir araştırmadır.

6.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2012/2013 eğitim öğretim yılında, İzmir ilinde bulunan 17 Mesleki Eğitim Merkezi oluşturmaktadır. Süre olarak İzmir ilinde Mesleki Eğitim Merkezleri tarafından 2012/2013 eğitim öğretim yılında eğitim ve denklik yoluyla belge alanları kapsamaktadır. Ayrıca İşyeri açacak olanlar için denkliğin önemi konusunda Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi’nden denklik yoluyla belge alanlar ile şartları uygun olmadığı için belge alamayanlar ve İzmir iline bağlı Mesleki Eğitim Merkezi müdürlerini kapsamaktadır.

Bunalar; Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi, Bergama Mesleki Eğitim Merkezi, Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi, İzmir Mesleki Eğitim Merkezi, Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi, Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi, Dikili Mesleki Eğitim Merkezi, Gaziemir Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi), Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi, Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi, Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi, Menemen Erdiç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi, Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi, Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi, Tire Mesleki Eğitim Merkezi, Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi, Urla Mesleki Eğitim Merkezi (Urla ATL ve Çok Programlı Lise) dir.

Çalışmada İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi’nden eğitim ve denklik yoluyla kalfalık ve ustalık belgesi alan 3923 kişinin durumu hakkında MESEM’lerden veriler alınmıştır. Araştırmanın evrenini bu MESEM’ler oluşturmaktadır.

---

⁸⁰ Seyidoğlu, a.g.e.,s.39.

Araştırmanın örnekleme ise denklik yoluyla Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi'nden belge alanlar ile şartları uygun olmadığı için belge alamayanlar ve İzmir iline bağlı Mesleki Eğitim Merkezi müdürleri örnekleme oluşturmaktadır.

6.3. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak, İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi'nden eğitim ve denklik yoluyla, 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık ve ustalık belgesini alanların bay/bayan sayısı, mezuniyet durumları, yaş durumları, hangi meslek alanı ve dalında belge aldıkları ve 2012/2013 eğitim öğretim yılının hangi döneminde ve ne şekilde (denklik/eğitim) belge aldıkları, kurumlarda kalfalık ve ustalık belgesi almak için kaç sınavın açıldığı ve ustalık eğitim süresi olan iki (2) yıllık süreyi doldurup Mesleki Eğitim Merkezi'nde açılmayan kurslardan dolayı beş(5) yıllık süreyi bekleyen ustalık eğitimi öğrenci/kursiyer sayısını tespit etmek için; Mesleki Eğitim Merkezlerinin iş ve işlemlerini bilen yöneticilerin (Ek-8'e bkz.) görüşü alınarak veri toplama aracı formları hazırlanmıştır. Hazırlanan beş ayrı form ile veriler toplanmıştır. (Ek-1,2,3,4,5)

Mesleki Eğitim Merkezlerinden gelen verilerin dışında ayrıca denkliğin önemi hakkında görüşme tekniği ile meslek alanlarında çalışan, fakat belgesi olmayanları bilgilendirmek ve belgelendirmek için denkliğin önemi konusunda görüşme tekniği ile veriler toplanmıştır.⁸¹

⁸¹ Denklik İşlemlerini yürüten Mesleki Eğitim Merkezleri tarafından, 3308 sayılı kanun kapsamında olan meslek alanlarında, çalışanları belgelendirmek için belirli aralıklarla bilgilendirme toplantıları yapılmaktadır.

http://www.seferihisar.com/haber-8171-insaat_iscisi%E2%80%99de_diploma_almak_zorunda.html

6.4.Verilerin Çözümü ve Yorumu

Veri toplama işlemi tamamlandıktan sonra, verilerin analizinde İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi'nden gelen formlar incelenmiştir.

Mesleki Eğitim Merkezlerinden istenen veriler Microsoft Office Excel ortamında tablolara aktarılmıştır. Sayı ve yüzdeler değeri analiz edilmiştir.

Tablolara aktarılan verilerle;

- a) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesi alan bayanların kurumlara göre dağılımı gösterilmiştir.
- b) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesi alan erkeklerin kurumlara göre dağılımı gösterilmiştir.
- c) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesi alan bayanların kurumlara göre dağılımı gösterilmiştir.
- d) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesi alan erkeklerin kurumlara göre dağılımı gösterilmiştir.
- e) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini eğitime devam ederek alan bayan sayısı dağılımı gösterilmiştir.
- f) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini denklik yoluyla alan bayan sayısı dağılımı gösterilmiştir.
- g) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini eğitime devam ederek alan erkek sayısı dağılımı gösterilmiştir.
- h) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini denklik yoluyla alan erkek sayısı dağılımı gösterilmiştir.
- i) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini eğitime devam ederek alan bayan sayısı dağılımı gösterilmiştir.
- j) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini denklik yoluyla alan bayan sayısı dağılımı gösterilmiştir.
- k) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini eğitime devam ederek alan erkek sayısı dağılımı gösterilmiştir.
- l) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini denklik yoluyla alan erkek sayısı dağılımı gösterilmiştir.
- m) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini alan bayanların yaşlarıyla ilgili sayı dağılımı gösterilmiştir.

- n) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini alan erkeklerin yaşlarıyla ilgili sayı dağılımı gösterilmiştir.
- o) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini alan bayanların yaşlarıyla ilgili sayı dağılımı gösterilmiştir.
- p) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini alan erkeklerin yaşlarıyla ilgili sayı dağılımı gösterilmiştir.
- q) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini alan bayanların öğrenin durumları ile ilgili sayı dağılımı gösterilmiştir.
- r) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini alan erkeklerin öğrenin durumları ile ilgili sayı dağılımı gösterilmiştir.
- s) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini alan bayanların öğrenin durumları ile ilgili sayı dağılımı gösterilmiştir.
- t) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini alan erkeklerin öğrenin durumları ile ilgili sayı dağılımı gösterilmiştir.
- u) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini alan bayanların meslek alanlarına göre sayı dağılımı gösterilmiştir.
- v) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesini alan erkeklerin meslek alanlarına göre sayı dağılımı gösterilmiştir.
- w) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini alan bayanların meslek alanlarına göre sayı dağılımı gösterilmiştir.
- x) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesini alan erkeklerin meslek alanlarına göre sayı dağılımı gösterilmiştir.
- y) 2012/2013 eğitim öğretim yılında ustalık belgesi almak için kurumlarda açılan sınav sayısı ve kurumlara göre dağılımı gösterilmiştir.
- z) 2012/2013 eğitim öğretim yılında kalfalık belgesi almak için kurumlarda açılan sınav sayısı ve kurumlara göre dağılımı gösterilmiştir.
- aa) Kurumlarda açılmayan kurslardan dolayı 5 yıllık süreyi bekleyen ustalık eğitimi kursiyer/öğrenci sayısı gösterilmiştir.

Kalfalık belgesi alan 2213 erkekten 1389 kişinin eğitim ve 824 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Kalfalık belgesi alanların toplamına bakıldığında (bayan/erkek) 2617 kişinin, 1627 kişinin eğitim yoluyla, 990 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Ustalık belgesi alan 326 bayandan, 108 kişinin eğitim ve 218 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Ustalık belgesi alan 980 erkekten, 295 kişinin eğitim ve 685 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Ustalık belgesi alanların toplamına bakıldığında (bayan/erkek) 1306 kişinin,403 kişinin eğitim yoluyla,903 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Toplanan verilerden çıkan sonuçlara bakıldığında kalfalık ve ustalık belgesi alan 3923 kişiden eğitim yoluyla belge alanların sayısı 2030 ve denklik yoluyla belge alanların sayısı ise 1893 kişidir.

Kalfalık belgesi alanlara bakıldığında bayanlardan 166 kişi, erkeklerden ise 990 kişi denklik yoluyla belge almıştır. Eğitim yoluyla belge alanlara bakıldığında bayanlardan 238 kişi erkeklerden 1627 kişi belge almıştır. Yüzde olarak bakıldığında %37,83 denklik yoluyla %62,17 eğitim yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Ustalık belgesi alanlara bakıldığında bayanlardan 218 kişi, erkeklerden ise 685 kişi denklik yoluyla belge almıştır. Yüzde olarak bakıldığında %69,14 denklik yoluyla %30,86 eğitim yoluyla belge aldığı görülmüştür.

YEDİNCİ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

7.1.Kalfalık Belgesini eğitim ve denklik yoluyla alanlar ile ilgili bulgular ve yorumlar,

İzmir ilindeki 17 Mesleki Eğitim Merkezi'nden, 2012/2013 eğitim öğretim yılında, gelen verilere dayanarak analizler ortaya çıkartılmıştır.(Ek-7)

Tablo 5: Kalfalık Belgesi Alanların Sayısı ve Kurumlara Göre Dağılımı,

İZMİR İLİNDEKİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE 2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA KALFALIK BELGESİ ALANLARIN KURUMLARA GÖRE DAĞILIMI		Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Çiğli - Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdinç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	
<u>KALFALIK BELGESİ ALAN BAYAN SAYISI</u>																			TOPLAM
2012/2013	EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI	5	14	2	115	2	0	4	20	1	8	3	29	3	5	10	10	7	238
	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI	1	3	1	75	4	3	0	0	7	1	7	40	1	2	15	3	3	166
	EĞİTİM +DENKLİK TOPLAMI	6	17	3	190	6	3	4	20	8	9	10	69	4	7	25	13	10	404
<u>KALFALIK BELGESİ ALAN ERKEK SAYISI</u>																			
2012/2013	EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI	32	62	24	630	12	115	13	29	26	84	25	82	82	16	54	79	24	1389
	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI	4	26	14	375	19	45	5	0	67	46	5	66	20	33	29	45	25	824
	EĞİTİM +DENKLİK TOPLAMI	36	88	38	1005	31	160	18	29	93	130	30	148	102	49	83	124	49	2213
2012/2013	EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR GENEL TOPLAM(BAYAN+ERKEK)	37	76	26	745	14	115	17	49	27	92	28	111	85	21	64	89	31	1627
	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR GENEL TOPLAM (BAYAN+ERKEK)	5	29	15	450	23	48	5	0	74	47	12	106	21	35	44	48	28	990
	EĞİTİM +DENKLİK TOPLAMI (BAYAN+ERKEK)	42	105	41	1195	37	163	22	49	101	139	40	217	106	56	108	137	59	2617

7.1.1.Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların sayısı ve karşılaştırmalı analizi.

1. Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alan bayan sayısı 238 kişidir.
2. Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alan erkek sayısı 1389 kişidir.
3. Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alan bayan/erkek sayısı 1627 kişidir.
4. Denklik yoluyla kalfalık belgesi alan bayan sayısı 166 kişidir.
5. Denklik yoluyla kalfalık belgesi alan erkek sayısı 824 kişidir.
6. Denklik yoluyla kalfalık belgesi alan bayan/erkek sayısı 990 kişidir.
7. Eğitim ve denklik yoluyla kalfalık belgesi alan bayan sayısı 404 kişidir.
8. Eğitim ve denklik yoluyla kalfalık belgesi alan erkek sayısı 2213 kişidir.
9. Eğitim ve denklik yoluyla kalfalık belgesi alan erkek/bayan sayısı 2617 kişidir.

Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alanlara bakıldığında bayanların %14,62 si erkeklerin ise %85,17 si bu yolla belge almıştır.

Denklik yoluyla kalfalık belgesi alanlara bakıldığında bayanların %16,76 sı erkelerin ise %83,23'ü bu yolla belge almıştır.

Eğitim ve denklik yoluyla kalfalık belgesi alan bayanlara bakıldığında toplam belge alanların %15,43'ünü oluşturmaktadır.

Eğitim ve denklik yoluyla kalfalık belgesi alan erkeklere bakıldığında toplam belge alanların %84,56' sini oluşturmaktadır.

Kalfalık belgesi alanlara bakıldığında bayarlardan 166 kişi, erkeklerden ise 824 kişi denklik yoluyla belge almıştır. Eğitim yoluyla belge alanlara bakıldığında bayarlardan 238 kişi erkeklerden 1389 kişi belge almıştır. Yüzde olarak bakıldığında %37,83 denklik yoluyla %62,17 eğitim yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Kurumlardan kalfalık belgesi alanlar incelendiğinde, en fazla kalfalık belgesi veren beş kurum,İzmir Mesleki Eğitim Merkezinden 1195 kişi, Menemen Erdiñ - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezinden 217 kişi, Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezinden 163 kişi, Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezinden 139 kişi, Torbalı Mesleki Eğitim Merkezinden 137 kişiye belge vermişlerdir.

7.1.2.Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların yaş durumları ve karşılaştırmalı analizi.

Tablo 6: Kalfalık Belgesi Alanların Yaş Durumları ve Kurumlara Göre Dağılımı,

İZMİR İLİNDEKİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE 2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA KALFALIK BELGESİ ALANLARIN YAŞ ORTALAMALARI		20-29 YAŞ ARASI	30-39 YAŞ ARASI	40-49 YAŞ ARASI	50-100 YAŞ ARASI	YAŞIBELLI OLMAYAN (YBO)	ERKEK YAŞ ARALIĞI TOPLAMI	20-29 YAŞ ARASI	30-39 YAŞ ARASI	40-49 YAŞ ARASI	50-100 YAŞ ARASI	YAŞIBELLI OLMAYAN (YBO)	BAYAN YAŞ ARALIĞI TOPLAMI	ERKEK/BAYAN YAŞ ARALIĞI TOPLAMI	
		ERKEK							BAYAN						
KURUMLAR	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	32	3		1		36	5	1				6	42	
	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	63	20	5			88	13	3	1			17	105	
	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	25	6	7			38	2	1				3	41	
	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	880	107	12	6		1005	173	13	3	1		190	1195	
	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	12	12	7			31	2	4				6	37	
	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	115	36	9			160		3				3	163	
	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	13	4	1			18	4					4	22	
	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	29					29	20						20	49
	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	33	39	21			93	4	2	2				8	101
	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	93	21	16			130	8		1				9	139
	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	26	3	1			30	1	4	3	2			10	40
	Menemen Erdiñç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	89	38	18	3		148	27	17	20	5			69	217
	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	85	7	9	1		102	3		1				4	106
	Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	16	23	9	1		49	4	2	1				7	56
	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	56	17	9	1		83	10	6	9				25	108
Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	116	7	1			124	12	1					13	137	
Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	26	9	14			49	7		3				10	59	
TOPLAMLAR		1709	352	139	13	0	2213	295	57	44	8		404	2617	
YÜZDELİK ORANLARI		77,23	15,91	6,28	0,59	-	100,00	73,02	14,11	10,89	1,98	-	100,00		
ERKEK + BAYAN YÜZDELİK ORANLARI		76,58	15,63	6,99	0,80	-	100								

Kalfalık belgesi alanların yaş durumları ve kurumlara göre dağılımı incelendiğinde,(Tablo 6'ya bkz.)

1.Kalfalık belgesi alan 2617 kişinin durumu incelendiğinde 2213 erkek, 404 bayan bu belgeyi almıştır.

2.17-29 yaş arası kalfalık belgesi alan erkeklerin sayısı 1709 dur. Toplam sayıya oranı ise %76,23 tür.

3.30-39 yaş arası kalfalık belgesi alan erkeklerin sayısı 352 dir. Toplam sayıya oranı ise %15,91 dir.

4.40-49 yaş arası kalfalık belgesi alan erkeklerin sayısı 139 dur. Toplam sayıya oranı ise %6,28 dir.

5.50-100 yaş arası kalfalık belgesi alan erkeklerin sayısı 13 tür. Toplam sayıya oranı ise % 0,59 dur.

6.17-29 yaş arası kalfalık belgesi alan bayanların sayısı 295 tır.Toplam sayıya oranı ise % 73,02 dir.

7. 30-39 yaş arası kalfalık belgesi alan bayanların sayısı 57 dir.Toplam sayıya oranı ise % 14,11 dir.

8. 40-49 yaş arası kalfalık belgesi alan bayanların sayısı 44 dur. Toplam sayıya oranı ise % 10,89 dur.

9.50-100 yaş arası kalfalık belgesi alan bayanların sayısı 8 dir. Toplam sayıya oranı ise % 1,98 dir.

Kalfalık belgesi alanlara genel olarak bakıldığında belge alanların %76,58 i 17-29 yaş sınırı arasında,%15,63'ü 30-39 yaş sınırı arasında, %6,99 40-49 yaş sınırı arasında, %0,80'i 50-100 yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %77,23'ü 17-29 yaş sınırı arasında iken bayanların %73,02'si 17-29 yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %15,91'i 30-39 yaş sınırı arsında iken bayanların %14,11'i 30-39 yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %6,28'i 40-49 yaş sınırı arsında iken bayanların %10,89'ü 40-49 yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %0,59'u 50-100 yaş sınırı arsında iken bayanların %1,98'i 50-100 yaş sınırı arasındadır.

Belge alanlar incelendiğinde daha çok 17-29 yaş sınırı arasında olanlar belge almaya daha çok istekli görünmektedirler. Yaş ilerledikçe belge almak isteyenlerin sayısı düşmüştür.

7.1.3.Eğitime devam ederek kalfalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların öğrenim durumları ve karşılaştırmalı analizi

Tablo 7: Kalfalık Belgesi Alanların Öğrenim Durumları ve Kurumlara Göre Dağılımı,

İZMİR İLİNDEKİ MESLEKİ EĞTİM MERKEZLERİNDE 2012/2013 EĞTİM ÖĞRETİM YILINDA KALFALIK BELGESİ ALANLARIN EĞTİM DURUMLARI		İLKOKUL					İLKOKUL					ERKEK+BAYAN
		ORTAOKUL	LİSE	ÜNİVERSİTE	MEZUNİYET DURUMU	ERKEK SAYISI	ORTAOKUL	LİSE	ÜNİVERSİTE	MEZUNİYET DURUMU	BAYAN SAYISI	TOPLAM SAYI
		ERKEK					BAYAN					TOPLAM
KURUMLAR	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	36				36	5	1			6	42
	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	80	8			88	16	1			17	105
	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	29	9			38	1	2			3	41
	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	762	224	19		1005	151	35	4		190	1195
	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	23	8			31	5	1			6	37
	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	154	6			160	3				3	163
	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	15	3			18	3	1			4	22
	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	29				29	20				20	49
	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	56	37			93	2	6			8	101
	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	117	3		10	130	9				9	139
	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	27	3			30	1	8	1		10	40
	Menemen Erdiñ - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	115	32	1		148	40	25	4		69	217
	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	95	7			102	3	1			4	106
	Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	47	2			49	4	3			7	56
	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	70	11	2		83	22	3			25	108
	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	121	3			124	11	2			13	137
Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	47	2			49	10				10	59	
TOPLAMLAR		1823	358	22	10	2213	306	89	9		404	2617
YÜZDELİK ORANLARI		82,38	16,18	0,99	0,45	100,00	75,74	22,03	2,23	-	100,00	
ERKEK + BAYAN YÜZDELİK ORANLARI		81,35	17,08	1,18	0,38	100						

Kalfalık belgesi alanların öğrenim durumları ve kurumlara göre dağılımı incelendiğinde,(Tablo 7'ye bkz.)

2012/2013 eğitim öğretim yılında İzmir ilinde Kalfalık belgesi alanlar incelendiğinde, belge alanların %81,35'i İlkokul/Ortaokul/İlköğretim okulunu bitirenlerden oluşmaktadır.%17,08'i Lise mezunudur.%1,18'i Üniversite mezunudur.%0,38'in mezuniyet durumu belirtilmemiştir.

Erkeklerden %82,38'i İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunu iken, bayanların %75,74'ü İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunudur. Erkeklerden %16,18'i lise mezunu iken, bayanlardan %22,03'ü lise mezunudur. Erkeklerden %0,99'u üniversite mezunu iken bayanlardan %2,23'ü üniversite mezunudur.

Belge alanlar incelendiğinde daha çok İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunu olanlar Mesleki Eğitim Merkezlerinden belge almışlardır.

7.2.Ustalık Belgesini eğitim ve denklik yoluyla alanlar ile ilgili bulgular ve yorumlar.

İzmir ilindeki 17 Mesleki Eğitim Merkezi'nden, 2012/2013 eğitim öğretim yılında, gelen verilere dayanarak analizler ortaya çıkartılmıştır.(Ek-7)

7.2.1.Eğitime devam ederek ustalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların sayısı ve karşılaştırmalı analizi.

Eğitime devam ederek ustalık belgesi alan bayan sayısı 108 kişidir. Eğitime devam ederek ustalık belgesi alan erkek sayısı 295 kişidir. Eğitime devam ederek ustalık belgesi alan bayan/erkek sayısı 403 kişidir.

Denklik yoluyla ustalık belgesi alan bayan sayısı 218 kişidir. Denklik yoluyla ustalık belgesi alan erkek sayısı 685 kişidir. Denklik yoluyla ustalık belgesi alan bayan/erkek sayısı 903 kişidir.

Eğitim ve denklik yoluyla ustalık belgesi alan bayan sayısı 326 kişidir. Eğitim ve denklik yoluyla ustalık belgesi alan erkek sayısı 980 kişidir. Denklik yoluyla ustalık belgesi alan bayan/erkek sayısı 1306 kişidir. (Tablo 8'e bkz.)

Tablo 8: Ustalık Belgesi Alanların Sayısı ve Kurumlara Göre Dağılımı,

İZMİR İLİNDEKİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE 2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA USTALIK BELGESİ ALANLARIN KURUMLARA GÖRE DAĞILIMI		Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaztemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdiñç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	TOPLAM	
		-																		
<u>USTALIK BELGESİ ALAN BAYAN SAYISI</u>		-																		
2012/2013	EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI	1	10	2	32	0	1	0	4	0	2	0	41	4	5	2	4	0	108	
	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI	0	2	0	154	2	8	2	0	4	3	4	16	0	0	7	13	3	218	
	EĞİTİM +DENKLİK TOPLAMI	1	12	2	186	2	9	2	4	4	5	4	57	4	5	9	17	3	326	
<u>USTALIK BELGESİ ALAN ERKEK SAYISI</u>		-																		
2012/2013	EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI	17	33	14	37	1	29	7	3	0	22	9	44	37	4	18	20	0	295	
	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI	2	17	10	283	18	30	6	0	69	34	2	35	26	39	27	61	26	685	
	EĞİTİM +DENKLİK TOPLAMI	19	50	24	320	19	59	13	3	69	56	11	79	63	43	45	81	26	980	
2012/2013	EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR GENEL TOPLAM (BAYAN+ERKEK)	18	43	16	69	1	30	7	7	0	24	9	85	41	9	20	24	0	403	
	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR GENEL TOPLAM (BAYAN+ERKEK)	2	19	10	437	20	38	8	0	73	37	6	51	26	39	34	74	29	903	
	EĞİTİM +DENKLİK TOPLAMI (BAYAN+ERKEK)	20	62	26	506	21	68	15	7	73	61	15	136	67	48	54	98	29	1306	

Eğitime devam ederek ustalık belgesi alanlara bakıldığında bayanların %26,79'u erkeklerin ise %73,20'si bu yolla belge almıştır.

Denklik yoluyla ustalık belgesi alanlara bakıldığına bayanların %24,14'ü erkelerin ise %75,85'i bu yolla belge almıştır.

Eğitim ve denklik yoluyla kalfalık belgesi alan bayanlara bakıldığında toplam belge alanların %24,96'sini oluşturmaktadır.

Eğitim ve denklik yoluyla kalfalık belgesi alan erkeklere bakıldığında toplam belge alanların %75,03'ünü oluşturmaktadır.

2012/2013 eğitim oğretim yılında ustalık belgesini mesleki eğitim merkezlerinde alanların sayısına bakıldığında 1306 kişidir. Belge alan bayan sayısı 326'dır. Belge alan erkek sayısı ise 980'dir. Denklik yoluyla belge alan bayan sayısı 218'dir. Denklik yoluyla belge alan erkek sayısı 685'dir. Eğitim yoluyla belge alan bayan sayısı 108'dir. Eğitim yoluyla belge alan erkek sayısı 295'dir. Eğitime devam erek belge alanların sayısı 403'tür. Denklik yoluyla belge alanların sayısı ise 903'tür.

Ustalık belgesi alan 1306 kişinin durumu incelendiğinde eğitim yoluyla belge alanların sayısının 403'tür. Denklik yoluyla belge alanların sayısı ise 903'tür. Yüzde olarak bakıldığında %69,14'ü denklik yoluyla %30,85'i eğitim yoluyla belge aldığı görölmüştür.

Kalfalık belgesi alanlarla karşılaştırıldığında kalfalık belgesi alanların %37,83 denklik yoluyla %62,17 eğitim yoluyla belge aldığı görölmüştür. Ustalık belgesinde bu oran denklikte %69,14 eğitimde ise %30,85 tir. Ustalık belgesi alımında denklik yoluyla belge alanların sayısı kalfalık belgesi alanlara göre %31,31 daha fazladır.

7.2.2. Eğitime Devam Ederek Ustalık Belgesi Alanlar ile Denklik Yoluyla Belge Alanların Yaş Durumları ve Karşılaştırmalı Analizi.

Tablo 9: Ustalık Belgesi Alanların Yaş Durumları ve Kurumlara Göre Dağılımı,

İZMİR İLİNDEKİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE 2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA USTALIK BELGESİ ALANLARIN YAŞ ORTALAMALARI		20-29 YAŞ ARASI	30-39 YAŞ ARASI	40-49 YAŞ ARASI	50-100 YAŞ ARASI	YAŞI BELLİ OLMAYAN (YBO)	ERKEK YAŞ ARALIĞI TOPLAMI	20-29 YAŞ ARASI	30-39 YAŞ ARASI	40-49 YAŞ ARASI	50-100 YAŞ ARASI	YAŞI BELLİ OLMAYAN (YBO)	BAYAN YAŞ ARALIĞI TOPLAMI	ERKEK/BAYAN YAŞ ARALIĞI TOPLAMI
		ERKEK						BAYAN						TOPLAM
KURUMLAR	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	17	2				19	1					1	20
	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	30	9	11			50	6	4	2			12	62
	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	10	12	2			24	1	1				2	26
	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	188	113	17	2		320	82	91	11	2		186	506
	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	5	6	6	2		19		2				2	21
	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	21	34	4			59		7	2			9	68
	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	8	2	3			13		1		1		2	15
	Gaziemir Mesleki Eğitim Merkezi (Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	2		1			3	4					4	7
	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	4	16	28	3	18	69	1	2	1			4	73
	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	13	28	14	1		56	2	2	1			5	61
	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	8	3				11			2	2		4	15
	Menemen Erdiñ - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	28	31	16	4		79	20	16	19	2		57	136
	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	39	18	6			63	4					4	67
	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi		1	27	15		43		3	2			5	48
	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	21	11	11	2		45	3	2	4			9	54
	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	72	6	3			81	13	4				17	98
Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	3	18	5			26	3					3	29	
TOPLAMLAR		469	310	154	29	18	980	140	135	44	7		326	1306
YÜZDELİK ORANLARI		47,86	31,63	15,71	2,96	1,84	100,00	42,94	41,41	13,50	2,15	-	100,00	
ERKEK + BAYAN YÜZDELİK ORANLARI		46,63	34,07	15,16	2,76	1,38	100							

Ustalık belgesi alanların yaş durumları ve kurumlara göre dağılımı incelendiğinde,(Tablo 9'a bkz.)

Ustalık belgesi alan kişilerin durumu incelendiğinde 980'ni erkek, 326'sı bayan olmak üzere 1306 kişi ustalık belgesi almıştır.20-29 yaş arası ustalık belgesi alan erkeklerin sayısı 469 dur. Toplam sayıya oranı ise %47,86 dır.30-39 yaş arası ustalık belgesi alan erkeklerin sayısı 310 dur. Toplam sayıya oranı ise %31,63 tür. 40-49 yaş arası ustalık belgesi alan erkeklerin sayısı 154 tür. Toplam sayıya oranı ise %15,71dir. 50-100 yaş arası ustalık belgesi alan erkeklerin sayısı 29 dur. Toplam sayıya oranı ise % 2,96 dır. 20-29 yaş arası ustalık belgesi alan bayanların sayısı 140 tır. Toplam sayıya oranı ise % 42,94 dür. 30-39 yaş arası ustalık belgesi alan bayanların sayısı 135 tır. Toplam sayıya oranı ise % 41,41 dır.40-49 yaş arası ustalık belgesi alan bayanların sayısı 44 dur. Toplam sayıya oranı ise % 13,50 dır.50-100 yaş arası ustalık belgesi alan bayanların sayısı 7 dir. Toplam sayıya oranı ise % 2,15 dır.

Ustalık belgesi alanlara genel olarak bakıldığında belge alanların %46,63'ü 20-29 yaş sınırı arasında,%34,07'si 30-39 yaş sınırı arasında, %15,16 'sı 40-49 yaş sınırı arasında, %2,76'sı 50-100 yaş sınırı arasında, % 1,38'inin yaşı kayıtlarda rastlanılmamıştır.

Erkeklerin %47,63'ü 20-29 yaş sınırı arasında iken bayanların %42,94'ü bu yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %31,63'ü 30-39 yaş sınırı arsında iken bayanların %41,41'i bu yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %15,71'i 40-49 yaş sınırı arsıda iken bayanların %13,50'si bu yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %2,96'sı 50-100 yaş sınırı arsında iken bayanların %2,15'i bu yaş sınırı arasındadır.

Kurumlarda ustalık belgesi alanlar incelendiğinde daha çok 20-29 yaş sınırı arasında olanlar (%46,63) ve 30-39 yaş arasında olanlar (%34,07) belge almaya daha çok istekli görünmektedirler. Yaş ilerledikçe belge almak isteyenlerin sayısı düşmüştür.

7.2.3.Eğitime devam ederek ustalık belgesi alanlar ile denklik yoluyla belge alanların öğrenim durumları ve karşılaştırmalı analizi.

Tablo 10:Ustalık Belgesi Alanların Öğrenim Durumları ve Kurumlara Göre Dağılımı,

İZMİR İLİNDEKİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE 2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA USTALIK BELGESİ ALANLARIN EĞİTİM DURUMLARI		İLKOKUL ORTAOKUL İLKÖĞRETİM	LİSE	ÜNİVERSİTE	MEZUNİYET DURUMU BELLİ OLMAYAN	ERKEK SAYISI	İLKOKUL ORTAOKUL İLKÖĞRETİM	LİSE	ÜNİVERSİTE	MEZUNİYET DURUMU BELLİ OLMAYAN	BAYAN SAYISI	ERKEK+BAYAN TOPLAM SAYI
		ERKEK					BAYAN					TOPLAM
KURUMLAR	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	18	1			19	1				1	20
	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	47	3			50	10	2			12	62
	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	14	9	1		24	1	1			2	26
	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	143	48	50	79	320	53	37	96		186	506
	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	11	7	1		19	2				2	21
	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	34	17	8		59	4	3	2		9	68
	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	9	4			13	1	1			2	15
	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	3				3	4				4	7
	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	27	36	6		69	2	2			4	73
	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	34	5	12	5	56	3		2		5	61
	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	9	1		1	11		4			4	15
	Menemen Erdinç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	54	21	4		79	33	20	4		57	136
	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	50	13			63	4				4	67
	Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	43				43	5				5	48
	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	39	4	2		45	8	1			9	54
	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	78	3			81	14	2		1	17	98
Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	22	4			26	3				3	29	
TOPLAMLAR		635	176	84	85	980	148	73	104	1	326	1306
YÜZDELİK ORANLARI		64,80	17,96	8,57	8,67	100,00	45,40	22,39	31,90	0,31	100,00	
ERKEK + BAYAN YÜZDELİK ORANLARI		59,95	19,07	14,40	6,58	100						

Ustalık belgesi alanların öğrenim durumları ve kurumlara göre dağılımı incelendiğinde,(Tablo 10'a bkz.)

2012/2013 eğitim öğretim yılında İzmir ilinde ustalık belgesi alanlar incelendiğinde, belge alanların %59,95'i İlkokul/Ortaokul/İlköğretim okulunu bitirenlerden oluşmaktadır.%19,07'si lise mezunudur.%14,40'kı Üniversite mezunudur.%6,58'inin mezuniyet durumu belirtilmemiştir.

Ustalık belgesi alan erkeklerden %64,80'ni İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunu iken, bayanların %45,40'kı İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunudur. Erkeklerden % 17,96'sı lise mezunu iken, bayanlardan %22,39'ü lise mezunudur. Erkeklerden %8,57'si üniversite mezunu iken bayanlardan %31,90'nı üniversite mezunudur.

Belge alanlar incelendiğinde daha çok İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunu olanlar (%59,95) Mesleki Eğitim Merkezlerinden belge almışlardır.

Kalfalık belgesi alanlara bakıldığında erkeklerden %82,38'i İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunu iken, ustalık belgesi alanlardan %64,80'ni İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunudur. Kalfalık belgesi alanlara bakıldığında erkeklerden % 16,18'i lise mezunu iken, ustalık belgesi alanlardan %17,96'sı lise mezunudur. Kalfalık belgesi alanlara bakıldığında erkeklerden %0,99'u üniversite mezunu iken, ustalık belgesi alanlardan %8,57'si üniversite mezunudur.

Kalfalık belgesi alanlara bakıldığında bayanlardan %75,74'ü İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunu iken, ustalık belgesi alanlardan %45'i İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunudur. Kalfalık belgesi alanlara bakıldığında bayanlardan % 22,03'ü lise mezunu iken, ustalık belgesi alanlardan %22,39'u lise mezunudur. Kalfalık belgesi alanlara bakıldığında bayanlardan %1,18'i üniversite mezunu iken, ustalık belgesi alanlardan %31,90'nı üniversite mezunudur.

Genel olarak incelendiğinde kalfalık belgesi alan üniversite mezunu bayanların oranı %2,23 iken, ustalık belgesinde bu oran %31,90 dır.

7.3.Kalfalık Belgesi Alanların Meslek Alanlarına Göre Dağılımı ve Karşılaştırmalı Analizi.

Kalfalık belgesi alan bayan ve erkeklerin meslek alanlarına göre dağılımını görmek için, (Ek-12'ye Bkz.)

Tablo 11: Kalfalık Belgesi Alan Bayanların Meslek Alanlarına Göre Dağılımı ve Karşılaştırmalı Analizi.

MESLEK ALANLARI	BAYAN	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdiñç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbali Mesleki Eğitim Merkezi	Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI	% ORANLARI
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	BAYAN	4	12	2	150	2	2	4	8	2	4	1	23	4	7	7	12	7	251	62,13
Yiyecek İçecek Hizmetleri	BAYAN				22	4	1			1	3	2	1			3	1	3	41	10,15
El Sanatları Teknolojisi	BAYAN		1		8		1					2	5						17	4,21
Pazarlama ve Perakende	BAYAN		2						10		1					4			17	4,21
Giyim Üretim Teknolojisi	BAYAN		4		5		1					4				2			16	3,96
Fotoğrafçılık	BAYAN		1							2		1							4	0,99
Tekstil Teknolojisi	BAYAN				4														4	0,99
Makine Teknolojisi	BAYAN									3									3	0,74
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	BAYAN												3						3	0,74
Elektrik-Elektronik Teknolojisi	BAYAN																1		1	0,25
Konaklama ve Seyahat	BAYAN	1																	1	0,25
Plastik Teknolojisi	BAYAN															1			1	0,25
Seramik ve Cam Teknolojisi	BAYAN				1														1	0,25
Meslek Alanı Belirtilmeyenler																			44	10,89
KALFALIK BELGESİ ALAN BAYAN SAYISI																			404	100

Kalfalık belgesi alan bayanların meslek alanlarına göre dağılımı incelendiğinde 31 meslek alanından sadece 13 meslek alanında belge aldıkları görülmektedir. 2012/2013 eğitim öğretim yılında 18 meslek alanında belgenin alınmadığı ortaya çıkmıştır. Bayanların %62,13'ü Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında, %10,15'i Yiyecek İçecek Hizmetleri melek alanında %4,21'i El Sanatları Teknolojisi meslek alanında %4,21'i Pazarlama ve Perakende meslek alanında %3,96 'sı Giyim Üretim Teknolojisi meslek alanından, %0,99'u Fotoğrafçılık meslek alanında, %0,99'u Tekstil Teknolojisi meslek alanında, %0,74'ü Makine Teknolojisi meslek alanında, %0,74'ü Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme meslek alanında, %0,25'i Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanında,%0,25'i Konaklama ve Seyahat meslek alanında,%0,25'i Plastik Teknolojisi meslek alanında, %0,25'i Seramik ve Cam Teknolojisi meslek alanında kalfalık belgesi almışlardır.

Bayanların çoğu (%62,13'ü) Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında belge almıştır. Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanında bu oran %10,15 tır. Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme, Elektrik-Elektronik Teknolojisi, Makine Teknolojisi meslek alanlarından da belge alan bayanlar olmuştur.

Tablo 12: Kalfalık Belgesi Alan Erkeklerin Meslek Alanlarına Göre Dağılımı ve Karşılaştırmalı Analizi.

MESLEK ALANLARI	BAY	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdiñç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI	% Oranları
Motorlu Araçlar Teknolojisi	BAY	13	24	5	165	7	3	3	2	32	9	5	16	16	9	14	26	15	364	16,45
Makine Teknolojisi	BAY	1	7		170		88	1		9	33	2	13	11	1	1	12	6	355	16,04
Yiyecek İçecek Hizmetleri	BAY	3	13	5	164	7	8	3		13	36	6	12	13	14	20	10	4	331	14,96
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	BAY	7	15	7	149	3		3	18	1	6	9	39	23	5	16	15	7	323	14,60
Elektrik-Elektronik Teknolojisi	BAY	7	17	7	109	3	20	4	9	3	20	3	24	18	9	12	16	9	290	13,10
Metal Teknolojisi	BAY	3	1	9	19		38			9	19	1	11	5	1	6	16		138	6,24
Ahşap Teknolojisi	BAY	1	1	1	20	3			1	10		4	5	3	1	5	16	5	76	3,43
Pazarlama ve Perakende	BAY	1	1	1	32	2	1		1	2						7			48	2,17
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	BAY				24	1				2				5	4		4	1	41	1,85
İnşaat Teknolojisi	BAY		1		13	3		3					2	1	2	1	2		28	1,27
Metalürji Teknolojisi	BAY				20						6								26	1,17
Ayakkabı ve Saraciyeye Teknolojisi	BAY				25														25	1,13
Kuyumculuk Teknolojisi	BAY		1		18								1	1					21	0,95

Tablo 12'nin devamı,

MESLEK ALANLARI	BAY	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdiñç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI	% Oranları
Plastik Teknolojisi	BAY				19					1									20	0,90
Soğutma ve İklimlendirme	BAY				13					1	1				2	1		1	19	0,86
Matbaa	BAY		1		5					5				1					12	0,54
Döşemecilik	BAY				5					5				1					11	0,50
Fotoğrafçılık	BAY		2	2	2			1					1						8	0,36
Bahçecilik	BAY	1		1	2								1	1	1				7	0,32
Bilişim Teknolojileri	BAY		1		3								1	1		1			7	0,32
Gıda Teknolojisi	BAY													1		3	3		7	0,32
Giyim Üretim Teknolojisi	BAY				3											1	1		5	0,23
Reklam Tabelacılığı	BAY				1						1						1		3	0,14
Tekstil Teknolojisi	BAY				2													1	3	0,14
Konaklama ve Seyahat	BAY					2													2	0,09
Kuru Temizlemecilik	BAY				2														2	0,09
El Sanatları Teknolojisi	BAY												1						1	0,05
Gemi Yapımı	BAY													1					1	0,05
Meslek Alanı Belirtilmeyenler																			39	1,76
KALFALIK BELGESİ ALAN ERKEK SAYISI																			2213	100,00

2012/2013 Eğitim öğretim yılında kalfalık belgesi alan erkeklerin meslek alanlarına göre dağılımı incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Motorlu Araçlar Teknolojisi meslek alanında %16,45, Makine Teknolojisi meslek alanında %16,04, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanında %14,96, Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında %14,60, Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanında %13,10, Metal Teknolojisi meslek alanında %6,24, Ahşap Teknolojisi meslek alanında 3,43, Pazarlama ve Perakende meslek alanında %2,17, Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme meslek alanında %1,85, İnşaat Teknolojisi meslek alanında %1,27, Metalürji Teknolojisi meslek alanında % 1,17, Ayakkabı ve Saraciyeye Teknolojisi meslek alanında %1,13, Kuyumculuk Teknolojisi meslek alanında %0,95, Plastik Teknolojisi meslek alanında %0,90, Soğutma ve İklimlendirme meslek alanında %0,86, Matbaa meslek alanında %0,54, Döşemecilik meslek alanında %0,50, Fotoğrafçılık meslek alanında %0,36, Bahçecilik meslek alanında %0,32, Bilişim Teknolojileri meslek alanında %0,32, Gıda Teknolojisi meslek alanında %0,32, Giyim Üretim Teknolojisi meslek alanında %0,23, Reklam Tabelacılığı meslek alanında %0,14, Tekstil Teknolojisi meslek alanında %0,14, Konaklama ve Seyahat meslek alanında %0,09, Kuru Temizlemecilik meslek alanında %0,09, El Sanatları Teknolojisi meslek alanında %0,05, Gemi Yapımı meslek alanında %0,05 oranında, erkekler kalfalık belgesi alınmışlardır.

En fazla kalfalık belgesi alınan 5 meslek alanı Motorlu Taşıtlar Teknolojisi meslek alanı, Makine Teknolojisi meslek alanı, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı, Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı, Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanıdır,

Bayanlar ise en fazla Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı, El Sanatları Teknolojisi meslek alanı, Pazarlama ve Perakende meslek alanı, Giyim Üretim Teknolojisi meslek alanında kalfalık belgesi almışlardır.

31 Meslek alanı ve 152 meslek dalı incelendiğinde en fazla tercih edilen ve belge alınan meslek dalları içerisinde hem bayan hem de erkeklerin tercih ettiği meslek alanları Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı ile Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı olduğu görülmüştür.

Tablo 13'un devamı,

MESLEK ALANLARI	BAY BAYAN	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdiñ - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbah Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI	% Oranları
Kağıt Teknolojisi	BY/BYN																		0	-
Kimya Teknolojisi	BY/BYN				1														1	0,08
Konaklama ve Seyahat	BY/BYN					2													2	0,15
Kuru Temizlemecilik	BY/BYN																		0	-
Kuyumculuk Teknolojisi	BY/BYN				6								2						8	0,61
Makine Teknolojisi	BY/BYN	1	5		41		28			9	15		7		1		9	1	117	8,96
Matbaa	BY/BYN				1		1			3									5	0,38
Metal Teknolojisi	BY/BYN		2	1	19		8			2	5	2	4	3	7	4	7	2	66	5,05
Metalürji Teknolojisi	BY/BYN																		0	-
Motorlu Araçlar Teknolojisi	BY/BYN	7	9	6	69		3			20	3		8	10	5	2	10	5	157	12,02
Pazarlama ve Perakende	BY/BYN		3	3	72	1				4	1			2	3	6	18		113	8,65
Plastik Teknolojisi	BY/BYN				2						1					1			4	0,31
Reklam Tabelacılığı	BY/BYN										2								2	0,15
Seramik ve Cam Teknolojisi	BY/BYN				1														1	0,08
Soğutma ve İklimlendirme	BY/BYN				7					1			2				1		11	0,84

Tablo 13'un devamı,

MESLEK ALANLARI	BAY BAYAN																	SAYI TOPLAMI	% Oranları	
		Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdinç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbali Mesleki Eğitim Merkezi			Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	BY/BYN			1	9					2	2								14	1,07
Tekstil Teknolojisi	BY/BYN			1	1	1		1				15				2			21	1,61
Yiyecek İçecek Hizmetleri	BY/BYN	1	10	5	42	11	5	2		10	22	3	25	8	5	13	3	3	168	12,86
Meslek Alanı Belirtilmeyenler	BY/BYN		2							4			1	4	1	1	9	3	25	1,91
TOPLAM SAYI		20	62	26	506	21	68	15	7	73	61	15	136	67	48	54	98	29	1306	100,00

2012/2013 Eğitim öğretim yılında ustalık belgesi alanların meslek alanlarına göre dağılımı incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında %21,21, Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanında %14,78, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanında %12,86, Motorlu Araçlar Teknolojisi meslek alanında %12,02, Makine Teknolojisi meslek alanında %8,96, Pazarlama ve Perakende meslek alanında %8,65, Metal Teknolojisi meslek alanında %5,05, Ahşap Teknolojisi meslek alanında %3,52, Tekstil Teknolojisi meslek alanında %1,61, Giyim Üretim Teknolojisi meslek alanında %1,53, İnşaat Teknolojisi meslek alanında %1,15, Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme %1,07, Bahçecilik meslek alanında %1,00, El Sanatları Teknolojisi meslek alanında %0,84, Soğutma ve İklimlendirme meslek alanında %0,84, Kuyumculuk Teknolojisi meslek alanında %0,61, Bilişim Teknolojileri meslek alanında %0,54, Matbaa meslek alanında %0,38, Plastik Teknolojisi meslek alanında %0,31, Döşemecilik meslek alanında %0,23, Fotoğrafçılık meslek alanında %0,23, Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi meslek alanında %0,15, Konaklama ve Seyahat meslek alanında %0,15, Reklam Tabelacılığı meslek alanında %0,15, Gıda Teknolojisi meslek alanında %0,08, Kimya Teknolojisi meslek alanında %0,08, Seramik ve Cam Teknolojisi meslek alanında %0,08 oranına ulaşılmıştır. Gemi Yapımı meslek alanında, Kâğıt Teknolojisi meslek alanında, Kuru Temizlemecilik meslek alanında ve Metalürji Teknolojisi meslek alanında 2012/2013 eğitim öğretim yılında İzmir ilinde ustalık belgesi alan olmamıştır.

En fazla ustalık belgesi alınan alanlar, Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı %21,21 ile 1.sırada, Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanı %14,78 ile 2.sırada, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı %12,86 ile 3.sırada, Motorlu Araçlar Teknolojisi meslek alanı %12,02 ile 4.sırada ve Makine Teknolojisi meslek alanı %8,96 ile 5.sırada yer almaktadır.

Tablo 14: Ustalık Belgesi Alan Bayanların En Fazla Tercih Etikleri 5 Meslek Alanı,

MESLEK ALANLARI	BAYAN	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdinç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI	% ORANLARI
		1	8	1	68		2	1	4		2		38	4	5	3	10		147	61,25
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	BAYAN				18					3	1					5	5		32	13,33
Pazarlama ve Perakende	BAYAN				9	2	5			2	2		3			1	1		25	10,42
Yiyecek İçecek Hizmetleri	BAYAN		3		8		1	1				4					1		18	7,50
Giyim Üretim Teknolojisi	BAYAN			1	1								14				2		18	7,50
Tekstil Teknolojisi	BAYAN																		18	7,50
5 ALANDA ALINAN BELGE SAYISI																			240	

2012/2013 Eğitim öğretim yılında İzmir ili, Mesleki Eğitim Merkezlerinde alınan ustalık belgeleri incelendiğinde en fazla tercih edilen meslek alanları Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı %61,25 ile 1.sırada, Pazarlama ve Perakende meslek alanı %13,33 ile 2.sırada, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı 10,42 ile 3.sırada, Giyim Üretim Teknolojisi meslek alanı %7,50 ile 4.sırada ve Tekstil Teknolojisi meslek alanı %7,50 ile 5.sırada yer almaktadır.

Tablo 15: Ustalık Belgesi Alan Erkeklerin En Fazla Tercih Etikleri 5 Meslek Alanı,

MESLEK ALANLARI	BAY																SAYI TOPLAMI	% ORANLARI		
		Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdiñç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi			Torbali Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)
Elektrik-Elektronik Teknolojisi	BAY	4	4	6	68	2	17	8	2	7	4	5	16	9	8	9	16	7	192	25,98
Motorlu Araçlar Teknolojisi	BAY	7	9	6	69		3			20	3		8	10	5	2	10	5	157	21,24
Yiyecek İçecek Hizmetleri	BAY	1	10	5	33	9		2		8	20	3	22	8	5	12	2	3	143	19,35
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	BAY	4	11	1	49	2		2		1	3	1	17	19	6	6	5	3	130	17,59
Makine Teknolojisi	BAY	1	5		41		28			9	15		7		1		9	1	117	15,83
5 ALANDA ALINAN BELGE SAYISI																			739	

2012/2013 Eğitim öğretim yılında İzmir ili, Mesleki Eğitim Merkezlerinde alınan ustalık belgeleri incelendiğinde en fazla tercih edilen meslek alanları Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanında %25,98 ile 1.sırada, Motorlu Araçlar Teknolojisi meslek alanı %21,24 ile 2.sırada, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı %19,35 ile 3.sırada, Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı %17,59 ile 4.sırada ve Makine Teknolojisi meslek alanı %15,83 ile 5.sırada yer almaktadır.

Veriler incelendiğinde Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı ile Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı hem bayan hem de erkekler tarafından en çok tercih edilen meslek alanları olduğu görülmüştür.

7.5.Mesleki Eğitim Merkezlerinde Dönemlere Göre Açılan Sınav Sayısı ve Karşılaştırmalı Analizi.

Tablo 16: Mesleki Eğitim Merkezlerinde Dönemlere Göre Açılan Sınav Sayısı

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE DÖNEMLERE GÖRE AÇILAN SINAV SAYISI									
SIRA NO	İL	İLÇE	KURUM	KALFALIK			USTALIK		
				GÜZ DÖNEMİ	KIŞ DÖNEMİ	YAZ DÖNEMİ	GÜZ DÖNEMİ	KIŞ DÖNEMİ	YAZ DÖNEMİ
1	İzmir	Bayındır	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	117	84	84	25	29	30
2	İzmir	Bergama	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	87	104	70	39	35	37
3	İzmir	Beydağ	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	62	51	37	22	27	19
4	İzmir	Bornova	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	298	406	397	134	199	206
5	İzmir	Çeşme	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	47	65	90	15	20	24
6	İzmir	Çiğli	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	131	40	100	53	23	38
7	İzmir	Dikili	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	43	20	33	15	21	24
8	İzmir	Gaziemir	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	19	20	10	1	5	1
9	İzmir	Karabağlar	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	96	147	146	29	41	45
10	İzmir	Kemalpaşa	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	201	198	196	37	32	36
11	İzmir	Kiraz	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	9	11	10	0	4	4
12	İzmir	Menemen	Menemen Erdinç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	191	152	162	66	51	61
13	İzmir	Ödemiş	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	149	145	153	31	45	50
14	İzmir	Seferihisar	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	57	105	87	24	29	38
15	İzmir	Tire	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	7	12	9	4	8	7
16	İzmir	Torbalı	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	119	110	77	29	50	40
17	İzmir	Urla	Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	79	57	56	32	20	23
				1712	1727	1717	556	639	683

Açılan Sınav Sayısı Kalfalık/Ustalık

3444

1322

Açılan Toplam Sınav Sayısı Kalfalık/Ustalık

4766

2012/2013 Eğitim öğretim yılında İzmir İlinde kalfalık ve ustalık sınavları için kurumlardan toplam 4766 sınav açılmıştır. Dönemler incelendiğinde kalfalık için her üç dönemde açılan sınavların birbirine eşit olduğu görülmüştür. Ustalık için incelendiğinde ise en çok yaz döneminde ustalık sınavlarının açıldığı görülmüştür.

7.6.Mesleki Eğitim Merkezlerinde ustalık eğitimi süresi olan iki (2) yıllık süreyi doldurup açılmayan kurslardan dolayı beş (5) yıllık süreyi bekleyen ustalık eğitimi öğrenci/kursiyer sayısı ve karşılaştırmalı analizi.

Tablo 17: Ustalık Eğitim Süresi Olan İki (2) Yıllık Süreyi Doldurup Mesleki Eğitim Merkezi'nde Açılmayan Kurslardan Dolayı Beş (5) Yıllık Süreyi Bekleyen Ustalık Eğitimi Öğrenci/Kursiyer Sayısı,

SIRA NO	İL	İLÇE	KURUM	Sadece Genel Bilgi Derslerinden Bekleyenler	Sadece Alan/Dal Meslek Derslerinde Bekleyenler	Hem Genel Bilgi Derslerinden, hem de Alan/Dal Meslek Derslerinde Bekleyenler
1	İzmir	Bayındır	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	0	19	0
2	İzmir	Bergama	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	125	125	125
3	İzmir	Beydağ	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	0	147	111
4	İzmir	Bornova	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	28	52	108
5	İzmir	Çeşme	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	0	22	6
6	İzmir	Çiğli	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	0	0	8
7	İzmir	Dikili	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	0	0	19
8	İzmir	Gazimemir	Mesleki Eğitim Merkezi (Gazimemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	0	0	0
9	İzmir	Karabağlar	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	0	0	0
10	İzmir	Kemalpaşa	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	13	35	18
11	İzmir	Kiraz	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	0	25	0
12	İzmir	Menemen	Menemen Erdinç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	0	3	0
13	İzmir	Ödemiş	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	0	3	0
14	İzmir	Seferihisar	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	0	33	0
15	İzmir	Tire	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	0	0	47
16	İzmir	Torbalı	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	0	0	17
17	İzmir	Urla	Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	0	0	0
				166	464	459

Süreyi Bekleyen Öğrenci Sayısı

923

Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıt yaptıran ustalık eğitimi öğrencileri Ustalık Dönemi Öğretim Programı, Ortak Dersler, (Tablo 4,1'e bkz.) ve Ustalık Dönemi Öğretim Programı, Dal Meslek Derslerini tamamladıktan sonra ustalık eğitimi süresi olan iki (2) yıllık süreyi de tamamladıklarında sınavlarına girmeye hak kazanırlar.

Kurumlarda ustalık eğitimi kurslarının açılabilmesi için en az 12 kişilik kursiyer gurubunun olması gerekir, Ustalık Dönemi Öğretim Programı, Ortak Derslerde bu gruplar genelde oluşmaktadır.

Örnek 1: Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında 11 kursiyer ve Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanında 8 kursiyer var ise her iki meslek alanındaki kursiyerler birleştirilir ve ortak derslerin kursları açılır.

Kurumlarda, Ustalık Dönemi Öğretim Programı, Dal Meslek Derslerinin açılabilmesi için ise o meslek dalında en az 12 kursiyerin olması gerekir.

Örnek 2: Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında 19 kursiyer var ise bu kursiyerlerin kayıtlı oldukları dallara bakılır eğer Güzellik Hizmetleri Dalında 10,Kuaförlük dalında 9 kursiyer ver ise kurs açılmaz.

Örnek 3: Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında 19 kursiyer var ise bu kursiyerlerin kayıtlı oldukları dallara bakılır eğer Berberlik dalında 10 Kuaförlük dalında 9 kursiyer ver ise, modüllere bakılır modüller aynı olduğu için kurs açılır.

Kurumlardan gelen veriler incelendiğinde 923 kursiyerin iki(2)yıllık olan ustalık eğitimi süresini tamamladıkları görülmektedir. Fakat kurumlarda açılmayan kurslardan dolayı ustalık belgesi sınavlarına girememektedirler, 5 yıllık süreyi bekleyeceklerdir.⁸²

Denkliğin önemi konusunda yapılan görüşmelerde bu 5 yıllık sürenin çok olduğu hem denklik için müracaat edenler hem de kurumların idarecileri tarafından dile getirilmiştir.

---

⁸² Kursiyer sayısı bu süre içerisinde 12'ye ulaşırsa kurslar açılır ve kursa devam edenler ustalık sınavlarına girerler.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde bulgulardan elde edilen sonuçlar ve araştırmaya yönelik öneriler bulunmaktadır.

8.1.Sonuçlar

Bu araştırmada “3308 sayılı kanuna göre işyeri açacak olanlardan istenen ustalık belgesini, mesleki eğitim merkezlerinde eğitim ve denklik yoluyla alanların karşılaştırmalı analizi ve işyeri açacak olanlar için denkliğin önemi” üzerinde çalışmalar yapılmış, İzmir iline bağlı 17 Mesleki Eğitim Merkezi’nden, araştırmacı tarafından hazırlanmış olan formlarla veriler toplanmıştır. Ayrıca denkliğin önemi hakkında görüşme tekniği ile 719 kişi ile görüşme yapılmıştır. Görüşmeye katılanlar arasında Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi’nden denklik belgesi alan 144 kişi ve İzmir iline bağlı Mesleki Eğitim Merkezi müdürleri de bulunmaktadır.

Araştırmada, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’na göre 31 meslek alanı ve 152 meslek dalında işyeri açacak olanlar ve çırak öğrenciyi işyerinde çalıştıracak olanlar için ustalık belgesi almanın yolları ve bu belgeyi denklik yoluyla almalarının önemi üzerinde çalışmalar yapılmış, toplanan verilere dayanarak denkliğin önemi sorusuna cevap aranmıştır.

Bu araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

➤ *Kalfalık Belgesi Alanların Durumu İncelendiğinde Ortaya Çıkan Sonuçlar*

Kalfalık belgesi alan 2213 erkekten 1389 kişinin eğitim ve 824 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Kalfalık belgesi alanların toplamına bakıldığında (bayan/erkek) 2617 kişinin, 1627 kişinin eğitim yoluyla, 990 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Kalfalık belgesi alanlara bakıldığında bayanlardan 166 kişi, erkeklerden ise 990 kişi denklik yoluyla belge almıştır. Eğitim yoluyla belge alanlara bakıldığında bayanlardan 238 kişi erkeklerden 1627 kişi belge almıştır. Yüzde olarak bakıldığında %37,83 denklik yoluyla %62,17 eğitim yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Kalfalık belgesi alanlara genel olarak bakıldığında belge alanların %76,58 i 17-29 yaş sınırı arasında,%15,63'ü 30-39 yaş sınırı arasında, %6,99 40-49 yaş sınırı arasında, %0,80'i 50-100 yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %77,23'ü 17-29 yaş sınırı arasında iken bayanların %73,02'si 17-29 yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %15,91'i 30-39 yaş sınırı arsında iken bayanların %14,11'i 30-39 yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %6,28'i 40-49 yaş sınırı arsında iken bayanların %10,89'ü 40-49 yaş sınırı arasındadır. Erkeklerin %0,59'u 50-100 yaş sınırı arsında iken bayanların %1,98'i 50-100 yaş sınırı arasındadır.

2012/2013 eğitim öğretim yılında İzmir ilinde Kalfalık belgesi alanlar incelendiğinde, belge alanların %81,35'i İlkokul/Ortaokul/İlköğretim okulunu bitirenlerden oluşmaktadır.%17,08'i Lise mezunudur.%1,18'i Üniversite mezunudur.%0,38'in mezuniyet durumu belirtilmemiştir.

Erkeklerden %82,38'i İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunu iken, bayanların %75,74'ü İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunudur. Erkeklerden %16,18'i lise mezunu iken, bayanlardan %22,03'ü lise mezunudur. Erkeklerden %0,99'u üniversite mezunu iken bayanlardan %2,23'ü üniversite mezunudur.

Kalfalık belgesi alan bayanların meslek alanlarına göre dağılımı incelendiğinde 31 meslek alanından sadece 13 meslek alanında belge aldıkları görülmektedir.2012/2013 eğitim öğretim yılında 18 meslek alanında belgenin alınmadığı ortaya çıkmıştır. Bayanların %62,13'ü Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında, %10,15'i Yiyecek İçecek Hizmetleri melek alanında %4,21'i El Sanatları Teknolojisi meslek alanında %4,21'i Pazarlama ve Perakende meslek alanında %3,96 'sı Giyim Üretim Teknolojisi meslek alanından, %0,99'u Fotoğrafçılık meslek alanında, %0,99'u Tekstil Teknolojisi meslek alanında, %0,74'ü Makine Teknolojisi meslek alanında, %0,74'ü Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme meslek alanında, %0,25'i Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanında,%0,25'i Konaklama ve Seyahat meslek alanında,%0,25'i Plastik Teknolojisi meslek alanında, %0,25'i Seramik ve Cam Teknolojisi meslek alanında kalfalık belgesi almışlardır.

2012/2013 Eğitim öğretim yılında kalfalık belgesi alan erkeklerin meslek alanlarına göre dağılımı incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Motorlu Araçlar Teknolojisi meslek alanında %16,45, Makine Teknolojisi meslek alanında %16,04, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanında %14,96, Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında %14,60, Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanında %13,10, Metal Teknolojisi meslek alanında %6,24, Ahşap Teknolojisi meslek alanında 3,43, Pazarlama ve Perakende meslek alanında %2,17, Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme meslek alanında %1,85, İnşaat Teknolojisi meslek alanında %1,27, Metalürji Teknolojisi meslek alanında % 1,17, Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi meslek alanında %1,13, Kuyumculuk Teknolojisi meslek alanında %0,95, Plastik Teknolojisi meslek alanında %0,90, Soğutma ve İklimlendirme meslek alanında %0,86, Matbaa meslek alanında %0,54, Döşemecilik meslek alanında %0,50, Fotoğrafçılık meslek alanında %0,36, Bahçecilik meslek alanında %0,32, Bilişim Teknolojileri meslek alanında %0,32, Gıda Teknolojisi meslek alanında %0,32, Giyim Üretim Teknolojisi meslek alanında %0,23, Reklam Tabelacılığı meslek alanında %0,14, Tekstil Teknolojisi meslek alanında %0,14, Konaklama ve Seyahat meslek alanında %0,09, Kuru Temizlemecilik meslek alanında %0,09, El Sanatları Teknolojisi meslek alanında %0,05, Gemi Yapımı meslek alanında %0,05 oranında, erkekler kalfalık belgesi alınmışlardır.

➤ *Ustalık Belgesi Alanların Durumu İncelendiğinde Ortaya Çıkan Sonuçlar*

Ustalık belgesi alan 326 bayandan, 108 kişinin eğitim ve 218 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Ustalık belgesi alan 980 erkekten, 295 kişinin eğitim ve 685 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Ustalık belgesi alanların toplamına bakıldığında (bayan/erkek) 1306 kişinin,403 kişinin eğitim yoluyla,903 kişinin denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Ustalık belgesi alanlara bakıldığında bayanlardan 218 kişi, erkeklerden ise 685 kişi denklik yoluyla belge almıştır. Yüzde olarak bakıldığında %69,14 denklik yoluyla %30,86 eğitim yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Eğitime devam ederek ustalık belgesi alanlara bakıldığında bayanların %26,79'u erkeklerin ise %73,20'si bu yolla belge almıştır.

Denklik yoluyla ustalık belgesi alanlara bakıldığında bayanların %24,14'ü erkeklerin ise %75,85'i bu yolla belge almıştır.

Ustalık belgesi alan kişilerin durumu incelendiğinde 980'ni erkek, 326'sı bayan olmak üzere 1306 kişi ustalık belgesi almıştır. 20-29 yaş arası ustalık belgesi alan erkeklerin sayısı 469 dur. Toplam sayıya oranı ise %47,86 dır.30-39 yaş arası ustalık belgesi alan erkeklerin sayısı 310 dur. Toplam sayıya oranı ise %31,63 tür. 40-49 yaş arası ustalık belgesi alan erkeklerin sayısı 154 tür. Toplam sayıya oranı ise %15,71dir. 50-100 yaş arası ustalık belgesi alan erkeklerin sayısı 29 dur. Toplam sayıya oranı ise % 2,96 dır. 20-29 yaş arası ustalık belgesi alan bayanların sayısı 140 tır. Toplam sayıya oranı ise % 42,94 dür. 30-39 yaş arası ustalık belgesi alan bayanların sayısı 135 tır.Toplam sayıya oranı ise % 41,41 dır.40-49 yaş arası ustalık belgesi alan bayanların sayısı 44 dur. Toplam sayıya oranı ise % 13,50 dır.50-100 yaş arası ustalık belgesi alan bayanların sayısı 7 dır. Toplam sayıya oranı ise % 2,15 dır.

Ustalık belgesi alanlara genel olarak bakıldığında belge alanların %46,63'ü 20-29 yaş sınırı arasında,%34,07'si 30-39 yaş sınırı arasında, %15,16 'sı 40-49 yaş sınırı arasında, %2,76'sı 50-100 yaş sınırı arasında olduğu görülmüş, % 1,38'inin ise yaşı kayıtlarda rastlanılmamıştır.

Ustalık belgesi alan erkeklerden %64,80'ni İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunu iken, bayanların %45,40'kı İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunudur. Erkeklerden % 17,96'sı lise mezunu iken, bayanlardan %22,39'u lise mezunudur. Erkeklerden %8,57'si üniversite mezunu iken bayanlardan %31,90'nı üniversite mezunudur.

2012/2013 Eğitim öğretim yılında ustalık belgesi alanların meslek alanlarına göre dağılımı incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanında %21,21, Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanında %14,78, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanında %12,86, Motorlu Araçlar Teknolojisi meslek alanında %12,02, Makine Teknolojisi meslek alanında %8,96, Pazarlama ve Perakende meslek alanında %8,65, Metal Teknolojisi meslek alanında %5,05, Ahşap Teknolojisi meslek alanında %3,52, Tekstil Teknolojisi meslek alanında %1,61, Giyim Üretim Teknolojisi meslek alanında %1,53, İnşaat Teknolojisi meslek alanında %1,15, Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme %1,07, Bahçecilik meslek alanında %1,00, El Sanatları Teknolojisi meslek alanında %0,84,

Soğutma ve İklimlendirme meslek alanında %0,84, Kuyumculuk Teknolojisi meslek alanında %0,61, Bilişim Teknolojileri meslek alanında %0,54, Matbaa meslek alanında %0,38, Plastik Teknolojisi meslek alanında %0,31, Döşemecilik meslek alanında %0,23, Fotoğrafçılık meslek alanında %0,23, Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi meslek alanında %0,15, Konaklama ve Seyahat meslek alanında %0,15, Reklam Tabelacılığı meslek alanında %0,15, Gıda Teknolojisi meslek alanında %0,08, Kimya Teknolojisi meslek alanında %0,08, Seramik ve Cam Teknolojisi meslek alanında %0,08 oranına ulaşılmıştır. Gemi Yapımı meslek alanında, Kâğıt Teknolojisi meslek alanında, Kuru Temizlemecilik meslek alanında ve Metalürji Teknolojisi meslek alanında 2012/2013 eğitim öğretim yılında İzmir ilinde ustalık belgesi alan olmamıştır.

➤ **Denkliğın Önemi İle İlgili Ortaya Çıkan Sonuçlar**

Tablo 18: Kalfalık+Ustalık Belgesi Alanların (Bay/Bayan, Denklik/Eğitim) Sayısı,

	KALFALIK		USTALIK		
	BAYAN	ERKEK	BAYAN	ERKEK	
Eğitim Yoluyla Belge Alanlar	238	1389	108	295	2030
Denklik Yoluyla Belge Alanlar	166	824	218	685	1893
	404	2213	326	980	
	2617		1306		
Kalfalık+Ustalık Belgesi Alanların Toplamı	3923				

2012/2013 Eğitim öğretim yılında İzmir İlinde 3923 kişi kalfalık ve ustalık belgesi almıştır.2617 kişi kalfalık belgesi, 1306 kişi ise ustalık belgesi almıştır.

Kalfalık belgesi alan 2617 kişiden 1627'si eğitim yoluyla belge almış 990'nı ise denklik yoluyla belgesini almıştır. Oranlarına bakıldığında %62,17'si eğitim yoluyla,%37,83'ü denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Ustalık belgesi alan 1306 kişiden 403'ü eğitim yoluyla belge almış 903'ü ise denklik yoluyla belgesini almıştır. Oranlarına bakıldığında %37,83'ü eğitim yoluyla,%62,17'si denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Kalfalık ve ustalık belgesi alan 3923 kişiden 2030'u eğitim yoluyla belge almış,1893'ü denklik yoluyla belge almıştır. %51,75'i eğitim yoluyla,%48,25'i denklik yoluyla belge aldığı görülmüştür.

Görüşme tekniği ile elde edilen veriler ve değerlendirilmesi;

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 30.maddesine göre, Ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilir. Belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemek zorundadır. Bu işyerlerinde alanında mesleki eğitim almış olanlar istihdam edilir. Aday çırak ve çırak almak için ise işyerinde Usta Öğretici bulunma zorunluluğu vardır, denildiğinden; görüşme tekniği ile görüşülen kişilerden aşağıdaki veriler elde edilmiştir.

- Kanun kapsamında olan meslek alanlarında çalışan birçok kişinin kalfalık ve ustalık belgesi bulunmadığı ortaya çıkmıştır.
- İşyeri açmak isteyenler, Belediyelerden ruhsat almaya gittikleri vakit ustalık belgesi hakkında bilgi sahibi olduklarını ve oradan Mesleki Eğitim Merkezi'ne yönlendirdiklerini ifade etmişlerdir.
- İşyerlerinde çalışan kişilerin Mesleki Eğitim Merkezi'ne gitmemelerinin nedenleri başında, o işyerinde usta öğreticinin bulunmamasından kaynaklandığı ortaya çıkmıştır.
- Kalfalık ve ustalık eğitimleri ile ilgili çalışmalarda, odaların üyelerini yeterli kadar bilgilendirmedikleri ortaya çıkmıştır.
- Çırak öğrenci çalıştırmak isteyenler, öğrenci bulamadıklarını ifade etmişlerdir.
- Kalfalık ve ustalık belgesi almanın yolları hakkında tam bir bilgiye sahip olamadıkları ortaya çıkmıştır.
- Denklik yoluyla kalfalık/ustalık belgesi alındığının bilinmesi durumunda birçok kişinin şartları buna elverişli olduğu ortaya çıkmıştır.
- Öğrencilerin örgün eğitim dışına çıktıkları dönemlerde okulların iyi bir yönlendirme yapmadıkları, bu çocukları Mesleki Eğitim Merkezlerine yönlendirmedikleri ortaya çıkmıştır.
- Denklik işlemleri için daha önce çalışmış oldukları yerlerden (Çizelge 4'te bkz.) imza alamadıkları ifade etmişlerdir.

➤ **Ortaya Çıkan Diğer Sonuçlar**

2012/2013 Eğitim öğretim yılında İzmir ili, Mesleki Eğitim Merkezlerinde alınan ustalık belgeleri incelendiğinde;

Bayanların en fazla tercih ettiği meslek alanları Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı %61,25 ile 1.sırada, Pazarlama ve Perakende meslek alanı %13,33 ile 2.sırada, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı 10,42 ile 3.sırada, Giyim Üretim Teknolojisi meslek alanı %7,50 ile 4.sırada ve Tekstil Teknolojisi meslek alanı %7,50 ile 5.sırada yer almaktadır.

Erkeklerin en fazla tercih ettiği meslek alanları Elektrik-Elektronik Teknolojisi meslek alanında %25,98 ile 1.sırada, Motorlu Araçlar Teknolojisi meslek alanı %21,24 ile 2.sırada, Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı %19,35 ile 3.sırada, Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı %17,59 ile 4.sırada ve Makine Teknolojisi meslek alanı %15,83 ile 5.sırada yer almaktadır.

Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri meslek alanı ile Yiyecek İçecek Hizmetleri meslek alanı hem bayan hem de erkeler tarafından en çok tercih edilen meslek alanları olduğu görülmüştür.

2012/2013 Eğitim öğretim yılında İzmir İlinde kalfalık ve ustalık sınavları için kurumlardan toplam 4766 sınav açılmıştır.

Kurumlardan gelen veriler incelendiğinde 923 kursiyerin iki(2)yıllık olan ustalık eğitimi süresini tamamladıkları görülmüştür. Kurumlarda açılmayan kurslardan dolayı ustalık belgesi sınavlarına girememektedirler.

8.2.Öneriler

İzmir ilindeki 17 Mesleki Eğitim Merkezi'den gelen verilerden elde edilen sonuçlara ve görüşme tekniği ile elde edilen verilere dayanarak yapılan öneriler aşağıda sunulmuştur.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında olan meslek alan ve meslek dalları, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı kurumlar ve meslek odaları tarafından tanıtımları yapılmalıdır.

Okullar, örgün eğitim dışına çıkan öğrencilerinin durumlarını, Milli Eğitim Müdürlükleri aracılığıyla Mesleki Eğitim Merkezlerine bildirmeli bu kurumlarda örgün

eğitim dışına çıkmış öğrencilere ulaşıp ıracak ğrenci olarak okumak isteyenleri bir işyerine yerleştirmelidir.

Ustalık eğitim sđresi olan iki (2) yıllık sđreyi doldurup Mesleki Eğitim Merkezlerinde aılamayan kurslardan dolayı beş (5) yıllık sđreyi bekleyen ustalık eğitimi ğrenci/kursiyer için bu sđre çok uzundur. Bu sđrenin kısaltılması hakkında ilgili Bakanlık alışmalar yapmalıdır.

Ustalık eğitim sđresi olan iki (2) yıllık sđreyi doldurup Mesleki Eğitim Merkezlerinde aılamayan kurslardan dolayı bekleyen kalfaların, bu sđrenin tamamlanmasından hemen sonra açılacak ilk ustalık sınavına alınmalıdır.

Kanun kapsamındaki bir alan ve dalda işyeri açacak olanlardan ustalık belgesi istendiğini belediyeler ve meslek odaları belirli aralıklarla esnafı veya işyeri açacak olanları bilgilendirmelidir.(Ruhsat için mđracaat edildiği zaman işyeri açacak olanların haberi oluyor.)

Mesleki Eğitim Merkezleri tarafından belirli aralıklarla Kalfalık/Ustalık belgesi almak isteyenler için bilgilendirme toplantıları yapılmalıdır.

Mesleki Eğitim Merkezleri tarafından, ustalık belgesi alanlara işyerlerinde ıracak ğrenci çalıştırabilmeleri için Usta ğreticilik belgesi şartının bulunduğu konusunda bilgi verilmeli. (İşveren ıracak ğrenci kaydı için kurumlara geldiğinde öğreniyor, Usta ğreticilik Belgesi yok ise öğrenciyi kaydetmeden kurumlardan ayrılıyor.)

Mesleki Eğitim Merkezi'nde görev yapan idareci ve öğretmenlere denklik işlemleri hakkında ilgili Bakanlıkça seminerler dđzenlenmelidir.

Mesleki Eğitim Merkezi'nde Denklik İşlemleri için mđdđr yardımcısı normu bulunmamaktadır, oysa bazı kurumlara çok yoğun bir şekilde denklik mđracaatları olmaktadır bu kurumlara mđdđr yardımcısı normu verilmelidir.(İzmir/Bornova Mesleki Eğitim Merkezi 2012/2013 Eğitim ğretim yılında 887 kişiye denklik belgesi hazırlamıştır.)

Denklik İşlemleri için Mesleki Eğitim Merkezi'nde denklik komisyonları oluşturulmaktadır. Komisyonların yaptığı çalışmalarla denklik belgeleri hazırlanmaktadır, komisyonlar ders saatleri dışında toplanmaktadırlar çalışmalar yorucu ve zaman alıcıdır. Komisyonlarda görev alanlara denklik başına ücret tahakkuk ettirilmelidir.

Hayat Boyu ğrenme Genel Mđdđrlđđnce, hayat boyu öğrenme alışkanlığı kazanımını destekleyen ve dđnyanın çeşitli kentlerinde yillardır başarı ile uygulamakta olan "ğrenme şenlikleri" lkemizde de yaygınlaştırılmaktadır, bu şenliklerde Denklik İşlemleri Stantlarının da açılması sağlanmalıdır.

Denklik işlemleri yapan kurumlar, kişinin öğrenim durumunu mutlaka belgeye yazmalıdır. İlk mđracaatta İlkokul/Ortaokul/İlköğretim Okulu mezunu olan kişi Tesisat

Teknolojisi ve İklimlendirme alanında belge almak isterse Kalfalık için 6 yıl, Ustalık için 5 yıl olmak üzere toplam 11 yıllık çalışmışlığını ispatlaması gerekir.

Örnek 1: Kişi 2012 yılında Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme alanının, Isıtma ve sıhhi Tesisat Dalı'nda belge almak için müracaat etmiştir, kişi toplam dokuz (9) yıllık çalışmışlığını ispatlamıştır, bu durumda kişi kurumlarda sadece kalfalık belgesi için sınavlara girebilecektir, artan üç (3) yıl süresi daha sonra ustalık belgesi için değerlendirilecektir. Bu durumda kişi iki (2) yıl daha çalıştıktan sonra bunu belgelendirmesi durumunda tekrar denkliği yapılarak sınavlara alınacaktır.

Örnek 2: Örnek 1'deki kişi kalfalık belgesi aldıktan sonra Açık Öğretim Lisesi'nden de mezun olursa kalfalık belgesi için altı (6) yıllık çalışmışlık süresi üç (3) yıla inmektedir, bu durumda kişinin dokuz (9) yıllık çalışmışlığı olduğu için denkliği tekrar yapılarak ustalık sınavlarına girmeye hak kazanır.

19. Meslekî Eğitim Kurulu kararı ile bir meslek alanı altında diğer meslek dallarından belge almak isteyenlerin modüler yapıya göre alması gereken fark dersleri belirlenmiştir. Geçen süre içerisinde bazı alanların isimleri değiştirilmiş bazı alanlara da yeni dal eklenmiştir.

Örnek 1 -Berberlik Alanı, Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri Alanı olarak ismi değiştirilmiştir ve Berberlik Alanının dalları olan Erkek Berberliği, Kuaförlük, yerine Berberlik, Kuaförlük, Güzellik Hizmetleri dalları ilave edilmiştir,

Örnek 2 -Gaz ve Tesisat Teknolojisi Alanı, Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme alanı olarak ismi değiştirilmiştir.

İlgili bakanlık alanlarla ilgili güncellemeler yaparak fark dersleri yeniden belirlemelidir.

KAYNAKÇA

- 3308 Sayılı Kanun Kapsamı Dışındaki Mesleklerin Eğitimi ve Belge Veri Tabanı Oluşturulması.(2011). Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Genelge 2011/33,
- 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.(1986).T.C.Resmi Gazete,19139, 19/06/1986,
- Alperen, Nusret (2005) Ortak Beceri Dersleri, Ankara: Burak Ofset,
- Çıraklık ve Meslek Eğitiminde Belge ve Diplomaları Değerlendirme Yönetmeliği. (1989).T.C.Resmi Gazete,20330, 02/11/1989,
- Erşahin, Cengiz (Der.), (2004) Başarıya Götüren Sözler, Ankara: Tutku Yayınevi,
- Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşlarınınca Yapılacak Mesleki Eğitim Uygulamalarının Düzenlenmesine Dair Yönetmelik,(2010). T.C.Resmi Gazete, 27790, 19/12/2010,
- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. (2005). T.C. Resmi Gazete, 25902,10 Ağustos 2005,
- Kara, Fazlı (2010),Başarı Öyküleri, İstanbul: Akis Kitap Yayıncılık,
- Kaya, Canten (2005),Öğretmenlere Öneriler, İzmir: Zambak Yayınları,
- Kaya, Gökhan (2014),Asıl Şimdi Okullu Olduk, Türkiye Gazetesi,07/04/2014
- Kır, Cengiz, Bahattin (2013)Din Kültürü ve Meslek Ahlakı(7.Baskı),İstanbul: Dergâh Ofset,
- MEB. (2010),Cumhuriyet Döneminde Türk Milli Eğitim Sistemindeki Gelişmeler, Ankara: Yayınlar Dairesi Başkanlığı,
- MEB.(1996),Çıraklık Eğitimi Mevzuatı ve Yönetici Rehberi, Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü,
- Meslek Kursları İle Geliştirme ve Uyum Kursları,(2009), Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Genelge 2009/69

Mesleki Eğitim Merkezlerinde Modüler Öğretim Programları Uygulamaları,(2006),
Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Genelge 2006/78.

Mesleki Eğitim Merkezlerinde Parasız Yatılı Çırak Öğrenci Okutma ve Bunlara
Yapılacak Sosyal Yardımlar İle Pansiyonların Yönetimi
Yönetmeliği.(1995). T.C.Resmi Gazete, 22273, 30/04/1995,

Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği, (2002). T.C.Resmi Gazete, 24804, 03/07/2002

Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki Eğitim Merkezleri Ödül ve Disiplin
Yönetmeliği.(2007). T.C.Resmi Gazete, 26623, 24/08/2008,

Milli Eğitim Temel Kanunu .(1973).T.C.Resmi Gazete,14574, 24/06/1976

Murat, Sedat (2009), Dünden Bugüne İstanbul'da Yaygın Eğitim, İstanbul:
İnkılâp Kitapevi,

Özkan, Gülçin (2013), İşletme Bilgisi ve Toplam Kalite Yönetimi (7.Basım), Ankara:
Korza Yayıncılık,

Özlu, İrfan (1996), Meslek Bilgisi (3.Basım),Ankara: Em Ofset,

Seyidoğlu, Halil,(2009) Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı (10.Baskı),İstanbul:
Kurtiş Matbaacılık,

İnternet Kaynakları

http://izmirpastacilarodasi.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=61 (10/04/2014)

<http://hbogm.meb.gov.tr/www/diger-ilgili-mevzuat/icerik/226> (05/04/2014)

<http://hbogm.meb.gov.tr/www/genelgeler/icerik/225> (04/04/2014)

<http://hbogm.meb.gov.tr/www/kanunlar/icerik/222> (03/04/2014)

<http://hbogm.meb.gov.tr/www/yonergeler/icerik/224> (04/04/2014)

<http://hbogm.meb.gov.tr/www/yonetmelikler/icerik/223> (03/04/2014)

http://izmirpastacilarodasi.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=61 (09/04/2014)

<http://www.iesob.org.tr/isyeri-acarken-istenen-belgeler> (10/04/2014)

<http://www.seferihisar.com/haber-8171-insaat-iscisi%E2%80%99de-diploma-almak-zorunda.html> (05/05/2014)

<http://www.tesk.org.tr/tr/guncel/isyeriacmak4.php> (10/04/2014)

<http://bayindirsesem.meb.k12.tr/> (03/04/2014)

<http://bergamamem.meb.k12.tr/> (21/04/2014)

<http://beydagmem.meb.k12.tr/> (09/04/2014)

<http://izmem.meb.k12.tr/> (29/04/2014)

<http://cesmemem.meb.k12.tr/> (09/04/2014)

http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/35/25/973876/index.html?CHK=45bc1d8fe0d18080bff900517fb9d6d8 (03/04/2014)

http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/35/09/327132/index.html?CHK=d7172e12aff5e9818d9b922c05b3e07e (03/04/2014)

http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/35/26/960198/icerikler/bilisim-teknolojileri_294984.html (04/04/2014)

<http://karabağlarmesem.mebk12.meb.gov.tr/> (03/04/2014)

<http://kemalpaşamesem.meb.k12.tr/> (09/04/2014)

<http://kirazmesem.meb.k12.tr/> (09/04/2014)

http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/35/17/380473/index.html?CHK=98ef9bf64473abb5a6703e4f9d2d8799 (09/04/2014)

<http://odemismem.meb.k12.tr/> (03/04/2014)

<http://11eylul.meb.k12.tr/> (03/04/2014)

<http://tiremem.meb.k12.tr/> (03/04/2014)

<http://torbalimesem.meb.k12.tr/> (03/04/2014)

<http://urlacpl.k12.tr> (21/04/2014)

http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/17/01/301775/dosyalar/2012_12/31110826_ust_areticilikbelgesi.pdf?CHK=14bc484d0cf63565949e27a0ab80caf2

http://hbogm.meb.gov.tr/mem/alanlar/tesisat/tesisat_teknolojisi_ve_iklimlendirme_cerceve.pdf (20/04/2014)

E K L E R

Ek-1:

.....MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE 2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA KALFALIK BELGESİ ALANLAR										
KALFALIK BELGESİ ALAN BAYAN SAYISI			BELGE ALAN BAYAN SAYISI	YAŞ				MEZUNİYET DURUMU		
				17-29 ARASI	30-39 ARASI	40-49 ARASI	50-100 ARASI	İLKOKUL ORTAOKUL İLKÖĞRETİM	LİSE	ÜNİVERSİTE
2012/2013	GÜZ DÖNEMİ (EYLÜL-EKİM)	EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR								
		DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR								
		GÜZ DÖNEMİ TOPLAMI								
2012/2013	KIŞ DÖNEMİ (OCAK-ŞUBAT)	EĞİTİM DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR								
		DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR								
		KIŞ DÖNEMİ TOPLAMI TOPLAM								
2012/2013	YAZ DÖNEMİ (HAZİRAN-TEMMUZ)	EĞİTİM DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR								
		DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR								
		YAZ DÖNEMİ TOPLAM								
		EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI								
		DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI								
		EĞİTİM +DENKLİK TOPLAMI								
KALFALIK BELGESİ ALAN ERKEK SAYISI			BELGE ALAN ERKEK SAYISI	YAŞ				MEZUNİYET DURUMU		
				17-29 ARASI	30-39 ARASI	40-49 ARASI	50-100 ARASI	İLKOKUL ORTAOKUL İLKÖĞRETİM	LİSE	ÜNİVERSİTE
2012/2013	GÜZ DÖNEMİ (EYLÜL-EKİM)	EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR								
		DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR								
		GÜZ DÖNEMİ TOPLAMI								
2012/2013	KIŞ DÖNEMİ (OCAK-ŞUBAT)	EĞİTİM DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR								
		DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR								
		KIŞ DÖNEMİ TOPLAMI TOPLAM								
2012/2013	YAZ DÖNEMİ (HAZİRAN-TEMMUZ)	EĞİTİM DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR								
		DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR								
		YAZ DÖNEMİ TOPLAM								
		EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI								
		DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR 3 DÖNEM TOPLAMI								
		EĞİTİM +DENKLİK TOPLAMI								
		EĞİTİME DEVAM EDEREK BELGE ALANLAR GENEL TOPLAM(BAYAN+ERKEK)								
		DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR GENEL TOPLAM (BAYAN+ERKEK)								
		EĞİTİM +DENKLİK TOPLAMI (BAYAN+ERKEK)								

Ek-3:

.....MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE

2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA **KALFALIK BELGESİNİ EĞİTİM VE DENKLİK YOLUYLA** ALANLARIN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI

	MESLEK ALANLARI	CİNSİYETİ / SAYI	GÜZ DÖNEMİ (EYLÜL-EKİM)		KIŞ DÖNEMİ (OCAK-SUBAT)		YAZ DÖNEMİ (HAZİRAN-TEMMUZ)		
			EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR	EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR	EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR	
2012/2013	MESLEK ALANLARINA GÖRE ALINAN BELGE SAYISI (3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu çerçevesinde eğitim uygulamaları kapsamındaki yeni hazırlanan 31 meslek alanı ve 152 meslek dalı.)	Ağaç Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Ayakkabı ve Saracıye Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Bahçecilik	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Bilişim Teknolojileri	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Döşemecilik	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Elektrik-Elektronik Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		El Sanatları Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Fotoğrafçılık	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Gemi Yapımı	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Giyim Üretim Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
Gıda Teknolojisi	BAY	0							
	BAYAN	0							
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	BAY	0							
	BAYAN	0							
İnşaat Teknolojisi	BAY	0							
	BAYAN	0							
Kağıt Teknolojisi	BAY	0							
	BAYAN	0							
Kimya Teknolojisi	BAY	0							
	BAYAN	0							
Konaklama ve Seyahat	BAY	0							
	BAYAN	0							

Ek-3'ün devamı.

.....MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE
2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA **KALFALIK BELGESİNİ EĞİTİM VE DENKLİK YOLUYLA** ALANLARIN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI

	MESLEK ALANLARI	CİNSİYETİ / SAYI	GÜZ DÖNEMİ (EYLÜL-EKİM)		KIŞ DÖNEMİ (OCAK-ŞUBAT)		YAZ DÖNEMİ (HAZİRAN-TEMMUZ)		
			EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR	EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR	EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR	
2012/2013	MESLEK ALANLARINA GÖRE ALINAN BELGE SAYISI (3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu çıraklık eğitim uygulamaları kapsamındaki yeni hazırlanan 31 meslek alanı ve 152 meslek dalı.)	Kuru Temizlemecilik	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Kuyumculuk Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Makine Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Matbaa	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Metal Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Metalürji Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Motorlu Araçlar Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Pazarlama ve Perakende	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Plastik Teknolojisi	BAY	0					
			BAYAN	0					
		Reklam Tabelacılığı	BAY	0					
			BAYAN	0					
Seramik ve Cam Teknolojisi	BAY	0							
	BAYAN	0							
Soğutma ve İklimlendirme	BAY	0							
	BAYAN	0							
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	BAY	0							
	BAYAN	0							
Tekstil Teknolojisi	BAY	0							
	BAYAN	0							
Yiyecek İçecek Hizmetleri	BAY	0							
	BAYAN	0							
	TOPLAM	0	0	0	0	0	0	0	

Ek-4:

.....MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE
2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA **USTALIK BELGESİ/İŞYERİ AÇMA BELGESİNİ EĞİTİM VE DENKLİK YOLUYLA** ALANLARIN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI

	<i>MESLEK ALANLARI</i>	<i>CİNSİYETİ / SAYI</i>		<i>GÜZ DÖNEMİ (EYLÜL-EKİM)</i>		<i>KIŞ DÖNEMİ (OCAK-ŞUBAT)</i>		<i>YAZ DÖNEMİ (HAZİRAN-TEMMUZ)</i>			
				<i>EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR</i>	<i>DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR</i>	<i>EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR</i>	<i>DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR</i>	<i>EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR</i>	<i>DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR</i>		
2012/2013	MESLEK ALANLARINA GÖRE ALINAN BELGE SAYISI (3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu çıraklık eğitim uygulamaları kapsamındaki yeni hazırlanan 31 meslek alanı ve 152 meslek dah.)	Ahşap Teknolojisi	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Ayakkabı ve Saracıye Teknolojisi	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Bahçecilik	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Bilişim Teknolojileri	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Döşemecilik	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Elektrik-Elektronik Teknolojisi	BAY	0							
			BAYAN	0							
		El Sanatları Teknolojisi	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Fotoğrafçılık	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Gemi Yapımı	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Giyim Üretim Teknolojisi	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Gıda Teknolojisi	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	BAY	0							
			BAYAN	0							
		İnşaat Teknolojisi	BAY	0							
			BAYAN	0							
		Kağıt Teknolojisi	BAY	0							
			BAYAN	0							
Kimya Teknolojisi	BAY	0									
	BAYAN	0									
Konaklama ve Seyahat	BAY	0									
	BAYAN	0									

Ek-4'ün devamı.

.....MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE
2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA **USTALIK BELGESİ/İŞYERİ AÇMA BELGESİNİ EĞİTİM VE DENKLİK YOLUYLA** ALANLARIN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI

	MESLEK ALANLARI	CİNSİYETİ / SAYI	GÜZ DÖNEMİ (EYLÜL-EKİM)		KIŞ DÖNEMİ (OCAK-ŞUBAT)		YAZ DÖNEMİ (HAZİRAN-TEMMUZ)		
			EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR	EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR	EĞİTİM YOLUYLA BELGE ALANLAR	DENKLİK YOLUYLA BELGE ALANLAR	
2012/2013	MESLEK ALANLARINA GÖRE ALINAN BELGE SAYISI (3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu çıraklık eğitim uygulamaları kapsamındaki yeni hazırlanan 31 meslek alanı ve 152 meslek dalı.)	Kuru Temizlemecilik	BAY	0					
		BAYAN	0						
		Kuyumculuk Teknolojisi	BAY	0					
		BAYAN	0						
		Makine Teknolojisi	BAY	0					
		BAYAN	0						
		Matbaa	BAY	0					
		BAYAN	0						
		Metal Teknolojisi	BAY	0					
		BAYAN	0						
		Metalürji Teknolojisi	BAY	0					
		BAYAN	0						
		Motorlu Araçlar Teknolojisi	BAY	0					
		BAYAN	0						
		Pazarlama ve Perakende	BAY	0					
		BAYAN	0						
		Plastik Teknolojisi	BAY	0					
		BAYAN	0						
		Reklam Tabelacılığı	BAY	0					
		BAYAN	0						
Seramik ve Cam Teknolojisi	BAY	0							
BAYAN	0								
Soğutma ve İklimlendirme	BAY	0							
BAYAN	0								
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	BAY	0							
BAYAN	0								
Tekstil Teknolojisi	BAY	0							
BAYAN	0								
Yiyecek İçecek Hizmetleri	BAY	0							
BAYAN	0								
TOPLAM	0	0	0	0	0	0	0		

Ek-5:

.....MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE
2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA **KALFALIK BELGESİ İÇİN** AÇILAN SINAV SAYISI

2012/2013	Mesleki Eğitim Merkezinde Dönemlere Göre Açılan Sınav Sayısı	Güz Dönemi (Eylül-Ekim) (Eğitim+Denklik)	Kış Dönemi (Ocak-Şubat) (Eğitim+Denklik)	Yaz Dönemi (Haziran-Temmuz) (Eğitim+Denklik)

.....MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİN'DE
2012/2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA **USTALIK BELGESİ İÇİN** AÇILAN SINAV SAYISI

2012/2013	Mesleki Eğitim Merkezinde Dönemlere Göre Açılan Sınav Sayısı	Güz Dönemi (Eylül-Ekim) (Eğitim+Denklik)	Kış Dönemi (Ocak-Şubat) (Eğitim+Denklik)	Yaz Dönemi (Haziran-Temmuz) (Eğitim+Denklik)

Ek-5'in devamı,

USTALIK EĞİTİM SÜRESİ OLAN İKİ (2) YILLIK SÜREYİ DOLDURUP MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE AÇILAMAYAN KURSLARDAN DOLAYI BEŞ(5) YILLIK SÜREYİ BEKLEYEN USTALIK EĞİTİMİ ÖĞRENCİ/KURSIYER SAYISI,		
1	Sadece Genel Bilgi Derslerinden Bekleyenler	..... Ustalık Eğitimi Öğrencisi(Kursiyer)
2	Sadece Alan/Dal Meslek Derslerinde Bekleyenler	..... Ustalık Eğitimi Öğrencisi(Kursiyer)
3	Hem Genel Bilgi Derslerinden, hem de Alan/Dal Meslek Derslerinde Bekleyenler	..... Ustalık Eğitimi Öğrencisi(Kursiyer)

Ek-6:

**3308 SAYILI MESLEKİ EĞİTİM KANUNU'NUN GEÇİCİ 1'İNCİ MADDESİNE GÖRE
KALFALIK SINAVI BAŞVURU FORMU
(Değişik : AĞUSTOS 2011/2647 TD)**

EK-II

İlgili Tarafından Doldurulacaktır.	<p style="text-align: center;">..... MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜNE</p> <p>3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun Geçici 1 inci ve 2 inci maddelerine göre KALFALIK sınavlarına katılabilmem hususunda gereğini arz ederim.</p> <p>Adresi : .....</p> <p>...../...../20.....</p> <p>Telefon Nu. : ..... İmza</p> <p style="text-align: center;">NÜFUS KAYDIYLA İLGİLİ BİLGİLER</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>T.C Kimlik Nu.</td> <td>İli</td> </tr> <tr> <td>Adı Soyadı</td> <td>İlçesi</td> </tr> <tr> <td>Baba / Ana adı</td> <td>Mah./Köyü</td> </tr> <tr> <td>Cinsiyeti</td> <td>Cilt Nu.</td> </tr> <tr> <td>Doğum yeri ve tarihi</td> <td>Sıra Nu.</td> </tr> <tr> <td>Vergi Nu.</td> <td>Aile sıra Nu.</td> </tr> <tr> <td>Nüfus Cüzdan Nu.</td> <td>Verildiği Nüf.İd.</td> </tr> </table>					T.C Kimlik Nu.	İli	Adı Soyadı	İlçesi	Baba / Ana adı	Mah./Köyü	Cinsiyeti	Cilt Nu.	Doğum yeri ve tarihi	Sıra Nu.	Vergi Nu.	Aile sıra Nu.	Nüfus Cüzdan Nu.	Verildiği Nüf.İd.
T.C Kimlik Nu.	İli																		
Adı Soyadı	İlçesi																		
Baba / Ana adı	Mah./Köyü																		
Cinsiyeti	Cilt Nu.																		
Doğum yeri ve tarihi	Sıra Nu.																		
Vergi Nu.	Aile sıra Nu.																		
Nüfus Cüzdan Nu.	Verildiği Nüf.İd.																		
İşveren Tarafından Doldurulacaktır.	İş Yerinin Unvan ve Adresi	İşverenin Vergi Kayıt Nu.	İş Yerinde Yapılan İş veya Hizmet Çeşidi																
	<p>Yukarıda kimliği belirtilen ve fotoğrafı yapışık .....iş yerimizde / kurumumuzda</p> <p>...../...../.....tarihinde .....meslek dalında fiilen çalıştığını beyan ederim.</p> <p>İş yeri Sahibi (Kurum Yetkilisi) ...../...../20.....</p> <p>Adı Soyadı : ..... İmza</p> <p>Ünvanı : ..... Kaşe veya Mühür</p>																		
İşverenin Kayıtlı Olduğu Vergi Dairesince Doldurulacaktır.	Vergi Numarası	Meslek Dalı	Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi	Vergi Dairesinin Adı														
	1.		...../...../.....	...../...../.....	Vergi Dairesi Müdürü Adı Soyadı : ...../20..... İmza Mühür														
	2.		...../...../.....	...../...../.....															
	3.		...../...../.....	...../...../.....															
	4.		...../...../.....	...../...../.....															
	5.		...../...../.....	...../...../.....															
	Not:Belge kamu kurumunca veriliyorsa bu kısım doldurulmaz.																		
İşverenin Kayıtlı Olduğu Mesleki Teşekkülce Doldurulacaktır.	<p>Yukarıda adresi ve ünvanı belirtilen iş yeri Odamızın.....sicil no.lu kayıtlı üyesi olup</p> <p>.....iş/hizmet ile iştigal etmektedir.</p> <p>Yönetim kurulu adına onaylayan</p> <p>Oda temsilcisinin : ...../...../20.....</p> <p>Adı Soyadı:..... İmza Mühür</p> <p>Ünvanı : .....</p> <p>Not:Belge kamu kurumunca veriliyorsa bu kısım doldurulmaz.</p>																		
Başvuru sahibinin yukarıdaki beyanına ve belgelere göre KALFALIK sınavına başvurusu uygundur.																			
.....Mesleki Eğitim Merkezi Müdürlüğü																			
Müdür Yardımcısı		...../...../20.....		Müdür															
Adı Soyadı:.....		Adı Soyadı:.....		Adı Soyadı:.....															
İmza:.....		İmza Mühür:.....		İmza Mühür:.....															

Not: Formda kazıntı, silinti ve düzeltme olmayacaktır.

Bu Belgeye Eklenecek Diğer Evraklar:

- 1.Sağlık ve fiziki durumunun, mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olduğunu gösterir doktor raporu
- 2.Oğrenim belgesi aslı veya yerine verilen belgenin fotokopisi
- 3.Vesikalik fotoğraf(4 adet)
- 4.Sosyal Güvenlik Belgesi

Ek-7:**İZMİR İLİNDEKİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİ**

SIRA NO	İL ADI	İLÇE ADI	KURUMUN ADI
1	İzmir	Bayındır	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi
2	İzmir	Bergama	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi
3	İzmir	Beydağ	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi
4	İzmir	Bornova	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi
5	İzmir	Çeşme	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi
6	İzmir	Çiğli	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi
7	İzmir	Dikili	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi
8	İzmir	Gaziemir	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)
9	İzmir	Karabağlar	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi
10	İzmir	Kemalpaşa	Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi
11	İzmir	Kiraz	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi
12	İzmir	Menemen	Menemen Erdinç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi
13	İzmir	Ödemiş	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi
14	İzmir	Seferihisar	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi
15	İzmir	Tire	Tire Mesleki Eğitim Merkezi
16	İzmir	Torbalı	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi
17	İzmir	Urla	Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve ÇPL)

Ek-8:

**VERİ HAZIRLAMA ARAÇLARI FORMLARI
HAZIRLANMASINDA
KATKI SAĞLAYANLAR**

1	Hüseyin AKPINAR	İzmir İl Milli Eğitim Şube Müdürü
2	Ömer SAVAŞ	İnşaat Teknolojisi/Yapı Tasarımı Alanı Öğretmeni (Konak HEM)
3	Dr.Mehmet Ali NOYAN	Güzelbahçe Halk Eğitimi Merkezi Müdürü
4	Şahin SUCUBAŞI	Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü
5	Turan ONAR	Tire Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü
6	Zülküf YILDIZ	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü
7	Volkan ZEYBEK	Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı
8	Nesibe ÜKİL	Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri Öğretmeni (Seferihisar 11 Eylül MESEM)
9	Yıldıray TOPÇU	Elektrik-Elektronik Teknolojisi Alanı Öğretmeni (Seferihisar 11 Eylül MESEM)
10	Ayhan TÜRK	Elektrik-Elektronik Teknolojisi Alanı Öğretmeni (Seferihisar 11 Eylül MESEM)

Ek-9:**Kalfalık Belgesi Alan Bayan ve Erkeklerin Meslek Alanlarına Göre Dağılımı**

MESLEK ALANLARI	BAY BAYAN	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdoğ - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI
Ahşap Teknolojisi	BAY	1	1	1	20	3			1	10		4	5	3	1	5	16	5	76
Ahşap Teknolojisi	BAYAN																		0
Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi	BAY				25														25
Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi	BAYAN																		0
Bahçecilik	BAY	1		1	2								1	1	1				7
Bahçecilik	BAYAN																		0
Bilişim Teknolojileri	BAY		1		3								1	1		1			7
Bilişim Teknolojileri	BAYAN																		0
Döşemecilik	BAY				5					5									11
Döşemecilik	BAYAN																		0
Elektrik-Elektronik Teknolojisi	BAY	7	17	7	109	3	20	4	9	3	20	3	24	18	9	12	16	9	290
Elektrik-Elektronik Teknolojisi	BAYAN																1		1

Ek-9'un devamı,**Kalfalık Belgesi Alan Bayan ve Erkeklerin Meslek Alanlarına Göre Dağılımı**

MESLEK ALANLARI	BAY BAYAN	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdiç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbalt Mesleki Eğitim Merkezi	Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI
El Sanatları Teknolojisi	BAY												1						1
El Sanatları Teknolojisi	BAYAN		1		8		1					2	5						17
Fotoğrafçılık	BAY		2	2	2			1					1						8
Fotoğrafçılık	BAYAN		1							2		1							4
Gemi Yapımı	BAY													1					1
Gemi Yapımı	BAYAN																		0
Giyim Üretim Teknolojisi	BAY				3											1	1		5
Giyim Üretim Teknolojisi	BAYAN		4		5		1					4				2			16
Gıda Teknolojisi	BAY													1		3	3		7
Gıda Teknolojisi	BAYAN																		0
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	BAY	7	15	7	149	3		3	18	1	6	9	39	23	5	16	15	7	323
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	BAYAN	4	12	2	150	2	2	4	8	2	4	1	23	4	7	7	12	7	251

Ek-9'un devamı,**Kalfalık Belgesi Alan Bayan ve Erkeklerin Meslek Alanlarına Göre Dağılımı**

MESLEK ALANLARI	BAY BAYAN	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gaziemir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdiñç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbali Mesleki Eğitim Merkezi	Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI
Makine Teknolojisi	BAY	1	7		170		88	1		9	33	2	13	11	1	1	12	6	355
Makine Teknolojisi	BAYAN									3									3
Matbaa	BAY		1		5					5				1					12
Matbaa	BAYAN																		0
Metal Teknolojisi	BAY	3	1	9	19		38			9	19	1	11	5	1	6	16		138
Metal Teknolojisi	BAYAN																		0
Metalürji Teknolojisi	BAY				20						6								26
Metalürji Teknolojisi	BAYAN																		0
Motorlu Araçlar Teknolojisi	BAY	13	24	5	165	7	3	3	2	32	9	5	16	16	9	14	26	15	364
Motorlu Araçlar Teknolojisi	BAYAN																		0
Pazarlama ve Perakende	BAY	1	1	1	32	2	1		1	2						7			48
Pazarlama ve Perakende	BAYAN		2						10		1					4			17

Ek-9'un devamı,**Kalfalık Belgesi Alan Bayan ve Erkeklerin Meslek Alanlarına Göre Dağılımı**

MESLEK ALANLARI	BAY BAYAN	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	Izmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gazienir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdine - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbalı Mesleki Eğitim Merkezi	Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI
Plastik Teknolojisi	BAY				19					1									20
Plastik Teknolojisi	BAYAN															1			1
Reklam Tabelacılığı	BAY				1						1					1			3
Reklam Tabelacılığı	BAYAN																		0
Seramik ve Cam Teknolojisi	BAY																		0
Seramik ve Cam Teknolojisi	BAYAN				1														1
Soğutma ve İklimlendirme	BAY				13					1	1				2	1		1	19
Soğutma ve İklimlendirme	BAYAN																		0
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	BAY				24	1				2				5	4		4	1	41
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	BAYAN												3						3
Tekstil Teknolojisi	BAY				2														3
Tekstil Teknolojisi	BAYAN				4												1		4

Ek-9'un devamı,**Kalfalık Belgesi Alan Bayan ve Erkeklerin Meslek Alanlarına Göre Dağılımı**

MESLEK ALANLARI	BAY BAYAN	Bayındır Mesleki Eğitim Merkezi	Bergama Mesleki Eğitim Merkezi	Beydağ Mesleki Eğitim Merkezi	İzmir Mesleki Eğitim Merkezi	Çeşme Mesleki Eğitim Merkezi	Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi	Dikili Mesleki Eğitim Merkezi	Mesleki Eğitim Merkezi (Gazimir Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi)	Karabağlar Mesleki Eğitim Merkezi	Kemalpaşa Faruk Argüden Mesleki Eğitim Merkezi	Kiraz Mesleki Eğitim Merkezi	Menemen Erdiñç - Ahmet Cengiz Mesleki Eğitim Merkezi	Ödemiş Mesleki Eğitim Merkezi	11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi	Tire Mesleki Eğitim Merkezi	Torbali Mesleki Eğitim Merkezi	Urla Mesleki Eğitim Merkezi (ATL ve Çok Programlı Lise)	SAYI TOPLAMI
Yiyecek İçecek Hizmetleri	BAY	3	13	5	164	7	8	3		13	36	6	12	13	14	20	10	4	331
Yiyecek İçecek Hizmetleri	BAYAN				22	4	1			1	3	2	1			3	1	3	41
Meslek Alanı Belirtilmeyenler				1	20								58			2	1	1	83
TOPLAM SAYI		42	105	41	1195	37	163	22	49	101	139	40	217	106	56	108	137	59	2617

T.C.
İZMİR ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	Necmettin ADANAŞ			
Doğum Yeri	Van			
Doğum Tarihi	01/10/1976			
Medeni Hali	Evli			
Öğrenim Durumu				
Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlkokul	Dağönü İlkokulu		Van	1984
Ortaokul	Kazım Karabekir Ortaokulu		Van	1987
Lise	Endüstri Meslek Lisesi	Sıhhi Tesisat	Van	1990
Üniversite	Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi	Makine Eğitimi (Bölümü) Tesisat Öğretmenliği	Ankara	1995
Yüksek Lisans	İzmir Üniversitesi	İşletme Yönetimi	İzmir	2014
İlgi Alanları	Şiir, Spor			
Biyografi	<p>12 Eylül 1995 yılında Ödemiş Çıraklık Eğitim Merkezi'ne Sıhhi Tesisat Öğretmeni olarak atandım.</p> <p>8 Kasım 2004 tarihinde Ödemiş Çıraklık Eğitim Merkezi'ne Bölüm Şefi olarak atandım.</p> <p>16 Mayıs 2005 tarihinde Ödemiş Anadolu Teknik, Anadolu Meslek, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesine Müdür Yardımcısı olarak atandım.</p> <p>24 Kasım 2006 tarihinde Uzman Öğretmen oldum.</p> <p>18 Şubat 2010 tarihinde Seferihisar 11 Eylül Mesleki Eğitim Merkezi'ne, Merkez Müdürü olarak atandım, kurumdaki görevim devam etmektedir.</p>			
Telefon	5317931965			
Adres	Hıdırlık Mahallesi İnönü Caddesi No:28/5 Seferihisar /İzmir			
e.mail	necmettinadanas@hotmail.com			